

Nota van Antwoord en Ambtshalve Wijzigingen Ruimte voor de Rivier Munnikenland

1. Inleiding

De ontwerpbesluiten Ruimte voor de Rivier Munnikenland hebben vanaf 15 september 2011 tot en met 26 oktober 2011 voor een ieder ter inzage gelegen. Daarop zijn 17 zienswijzen binnengekomen, dit is inclusief een nagekomen zienswijze naar aanleiding van het niet beschikbaar zijn van een bijlage.

De mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen betrof de volgende ontwerpbesluiten en bijbehorende documenten:

1. het ontwerpbestemmingsplan 'Munnikenland' van de gemeente Zaltbommel;
2. het ontwerp projectplan op grond van de Waterwet door de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu voor het verrichten van ontgrondingswerkzaamheden in het winterbed van de Waal;
3. het ontwerpbesluit op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 door de Minister van Economische zaken, Landbouw en Innovatie voor het verrichten van handelingen die nodig zijn met het oog op de ontwikkeling, werking en bescherming van de hoofdwateren en die de natuurlijke habitats of habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
4. het ontwerpbesluit op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 door Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland heeft betrekking op de recreatieve aspecten van het project 'Munnikenland' die de natuurlijke habitats of habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
5. het ontwerpbesluit op grond van de Ontgrondingswet eveneens van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland heeft betrekking op de benodigde ontgrondingen ten behoeve van de werkzaamheden;
6. het ontwerpbesluit op grond van de Flora- en faunawet door de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie voor het verrichten van handelingen welke beschermde soorten kunnen verstoren, vernietigen, beschadigen, verwijderen, verontrusten en andere handelingen die het voorgaande tot gevolg kunnen hebben.

In hoofdstuk 2 is een overzicht van de indieners van zienswijzen weergegeven. Het nummer in de eerste kolom refereert in het vervolg naar de betreffende indiener.

In hoofdstuk 3 zijn de ingediende zienswijzen kernachtig samengevat en van een reactie voorzien. Indien de zienswijze aanleiding geeft tot wijziging, dan is de wijziging beschreven en tevens is vermeld in welk(e) besluit(en) de wijziging wordt doorgevoerd.

In hoofdstuk 4 komt ten slotte een aantal zogenaamde "ambtshalve wijzigingen" aan de orde. Dit is een aantal aanvullingen en wijzigingen, die na het ter inzage leggen van de ontwerp besluiten, door de bevoegde gezagen zijn aangebracht.

Gehanteerde afkortingen in de tabel in Hoofdstuk drie onder de kolom Besluit zijn:

- BP = Ontwerp-bestemmingsplan
- Og = Ontgrondingsvergunning
- NB (EL&I) = Natuurbeschermingswet 1998 Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
- NB (Prv Gld) = Natuurbeschermingswet 1998 Provincie Gelderland
- Wtw = Projectplan Waterwet
- F&F = Flora en Faunawet Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

2. Indieners zienswijzen en ambtelijke wijzigingen

In onderstaande tabel zijn de personen/instanties weergegeven die een zienswijze of ambtelijke wijziging hebben ingediend.

Nr	Naam	Adres	Postcode	Plaats	dd post	Type
1	Van Gellicum (namens dhr. D.G. Duijzer)	Roodseweg 11	4156 AP	Rumpt	21-09-2011	Schriftelijke zienswijze
2	dhr. J. ten Hagen	Maarten van Rossumweg 1	5307 HC	Poederoyen	03-10-2011	Schriftelijke zienswijze
3	Northern Petroleum B.V. dhr. N. Tielens	Lange Voorhout 86 unit S2b	2514 EJ	s-Gravenhage	17-10-2011	Schriftelijke zienswijze
4	dhr. R.P.E. Poorter	Waarddijk 3	5306 TL	Brakel	25-10-2011	Schriftelijke zienswijze
5	dhr. R.P.E. Poorter	Waarddijk 3	5306 TL	Brakel	26-10-2011	Schriftelijke zienswijze
6	dhr. R.P.E. Poorter	Waarddijk 3	5306 TL	Brakel	26-10-2011	Schriftelijke zienswijze
7	Zienswijze is ingetrokken.					
8	dhr. R.P.E. Poorter	Waarddijk 3	5306 TL	Brakel	26-10-2011	Schriftelijke zienswijze
9	dhr. R.P.E. Poorter	Waarddijk 3	5306 TL	Brakel	26-10-2011	Schriftelijke zienswijze
10	ARAG dhr. E.D.M. de Knecht (namens Gebroeders de Lorm)	Kastanjelaan 2	3833 AN	Leusden	25-10-2011	Schriftelijke zienswijze
11	dhr. T. van der Zalm	Munnikenlandse Maaskade 4	5307 TE	Poederoyen	25-10-2011	Schriftelijke zienswijze
12	drs. H.E. Winkelman (namens families van Wiggen, van Dalen, de Vries en van Zanten)	Postbus 307	5240 AH	Rosmalen	25-10-2011	Schriftelijke zienswijze
13	Dunea dhr. A.J.W. de Waal Malefijt	Postbus 34	2270 AA	Voorburg	25-10-2011	Schriftelijke zienswijze
14	Covaco B.V.	Munnikenlandse Maaskade 2	5307 TE	Poederoyen	26-10-2011	Schriftelijke zienswijze
15	J. Peet	Maasdijk 104	5307 TD	Poederoyen	27-10-2011	Schriftelijke zienswijze
16	Van Gellicum (namens dhr. D.G. Duijzer)	Roodseweg 11	4156 AP	Rumpt	26-10-2011	Schriftelijke zienswijze
17	dhr. T. van der Zalm	Munnikenlandse Maaskade 4	5307 TE	Poederoyen	25-10-2011	Schriftelijke zienswijze
18	drs. H.E. Winkelman (namens families van Wiggen, van Dalen, de Vries en van Zanten)	Postbus 307	5240 AH	Rosmalen	19-12-2011	Schriftelijke zienswijze (nagekomen naar aanleiding van ontbreken ter inzage liggende stukken)
A	Provincie Gelderland	Postbus 9090	6800 GX	Arnhem	nvt	Ambtshalve wijziging
B	Rijksdienst Cultureel Erfgoed	Postbus 1600	3800 BP	Amersfoort	27-09-2011	Ambtshalve wijziging
C	RWS Zuid Holland en RWS Oost Nederland	Postbus 556 Postbus 9070	3000 AN 4000 AN	Rotterdam Arnhem	20-10-2011 nvt	Ambtshalve wijziging
D	Gasunie	Postbus 19	9700 MA	Groningen	20-10-2011	Ambtshalve wijziging
E	Gemeente Zaltbommel	Postbus 10.002	5300 DA	Zaltbommel	nvt	Ambtshalve wijziging
F	WS Rivierenland college van dijkgraaf en heemraden	Postbus 599	4000 AN	Tiel	26-10-2011	Ambtshalve wijziging
G	RWS Oost Nederland	Postbus 9070	6800 ED	Arnhem	Nvt	Ambtshalve wijziging

3. Beantwoording zienswijzen

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
1	a	BP	De ontgronding leidt tot afname van de voor bedrijfsvoering geschikte gronden waardoor niet langer sprake is van duurzaam economisch rendabel agrarisch bedrijf. Aangezien nog geen overeenstemming is bereikt over de verwerving van de grond maakt dhr. Duijzer, ter behoudt van rechten, bezwaar tegen alle ontwerpbesluiten die verband houden met de realisatie van het project, waaronder het bestemmingsplan.	In de PKB Ruimte voor de Rivier, Deel 4, Bijlage blad 1, is als grondgebruik na uitvoering van de maatregel opgenomen "natuur". In het vast te stellen bestemmingsplan is in een dienovereenkomstige bestemming voor het gebied voorzien. Op dit moment lopen de gesprekken om de benodigde gronden van indiener op minnelijke wijze te verwerven. Mochten deze gesprekken onverhoopt niet tot verwerving leiden dan zal tot onteigening worden overgegaan.	geen	
1	b	algemeen	Aangedrongen wordt om bij de taxateurs meer begrip te vragen voor de belangen van dhr. Duijzer en zich daarbij meer rekenschap te geven dat het bedrijf alleen bij een meer deugdelijke en verantwoorde onderbouwing en waardering van de gronden blijvend kan voortbestaan.	Taxateurs gaan onafhankelijk te werk. Zij stellen de waarde van de eigendommen en overige rechten van rechthebbende vast volgens de regels van de Onteigeningswet en de bijbehorende jurisprudentie. Daarbij wordt uitgegaan van reconstructie elders, opdat rechthebbende zijn bedrijfsvoering voort kan zetten.	geen	
1	c	BP Og	Het toepassen van coördinatie-regelingen en het sluiten van een bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst hebben tot gevolg dat de bedrijfsbelangen van cliënt niet langer objectief en zonder vooringenomenheid kunnen worden gewogen. Deze werkwijze heeft tot gevolg dat de bezwaren van dhr. Duijzer er niet meer toe doen, wat een oneerlijke procesvoering tot gevolg heeft, wat in strijd is met internationale verdragen, waaronder art. 6 EVRM.	Bij de verwezenlijking van het project Munnikenland zijn meerdere overheden betrokken. In het kader van het project Munnikenland is door deze overheden gekozen voor een gezamenlijke, gecoördineerde aanpak. De betreffende coördinatie heeft een wettelijke grondslag en is in overeenstemming met Europees en internationaal recht. Zij heeft betrekking op de voorbereiding en bekendmaking van de voor het project vereiste besluiten. Naast het feit dat daarbij – om een zorgvuldige besluitvorming te garanderen - aan alle wettelijke procedure-eisen moet worden voldaan, wordt daarmee beoogd de besluitvorming zo efficiënt mogelijk te laten verlopen en een optimale afstemming te bereiken. Het feit dat de betrokken overheden m.b.t. dit project een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten doet niet af aan het feit dat alle noodzakelijke besluiten op procedureel en inhoudelijk correcte wijze tot stand moeten komen en dat alle belanghebbenden in de gelegenheid worden gesteld hun belangen onder de aandacht te brengen. Bovendien zijn de bevoegde gezagen verplicht aan te geven op welke wijze met deze belangen is omgegaan en hoe deze in de uiteindelijke besluitvorming zijn gewogen. De stelling dat de gevolgde gecoördineerde voorbereiding van de verschillende besluiten ertoe leidt dat de belangen van indieners onvoldoende worden meegewogen, kan daarom niet worden gevolgd.	geen	
1	d	Og	Er is niet gemotiveerd, of nader onderzoek ontbreekt, of ten behoeve van de hoogwaterveiligheid zou kunnen worden volstaan met minder maaiveldverlaging. Ten onrechte is geen relatie gelegd met andere projecten die eveneens deel uitmaken van de PKB "Ruimte voor de Rivier". Derhalve zijn nut en noodzaak van de maaiveldverlaging en de verlegging van het dijklichaam onvoldoende onderzocht en ontbreekt een deugdelijke motivering voor de ontgronding.	In 2006 is de PKB Ruimte voor de Rivier vastgesteld. In die PKB Ruimte voor de Rivier is een samenhangend pakket aan maatregelen opgenomen die alle nodig zijn om de waterveiligheidsdoelstelling uit de PKB te bereiken. Die doelstelling houdt in dat de rivieren in Nederland vanaf 2015 berekend moeten zijn op de vastgestelde maatgevende afvoeren van 16.000 m3/s bij Lobith voor de Rijn en 3.800 m3/s bij Borgharen voor de Maas. Om deze doelstelling te bereiken zijn verschillende alternatieve pakketten maatregelen vergeleken in het MER dat is uitgevoerd voor de PKB. De PKB met bijbehorende motivering op basis van uitgevoerde onderzoeken is door de Tweede en Eerste Kamer vastgesteld. Het project 'uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en dijkverlegging Buitenpolder het Munnikenland' is in de PKB opgenomen als één van de noodzakelijke maatregelen om de doelstelling van de PKB te bereiken. In de Bijlage bij de PKB is de minimale hydraulische taakstelling voor dit project bepaald op een waterstandsverlaging van 11 cm. Nut en noodzaak van dit project zijn daarmee aangetoond in de PKB. Daarin is eveneens ingegaan op de relatie tussen de verschillende maatregelen	geen	
1	e	BP Og	Het feit dat de gemeente Zaltbommel zich bereid heeft verklaard om planologische medewerking te verlenen maakt verweer tegen het ontwerp-bestemmingsplan zinloos. Bij voorbaat staat vast dat de (bedrijfs)belangen van cliënt niet worden gewogen en er de facto niet toe doen. Deze handelswijze is niet in overeenstemming met artikel 10 lid 6 van de Ontgrondingenwet. Zolang het bestemmingsplan niet is vastgesteld, kan derhalve bezwaarlijk worden gesproken over het voldoen aan artikel 10, lid 6 Ontgrondingenwet.	De stelling van indiener dat uit het feit dat de gemeente Zaltbommel zich bereid heeft verklaard om planologische medewerking te verlenen volgt dat zijn (bedrijfs)belangen niet worden meegewogen, kan niet worden gevolgd. Kortheidshalve wordt verwezen naar hetgeen overwogen is met betrekking tot zienswijze 1c. Ingevolge artikel 10 lid 6 Ontgrondingenwet wordt een vergunning niet verleend indien de beoogde ontgronding in strijd is met een ruimtelijk besluit, tenzij die strijd naar verwachting zal worden opgeheven. In dit geval is sprake van een gecoördineerde voorbereiding van de ontgrondingsvergunning en het bestemmingsplan dat deze ontgronding mogelijk maakt. Voor zover de ontgrondingsvergunning in strijd is met het vigerende bestemmingsplan, geldt daarom dat deze strijdigheid binnenkort zal worden opgeheven. Artikel 10 lid 6 Ontgrondingenwet staat daarom niet een vergunningverlening in de weg.	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
1	f	BP	Er is geen overeenstemming over de verwerving van de ten behoeve van het project benodigde gronden. Behalve dat uitvoerbaarheid van de vast te stellen bestemming niet vaststaat, staat daarmee tegelijkertijd de uitvoerbaarheid van de ontgronding(svergunning) niet vast. De noodzaak voor de beweerde rivierversmalling staat onvoldoende vast, voor zover deze uitsluitend wordt gebaseerd op de uitgangspunten van de PKB.	Op dit moment lopen de gesprekken om de benodigde gronden op minnelijke wijze te verwerven. Mochten deze gesprekken onverhoopt niet tot verwerving leiden dan zal tot onteigening van de benodigde gronden worden overgegaan. Ten behoeve van de grondverwerving zijn de benodigde financiële middelen beschikbaar gesteld. Er bestaat daardoor zekerheid over het in eigendom verkrijgen van de benodigde gronden. Verder geldt dat de kosten van de (hoofdzakelijk waterstaatkundige) ingrepen in het plangebied worden bekostigd door Rijkswaterstaat en dat de kosten van overige ingrepen (met name kleine recreatieve voorzieningen) worden gedragen door de gemeente Zaltbommel. De financiële uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is hiermee gegarandeerd. Nut en noodzaak van het project zijn onderbouwd in de PKB en in de daaraan ten grondslag liggende onderzoeken.	Het woord "grotendeels" wordt uit de plantoelichting (pag 64) van het bestemmingsplan gehaald.	Bestemmingsplan
2	a	Algemeen	Munnikenland wordt ingrijpend veranderd. Naar mijn mening moet de huidige situatie vastgelegd worden door een beroepsfotograaf. "Hoe het was" wordt in de toekomst beslist gewaardeerd.	Aan het verzoek zal gehoor gegeven worden door de huidige situatie in beeld vast te leggen voor latere generaties.	geen	
2	b	BP	Munnikenland liep voor de aanleg van de dijk in de zeventiger jaren regelmatig vol. Agrariërs in deze polder gingen daarmee soepel om. Voorstel: Verlaag de Waaldijk tot de oude kadehoogte, zodat het water bij een hogere stand vrij over de Waalkade kan lopen. 's Zomers is het land voor veeteelt en landbouw uitstekend bruikbaar.	In overeenstemming met de PKB is genoemd gebied in het bestemmingsplan bestemd als natuur ("Natuur-1" en "Natuur-2"). Voor de ontwikkeling van de beoogde natuur is voor een duurzaam vegetatiebeheer gekozen waarbij gronden na overstroming langer dan voorheen onder water blijven staan om opschot van vegetatie tegen te gaan en daarmee ook de kosten van vegetatieonderhoud laag te houden. Volgens dit regiem duurt het bij een overstroming langer dan voorheen voordat het water uit het gebied is en voldoende drooglegging voor agrarisch gebruik is bereikt. Dat maakt deze gronden (vooral de lager gelegen gronden) in de toekomst minder geschikt voor veeteelt en landbouw. Verder is, naar aanleiding van een motie van de gemeenteraad van Zaltbommel op 25 augustus 2011, nader onderzoek gedaan naar een volwaardige invulling van het agrarisch natuurbeheer in het gebied bij een Waaldijk tot de oude kadehoogte. Uit dit onderzoek blijkt dat de invloed van kwel van veel grotere invloed is op de mate van drooglegging en daarmee ook op de geschiktheid voor veeteelt en landbouw dan de hoogte van de kade. In de bestaande situatie wordt de kwel weggemalen. In de toekomst komt het gebied buitendijks te liggen en is geen bemaling meer voorzien. Het water stroomt tot bepaalde hoogte af (215 m +NAP) daarna wordt het water via inzijging en verdamping afgevoerd.	geen	
2	c	Algemeen	Schakel agrariërs in om Munnikenland te beheren. Zo voorkomt men situaties zoals men die ziet op de waarden van Nieuwaal en Gameren. Een voortwoekerende groei van bossages bevordert bepaald niet een vlotte doorstroming van het water.	Het beheer van het plangebied is nader uitgewerkt in de "Integrale Planstudie Munnikenland, Beheer en onderhoud" (Het beheerplan), die met het ontwerp bestemmingsplan ter inzage heeft gelegen. Staatsbosbeheer is beoogd eindbeheerder van de kom Munnikenland. Zoals ook is opgenomen in het Beheerplan, kan de beheerder voor de uitvoering van het beheer gebruik maken van derden. Naar aanleiding van de eerder gemelde motie heeft binnen de vastgestelde kaders van het inrichtingsplan met betrokken partijen een nadere verkenning plaatsgevonden naar de mogelijkheden voor natuurbeheer door agrariërs. Voor de analyse van de mogelijkheden is naast het komgebied ook gekeken naar het hele plangebied. De partijen hebben gezamenlijk geconstateerd dat de mogelijkheden voor natuurbeheer door agrariërs in het komgebied Munnikenland deels beperkt aanwezig zijn (21 ha) en deels afwezig zijn (70 ha), omdat deze laatste gronden te nat zijn (< 20 cm drooglegging). Wel liggen er in omliggende gebieden ruime mogelijkheden die benut kunnen worden door agrariërs. De meeste hectares liggen op de oeverwal en in de Benedenwaarden en Bloempolder (188 ha). Daadwerkelijke inschakeling van agrariërs zal afhankelijk zijn van de uitkomst van nadere onderhandelingen tussen partijen. Overigens zal van een voortwoekerende groei geen sprake kunnen zijn vanuit veiligheidsoverwegingen. Het gebied moet dusdanig worden beheerd dat de waterstanddaling die met de maatregel wordt gerealiseerd, duurzaam in stand gehouden wordt.	geen	
2	d	Algemeen	Correctie van uw kaart van Munnikenland: "Munnikenlandse Waalkade" is een onjuiste aanduiding. Deze weg op maaiveldhoogte heet "Blinde Steeg".	De constatering is juist, de benaming zal worden aangepast.	De benaming "Blinde Steeg" wordt toegevoegd op de Verbeelding.	Verbeelding bij Bestemmingsplan
3	a	BP	De dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterkering' buiten de mijnbouwlocatie laten. Bij het voorontwerp bestemmingsplan lag deze dubbelbestemming buiten de mijnbouwlocatie en gaf geen beperkingen. In het ontwerpbestemmingsplan is deze dubbelbestemming	Het Waterschap verschuift aan de noordzijde van de percelen van de indiener de beschermingszone in noordelijke richting naar de perceelsgrens met perceel BKL08M 199G 0 dat in eigendom is bij het waterschap. Aan de westzijde van perceel BKL08M 207G 0 wordt de beschermingszone verschoven naar de perceelsgrens met perceel BKL08M 205G 0 dat in eigendom is bij het waterschap. De begrenzingen van de bestemming Waterstaat-	De verbeelding wordt aangepast, waarbij de beschermingszone wordt geprojecteerd zoals beschreven	Bestemmingsplan en verbeelding

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
			zonder enig overleg aangepast en gedeeltelijk over onze bestaande mijnbouwlocatie komen te liggen. Ook is in de toelichting van het bestemmingsplan geen onderbouwing gegeven waarom de aanpassing is doorgevoerd op onze locatie. Onze belangen zijn onvoldoende afgewogen en inzichtelijk gemaakt bij de verruiming van deze dubbelbestemming. Verzoek dubbelbestemming aan te passen overeenkomstig voorontwerp bestemmingsplan dan wel in ieder geval buiten de mijnbouwlocatie te blijven.	Waterkering worden hierop ook aangepast en in noordelijke en westelijke richting verplaatst. Dit betekent dat de beschermingszone en de bestemming Waterstaat-Waterkering niet meer op de gronden van Northern Petroleum is gelegen.		
3	b	BP	De bestemming van de locatie te wijzigen in 'Bedrijf-Mijnbouw'. In de huidige situatie produceren wij aardgas op de mijnbouwlocatie Brakel. Om onze ontwikkelingsmogelijkheden niet onnodig in te perken (in verband met mogelijke productie van aardolie) verzoeken wij om de verruiming van de regels door de doeleindenomschrijving aan te passen. De gewenste planregel is toegevoegd aan de zienswijze.	Door middel van de destijds verleende vrijstelling artikel 19, lid 1 WRO is toestemming verleend voor het ter plaatse winnen van aardgas. Indiener verzoekt om een verruiming van de bestemming van Bedrijf –Gaswinning naar Bedrijf-Mijnbouw. Op dit moment is niet bekend welke effecten deze verruiming met zich meebrengt voor bijvoorbeeld de natuur. Wij zijn derhalve van mening dat een verruiming van de activiteiten zonder nadere toets niet acceptabel is. Indien indiener een verruiming wenst, zal hiervoor een separate en onderbouwde aanvraag ingediend moeten worden, op basis waarvan door ons afgewogen kan worden of het verlenen van medewerking – door middel van het aanpassen van het planologische regime – in de rede ligt.	geen	
4	a	NB (EL&I) NB (Prv Gld) F&F	Door het verondiepen van de zandwinplas met diffuus verontreinigde (roof)grond: 1) gaan de bestaande natuurwaarden verloren; 2) gaat de waterkwaliteit achteruit; 3) wordt een onverantwoord milieuchemisch/ecotoxologisch risico genomen; 4) zijn de gevolgen onomkeerbaar en daarom volgens de Handreiking niet toelaatbaar. Verondieping heeft geen ecologisch nut, maar brengt onomkeerbaar schade teweeg aan de waterkwaliteit van het aquatische- en ecosysteem van de zandwinplas, en aan de avifauna. De voorgestelde grootschalige toepassing baggerspecie (GTB) is in strijd met de zorgplicht uit de Flora- en faunawet. Voor de uitvoering van het plan is de GTB niet noodzakelijk. Er staat daarom geen overwegend maatschappelijk belang op het spel. Er zijn heel goed werkbare alternatieven voor de vergraving. Wordt deze maatregel doorgezet, dan is er sprake van onzorgvuldig bestuur.	Het waterschap ziet af van het verondiepen van de zandwinplas. In verband met deze wijziging moeten de verschillende (toelichtingen op de) besluiten gewijzigd worden. De belangrijkste wijzigingen zijn: - Projectplan Waterwet: de verondieping van de zandwinplas maakte onderdeel uit van het Projectplan Waterwet, als zijnde een ingreep die door of vanwege de beheerder wordt uitgevoerd. Deze moet verwijderd worden. Aangetoond wordt dat deze wijziging de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg staat. - Nb-wet: de wijziging heeft gevolgen voor vervoersbewegingen in het gebied vanwege aangepaste grondstromen. De grond die oorspronkelijk in de zandwinplas zou worden gestort, wordt straks per schip afgevoerd naar buiten het projectgebied. Dit kan plaatsvinden vanaf de aan te leggen voorziening (een loswal) in de Brakelsche Benedenwaarden. De veranderende vervoersbewegingen leiden niet tot andere effecten op de aanwezige Natura 2000- waarden dan de effecten die al zijn beschreven in de passende beoordeling. De wijziging is opgenomen in de besluiten. Hiermee is deze zienswijze niet meer relevant. Derhalve wordt hier inhoudelijk niet op ingegaan.	Het verondiepen van de zandwinplas maakt geen onderdeel meer uit van het project. Door een wijziging van de aanvragen worden de (toelichtingen op de) besluiten gewijzigd. Aangetoond wordt dat deze wijziging niet in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het plan.	Alle besluiten
5	a	Algemeen OG	De Amerikaanse windrotor die op de rijksmonumentenlijst staat (Monumentnummer 523394) en het stenen sluisje vormen samen een belangrijk cultuurhistorisch ensemble, aan het eind van de Brakelse Uitwatering die z'n oorsprong heeft in de 14e of 15e eeuw, en karakteristiek is voor de ontwikkeling van het meest waardevolle uiterwaardengebied van de Waal: de Brakelse Benedenwaarden. Het is van groot belang dit ensemble in situ te bewaren en dus niet te slopen, te vergraven of te verplaatsen.	Bij het opstellen van het planontwerp heeft de cultuurhistorie van het gebied een belangrijke rol gespeeld, hetgeen ook is terug te lezen in het Inrichtingsplan. Binnen het ontwerp moeten evenwel keuzes worden gemaakt, waarbij in een continu proces afwegingen worden gemaakt tussen onder andere waterveiligheid, natuur, cultuurhistorie en kosten. Hierbij moeten keuzes worden gemaakt die soms ten koste gaan van één van de vier onderwerpen. Binnen het ontwerp zijn de cultuurhistorische waarden echter een belangrijke basis geweest, die geleid heeft tot behoud en versterking van cultuurhistorische waarden. Niettemin kunnen niet alle elementen worden behouden. Het klopt dat de Amerikaanse windrotor een rijksmonument is en derhalve van grote waarde is. Dit is ook de reden geweest om de molen niet te slopen maar deze te verplaatsen. Uit onderzoek is gebleken dat bewaren van de molen in situ niet mogelijk is. De molen ligt binnen het geulontwerp, de molen vormt dan een hydraulisch obstakel. Hierbij is bovendien de kans op schade aan dit rijksmonument groot vanwege de grote stroomsnelheden die hier kunnen optreden. Aanpassing van het geulontwerp is niet wenselijk. Dit kan alleen door de geul ca. 50 meter in noordelijke richting te verschuiven. Een dergelijke verschuiving is als een sterke hydraulische en technische verandering van het ontwerp gezien waarbij het behoud van de windmolen niet te garanderen valt omdat deze dan in een meer dynamische omgeving komt te staan.	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
				<p>Onderzoek heeft aangetoond dat er in het verleden naast deze molen nog 9 molentjes in het gebied hebben gestaan. De molen zal in overleg met de gemeentelijke monumentencommissie buiten het geulenpatroon naar een van deze locaties verplaatst worden zodat de molen binnen de historische context voor het gebied behouden blijft.</p> <p>Het genoemde stenen sluisje is niet opgenomen op de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Gelderland. Het sluisje heeft wel landschappelijke waarde en enige waarde als historisch waterhuishoudkundig object. Het is echter een type dat meer voorkomt in het gebied. Zo ligt vlakbij het stenen sluisje aan de Brakelse Uitwatering een identiek ander sluisje aan de Sneepkil, dat stamt uit 1910. Dit sluisje aan de Sneepkil is in het ontwerp ingepast en zal niet verdwijnen.</p> <p>Voor wat betreft het behoud van het sluisje in situ geldt min of meer hetzelfde als wat hierboven beschreven is voor de Amerikaanse windmotor. Het sluisje komt eveneens in de toekomstige geul te staan. Omdat het sluisje hydraulisch niet te handhaven is, zal deze verwijderd worden. Omdat het geen beschermde status als rijksdocument heeft en er een vergelijkbaar sluisje in het gebied behouden blijft zal het sluisje niet herplaatst worden. Voor het sluisje is afgesproken dat er een documentatieplicht geldt. De vorm en inhoud hiervan wordt met de monumentencommissie van de gemeente afgestemd door het Waterschap.</p> <p>Aanvullend wordt nog opgemerkt dat het samenspel van windmotor en sluisje geen beschermde ensemblewaarde heeft.</p>		
6	a	NB (EL&I) F&F	<p>Sparen van de houtwal van wilgenstoven in de Brakelse Benedenwaarden om de volgende redenen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nest- en slaapgelegenheden voor onder meer vleermuizen, spechten, (steen)uilen, e.d. ; 2. als zeer oud zachthoutoobos heeft het ongelooflijk veel meer ecologische waarde dan jong zachthoutstruweel dwars op de stroomrichting in de nieuwe geulen; 3. hydraulisch ligt het gunstig in de stroomrichting en is het hoogopgaand, dus zeer veel gunstiger dan het wilgenstruweel dat in de nieuwe geulen en regelmatig geruimd zal moeten worden; 4. landschapshistorisch is de houtwal van belang als relict van een eeuwenoud griend; 5. het is een markant landschapsskenmerk; 6. de aanwezigheid nabij de geul is van belang als bron van organisch materiaal (bladeren, takken, dode insecten, etc) ten behoeve van de basis van het voedselweb in het water van de geul. 	<p>Bij het maken van een keuze voor een geulenpatroon is het huidige ontwerp patroon gekozen en verder uitgewerkt in de planvorming. Het genoemde bosje ligt deels op de locatie waar het geulenpatroon wordt gegraven in de Brakelse benedenwaarden. In het huidige ontwerp wordt al ongeveer 50% van de houtwal behouden. Betreffende houtwal is in de Passende Beoordeling aangeduid als zachthoutoobos. Hierbij is in algemene zin opgenomen dat dit soort bos, door dynamiek, goed ontwikkeld is in het buitendijks gebied. In de Passende Beoordeling is aangegeven dat de kwalitatieve verbeterdoelstelling voor zachthoutoobos binnen het plangebied gehaald wordt. Daarbij is rekening gehouden met een gedeeltelijke verwijdering van de houtwal. In de passende beoordeling (blz. 75) wordt geconstateerd dat de totale oppervlakte aan zachthoutoobos na de herinrichting van het plangebied zal toenemen. Door de toename van de rivierdynamiek in het gebied wordt dit bovendien kwalitatief beter geschikt voor de ontwikkeling van zachthoutoobos. De conclusie in de Passende Beoordeling is dan ook dat de uitvoering van het project Munnikenland geen significant negatief effect heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van het zachthoutoobos nu sprake is van een kwantitatieve en – op termijn – kwalitatieve verbetering. Hiermee is binnen het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 afdoende aangetoond dat de houtwal deels verwijderd mag worden.</p> <p>Niettemin zal het waterschap om tegemoet te komen aan deze zienswijze en rekening houdend met hydraulische effecten, optimalisatie van het ontwerp nastreven om tot een minimale aantasting van de houtwal te komen. Initiatiefnemer zal deze eis bij opdrachtverlening aan de aannemer meegeven.</p>	geen	
6	b	NB (EL&I) F&F	<p>De mitigerende maatregel stroomdalgrasland van 2.72 ha gelegen buiten Natura 2000, maar op termijn wordt verwacht dat dit gebied wel binnen Natura 2000 zal komen (oostelijk deel Brakelse Benedenwaarden), is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niet als mitigatie te betitelen aangezien men hier feitelijk al van stroomdalgraslandvegetatie kan spreken. - zou men het willen ontwikkelen, die indruk wordt gewekt, dan wordt in strijd met de Ffw gehandeld gezien de bestaande vegetatie en zeker omdat Brede ereprijs en Wilde marjolein bijzonder beschermde planten zijn. <p>Verzoek tot aanpassing van de Passende beoordeling.</p>	<p>Het betreffende gebied is niet meegenomen in de inventarisatie die is gebruikt als informatiebron voor de Passende beoordeling (Natuurbalans in opdracht van provincie Gld, 2009). Een betrouwbare habitatkartering is zodoende niet beschikbaar. Indien er gegevens uit Rijn in Beeld gebruikt te hebben; dit betreft echter soortinformatie, geen habitatinformatie. Inderdaad zijn Brede Ereprijs en Wilde Marjolein op de oeverwal aangetroffen. Deze oeverwal overlapt met het aangewezen ontwikkelingsgebied voor Stroomdalgrasland. Door aanwezigheid van Brede Ereprijs en Wilde Marjolein is het habitatype Stroomdalgrasland vegetatiekundig echter nog niet aanwezig. Daarvoor moet een minimaal aantal kenmerkende soorten aanwezig zijn, en aan andere eisen voldaan worden. Aan deze voorwaarden wordt niet voldaan. Op basis van de beschikbare gegevens komt mogelijk slechts op een klein deel van het gehele gebied volwaardig Stroomdalgrasland voor. Dit betreft hooguit 0,2 ha van de totale oppervlakte van 2,7 hectare, een zone nabij de derde krib. Op de oeverwal kijkend met een natuurontwikkelingsblik, zie je dat op de gehele oeverwal de potentie voor Stroomdalgrasland aanwezig is. Dit beeld wordt versterkt door het verschijnen van enkele kenmerkende soorten. De ligging (bodem, hoogte, overstromingsduur) is goed. Dat is ook</p>	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
				de reden dat de ontwikkeling hier gepland is. De eerste bijzondere soorten hebben zich gemeld (o.a. de genoemde Brede Ereprijs en Wilde Marjolein). Er wordt conform de goedgekeurde gedragscode en werkprotocollen van Waterschap Rivierenland gewerkt, zodat hiervoor geen ontheffing op grond van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd.		
7			Zienswijze is ingetrokken.			
8	a	Wtw NB (EL&I)	De Brakelse Benedenwaarden vormen het meest waardevolle en relatief gaaf gebleven uiterwaardengebied van de Waal. Met het voorliggende geulontwerp dreigt grootscheepse vernietiging van natuur- en landschapswaarden. Derhalve heeft indiener een alternatief ontwerp voor de geulvergraving ingediend: een doorlopende geul over de Dunealeiding heen, waarbij het tracé van de historische geulen die sinds de 19 ^e eeuw zijn dichtgeslibd of geëgaliseerd worden gevolgd. Daarbij wordt ingegaan op financiën, hydraulica, natuur, landschap/cultuurhistorie, ruimtelijke kwaliteit, uitvoering en beheer/onderhoud. Verzoek en verwachting van een rationele behandeling van dit alternatief. Bijvoorbeeld door het alternatief nader te onderzoeken via numerieke modellering en door de technische oplossing van kruising van de Dunealeiding verder te onderzoeken. Indien alternatief niet haalbaar blijkt, dan bestaat het verzoek tot optimalisatie van het huidige model.	Het Q-team, het kwaliteitsteam betreffende ruimtelijke kwaliteit voor de Ruimte voor de Rivier projecten, heeft beoordeeld of het alternatief van indiener voor de vergravingen in de Brakelse Benedenwaarden zou kunnen worden uitgewerkt tot een volwaardig alternatief. Het Q-team kwam tot de conclusie dat dit alternatief niet gebaseerd is op een integrale benadering waarbij alle relevante aspecten (rivierkunde, natuurontwikkeling, cultuurhistorie e.d.) in samenhang worden beschouwd en gewogen. Ook is hierin geen rekening gehouden met de recente en voortdurende nivellering van het reliëf door zandafzetting: de dynamiek van de Waal zal immers blijvend zorgen voor veranderingen in de uiterwaard, die dan steeds zouden moeten worden voorkomen of hersteld. Het alternatief van indiener is feitelijk dus geen voldragen alternatief voor de plannen, maar wel een variant voor het gehele projectvoorstel, die gebaseerd is op een zwaardere weging van vooral de aardkundige waarden en de cultuurhistorie. Dit is geen variant die in de plaats kan komen van het huidige plan, maar wel een variant die kan leiden tot gedeeltelijke aanpassingen. Op basis van dit oordeel van het Q-team, dat tevens onderschreven wordt door de Commissie m.e.r., is besloten om het alternatief van indiener niet nader te onderzoeken. Wel heeft onderzoek plaatsgevonden naar optimalisatie van het ontwerp mede op grond van het alternatief van reclamant.	geen	
9	a	Algemeen BP	Indiener stelt de volgende aanpassingen in het project voor ter bescherming van de historische landschapkenmerken: -de Schouwendijk behouden als historische ontsluiting -de Waalkade in zijn geheel handhaven en afgraven tot de voormalige kadeplooi van 3,80 – 4,00 m NAP -door vervallen van de nieuwe autoweg wordt niet alleen geld bespaard maar ook de historische Maaskade behouden -behoudt het historische kavelpatroon, laat ze niet vervagen onder slik en vegetatie -behoudt het open landschap zodat de vestingsdriehoek Loevestein, Woudrichem, Gorcum, met rivier en uiterwaarden, behouden blijft. Toekomstig beheer hiertoe inrichten door -op hoger gelegen grond (>1,00 m NAP) agrarisch beheer toe te passen -peilbeheer naar het westen te verleggen -natuurbeheer door agrariërs.	Puntsgewijs wordt het volgende opgemerkt: -de Schouwendijk blijft in het bestemmingsplan een ontsluiting naar Slot Loevestein voor fietsers en wandelaars. Daarbij wordt het oorspronkelijke tracé hersteld en wordt het op plaatsen opgehoogd om over de gehele lijn minimaal op 1,5m+NAP te liggen. Het ligt niet in de bedoeling om de Schouwendijk voor gemotoriseerd verkeer als primaire toegangsroute te gebruiken, mede ook ten behoeve van de rust in het gebied. -Verlaging Waalkade: de Waalkade wordt in het plan in twee delen gezien. Het gedeelte dat nu nog op historisch niveau ligt (en bekleed met basaltblokken en oude wilgen en essen aan de Waalzijde) en het gedeelte dat onder de 'Delta dijk' ligt. In het plan wordt nu rekening gehouden met behoud van het zichtbare, historische deel van de Waalkade. Dit wordt in oorspronkelijke staat behouden en dus niet afgegraven. Het deel van de Waalkade dat in 1974-75 als primaire kering is aangewezen, wordt wel afgegraven. Deze wordt afgegraven tot ca. 2,5m m+NAP, aflopend vanaf Wakkere Dijk en dan weer aansluitend op het overige deel van de Waalkade. -Aanleg weg op Maaskade: gekozen is in de afweging van alternatieven om de nieuwe toegangsroute naar Slot Loevestein over de Maaskade te laten lopen. Deze afweging is integraal gemaakt. De nieuwe ontsluiting zorgt tevens voor een verbeterde jaarrond toegang tot het slot. Opgemerkt wordt dat een deel van het tracé van de ontsluiting op aanraden van dhr. Poorter is aangepast om enkele cultuurhistorische elementen te sparen en beter tot hun recht te laten komen. -Behoud historisch kavelpatroon: het kavelpatroon zal, door de toename van de overstromingsfrequentie, met name op de lager gelegen delen in de buitenpolder Munnikenland vervagen. Op de hoger gelegen delen zal de vervaging minder zijn. Dit is een van de consequenties van de beleidskeuze voor natuur in de buitenpolder -Waarborgen open landschap: in het inrichtingsplan wordt, conform het Ruimtelijk Kwaliteitskader Munnikenland, gezorgd voor zichtlijnen om onder andere de oude vestingsdriehoek zichtbaar te maken of te houden. Daartoe worden op locaties bomen en/of bossages verwijderd, en volgt via beheer en onderhoud tijdig ingrijpen daar waar zichtlijnen dicht dreigen te groeien.	geen	
9	b	Algemeen BP	In de zienswijze: -wordt de verlaging van de Waalbandijk betreurt omdat daarmee de historische kade verdwijnt, -wordt getwijfeld of het oeverwal-kom-systeem wel als	Een gedeelte van deze en volgende zienswijzen is reeds bij zienswijze 9a beantwoord. Er wordt dan ook alleen ingegaan op die aspecten die anders zijn dan bij 9a. - in het verleden verleende ontgrondingsvergunningen vormen geen onderdeel van de	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
			<p>zo uniek wordt beschouwd als deze middels een verleende ontgrondingvergunning in de Waarden van Loevesteijn wél afgegraven wordt,</p> <p>-wordt de laag dynamische riviernatuur als hobbyisme betiteld omdat deze natuur in alle opzichten zo verschillend is van de huidige situatie,</p> <p>-moet moerassig wilgenbos met kapbeheer en te hoge begrazingsdruk worden tegengegaan,</p> <p>-wordt het inzetten van produktiegrasland voor voldoende voeding voor de grote grazers als een stap terug gezien,</p> <p>-wordt gepleit om veehouders in te zetten bij het beheer omdat daarmee de Wakkeredijk minder overgedimensioneerd zou hoeven te worden ter compensatie van erosieproblemen,</p> <p>-wordt de vruchtbaarheid van de akkerbouwgrond van Munnikenland juist als handicap gezien,</p> <p>-wordt de overlevingskans van het landriet als gering gezien omdat deze door de grote grazers wordt aangevreten en vertrapt, verdrinkt door de jaarlijkse overstroming en verdrongen door het aangrenzende ooibos.</p>	<p>beoordeling van waarden binnen het huidige project. Keuzes die in het verleden zijn gemaakt moeten geen belemmering vormen voor de huidige planvorming.</p> <p>- benoeming wordt voor kennisgeving aangenomen.</p> <p>- indiener lijkt er vanuit te gaan dat er per definitie sprake zal zijn van een situatie waarin er teveel wilgenbos ontstaat. Het streefbeeld voor de inrichting gaat uit van een zonerings in vegetatietype, welke ook gehandhaafd moet worden (zie ook beantwoording zienswijze 9f).</p> <p>- de term productie grasland is misleidend. Dit is de typering conform het handboek Stromingsweerstand Vegetatie. In de praktijk is het de bedoeling dat de Wakkere Dijk wordt ingezaaid met een kruidenrijk grasmengsel. Dit is ook zo in de vraagspecificatie voor de uitvoering opgenomen.</p> <p>- zie eerdere antwoorden op dit onderwerp. Er vindt overleg plaats over de inzet van agrariërs</p> <p>- zie antwoord zienswijze 9f</p> <p>- het potentiële probleem wordt onderkend. Het is aan de beheerder om zorg te dragen dat deze situatie zich niet voordoet. Er zijn sturingsmiddelen voorhanden om de genoemde problemen tegen te gaan.</p>		
9	c	Algemeen Wtw BP NB (EL&I) NB (Prv Gld)	<p>Indiener vraagt nog</p> <p>-of de hypothetische vegetatiezonering op de vegetatiekaart als natuurdoelstelling gehanteerd wordt,</p> <p>-welke afwijkingen eventueel worden toegestaan en wie dat bepaald,</p> <p>-of de gemeente iets te vertellen heeft als het gebied dicht groeit, de Schouwendijk niet meer begaanbaar is, koeien en paarden op de autoweg lopen en muggen- of andere insectenplagen optreden?</p> <p>Indiener stelt dat de jaarlijkse overstroming ongunstige gevolgen heeft voor flora en fauna omdat nutriënten en milieuvreemde stoffen in het komgebied zullen accumuleren</p>	<p>In reactie op de zienswijze wordt opgemerkt:</p> <p>- de vegetatiezonering zoals gehanteerd is gemaakt op basis van verwachtingen voor ontwikkelingen die zullen plaatsvinden in de verschillende zones. Dit is een streefbeeld, dat onder andere voor de vergunningverlening en voor de bepaling van de hydraulische weerstand wordt gebruikt. Dit streefbeeld heeft in die zin een bindend karakter.</p> <p>- afwijkingen in het streefbeeld worden toegestaan tot de interventiewaarden zoals vastgesteld in het Projectplan Waterwet en onderliggend Beheer en Onderhoudplan.</p> <p>- middels een monitoringsinspanning worden ontwikkelingen in vegetatie bijgehouden.</p> <p>Rijkswaterstaat Oost Nederland is bevoegd gezag voor het buitendijkse gebied in het kader van de Waterwet. Provincie Gelderland en ministerie van EL&I zijn bevoegd gezag in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Deze instanties kunnen de beheerder aanspreken op de stand van zaken.</p> <p>- gemeente Zaltbommel heeft eveneens een rol in het begaanbaar- en veilig houden van verkeerswegen en kan eveneens de beheerder aanspreken op deze zaken.</p> <p>-Een natuurlijk komgebied ontstaat door het afzetten van kleideeltjes bij hoogwater. In de plansituatie zal dit ook gaan gebeuren in de "kom". In deze kom zullen kleideeltjes en de meer dynamische zanddeeltjes worden afgezet. Met deze deeltjes worden ook nutriënten en milieuvreemde stoffen aangevoerd, zoals dit ook in alle uiterwaarden het geval is. Voor flora en fauna vormt dit geen probleem. Het type natuur dat wordt nagestreefd is van nature voedselrijk (euroof). Ook de concentraties milieuvreemde stoffen vormen geen belemmering voor de flora en fauna.</p>	geen	
9	d	Algemeen BP	<p>Indiener is verbaasd dat de kans op blauwalgenbloei, zuurstofarm water en botulisme in het MER niet benoemd is, terwijl fosfaatmobilisatie als gevolg van het onder water zetten van akkerbouwgrond wel als probleem wordt erkend</p>	<p>Erkend word dat fosfaatmobilisatie zich kan voordoen op akkerbouwgronden die onder water worden gezet. Vanuit de bodem van voormalige landbouwgebieden die onder water worden gezet kunnen inderdaad nutriënten, met name fosfaat, vrijkomen. Verhoogde concentraties fosfaat in het oppervlaktewater kunnen daarbij leiden tot een verslechtering van de waterkwaliteit ('eutrofiëring'). Het gevolg is dat algen of van bacteriën (ook wel blauwalgen genoemd) kunnen gaan groeien. Afbraak van deze organismen kan leiden tot zuurstofarme condities.</p> <p>Of nalevering van fosfaat uit de bodem zich daadwerkelijk voordoet in het komgebied hangt af van een groot aantal factoren, zoals: bodemsoort, ijzer-fosfaat-verhouding, hoeveelheid labiel fosfaat, sulfaatconcentratie van bovenstaand water, zuurgraad en zuurstofbeschikbaarheid. Behalve de nalevering vanuit de bodem kan ook fosfaat uit het Waalwater worden aangevoerd bij inundatie. Aan de andere kant kan fosfaat worden opgenomen door water- en oeverplanten en worden afgevoerd na een hoogwater. De kans op eutrofiëringsproblemen hangt voorts samen met de periode waarin inundatie plaatsvindt, de duur van het hoogwater, de diepte van de waterpartijen en de verblijftijd. Er zijn dus veel</p>	Geen	<p>In het Projectplan Waterwet wordt een nieuwe paragraaf opgenomen, waarin expliciet wordt verwezen naar de monitoringplicht van beheerders. Daarnaast wordt in het Beheer en Onderhoudplan, bijlage 2 Monitoring, aanvullende aandacht besteed aan dit onderwerp.</p>

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
				<p>factoren die van invloed zijn op de kans dat problemen met (blauw)algengroei en zuurstofloosheid in de waterpartijen van het komgebied optreden.</p> <p>Een belangrijke factor is de in het komgebied aanwezige kleibodem. Kleibodems zijn van nature relatief rijk aan totaal-fosfaat, omdat zij fosfaat zeer goed binden. Omdat kleibodems niet alleen veel fosfaat binden maar ook immobiliseren, kan op dit soort bodems de fosfaatbeschikbaarheid toch laag blijven.</p> <p>Ook komt niet het gehele komgebied permanent onder water te staan. Tijdelijk (bij hoogwater) zal een groot deel van het komgebied onder water komen te staan. Zodra de waterstand zakt zal ook in het komgebied de waterstand zakken en zal alleen op de lager gelegen gronden water blijven staan.</p> <p>Om deze twee redenen (kleibodem en tijdelijkheid van het water in de Kom) zal de nalevering van fosfaat uit de bodem in het komgebied naar verwachting beperkt blijven waardoor gevolgen als blauwalgenbloei, zuurstofarm water en botulisme uit zullen blijven. Indien zich onverhoopt overlast dreigt voor te doen dan kan met behulp van beheermaatregelen voorkomen worden dat het gebied hier nadelige gevolgen van ondervindt. Denk hierbij aan het periodiek droogleggen van de lager gelegen delen. Om de maatregelen tijdig uit te kunnen voeren zal hiertoe de waterkwaliteit van het komgebied worden gemonitord (na verlaging van de waalkade) in geval van hoogwater. Ook de Commissie m.e.r. heeft in haar toetsingsadvies over het MER aandacht gevraagd voor de waterkwaliteit. In een gesprek over dit advies heeft de Commissie aangegeven dat ook zij verwacht dat de effecten beperkt zullen zijn en dat zij adviseert om te werken met monitoring en maatregelen achter de hand.</p>		
9	e	Algemeen NB (EL&I) NB (Prv Gld)	Indiener vindt de natuurontwikkeling tegendraads omdat de bemesting, het gebrek aan bronpopulaties en zaadvoorraad en een verstoord natuurlijk bodemleven geen goede vooruitzichten geeft voor natuurontwikkeling terwijl vruchtbare grond met een goed economisch rendement verloren gaat.	Een en ander is besproken met diverse specialisten tijdens een sessie, waar indiener bij aanwezig is geweest. Tijdens de sessie is gebleken dat er geen eensluidend antwoord is op dit aspect. Verwacht wordt dat indien gedurende de uitvoeringsperiode maatregelen worden getroffen, de slagingskans voor de voorgestelde natuurontwikkeling voldoende is. Deze maatregelen zijn o.a. het uitmijnen van de bouwvoor, de tijdige aanplant van riet in het gebied en het verbeteren van de bodemstructuur. De uitvoerende partij wordt, in overleg met Staatsbosbeheer, belast met de uitvoering van adequate maatregelen. Het verloren gaan van gronden met economisch rendement is een beleidsmatige keuze om het gebied uit strikt agrarische productie te nemen.	geen	
9	f	Algemeen	Indiener stelt dat de maatschappelijke kosten hoog zijn op een laag natuurrendement omdat: -de waarde van de aan te kopen grond direct zal afnemen, - economische agrarische productie weg valt, - er een nieuwe autoweg naar Slot Loevestein moet worden aangelegd, -voor het dieper afgraven van de bandijk 100 á 200.000 m3 extra grond moet worden afgezet, -ten behoeve van zelfredzame kuddes de Wakkeredijk extra zwaar dus duurder wordt ontworpen, -de beheerkosten hoog zijn omdat de vegetatiegroei uitbundig zal zijn en slecht voorspelbaar, -het natuurrendement wordt gedrukt door de aard van de grond en het onder water zetten daarvan	In antwoord op de zienswijze: - waardevermindering van de grond is een geaccepteerd gevolg van het omzetten van de grond tot bestemming natuur. - zie eerdere opmerking hierover bij 9e. - dit is een beleidsmatige keuze van de bestuurlijke convenantspartijen, en de wens de bereikbaarheid van Slot Loevestein te verbeteren. - dieper afgraven van de bandijk en robuust aanleggen van de nieuwe primaire kering zijn ontwerpkeuzes. Het is niet zo dat de nieuwe kering extra zwaar wordt aangelegd vanwege de zelfredzaamheid van kuddes, zoals indiener stelt. - de stelling dat beheerkosten hoog zullen zijn omdat vegetatiegroei uitbundig en slecht voorspelbaar zal zijn, is een niet nader onderbouwde aanname van reclamant. Het is aan beheerder om zorg te dragen dat de vegetatie groei conform het streefbeeld en hetgeen in het Projectplan Waterwet wordt vastgelegd verloopt en dat tijdige ingrepen en sturing plaatsvinden. - zie het antwoord op zienswijze 9b.	geen	
9	g	Algemeen	Indiener stelt de volgende aanpassingen/alternatieven voor: Door een betere afwerking van de steile oevers bij de kleiwinputten kan natuurwinst worden behaald tegen lage kosten. Door op de laagste percelen in de buitenpolder van Munnikenland is ca 40 ha. natuurgebied te ontwikkelen onder rivierkwel en actief peilbeheer. Kwelwater uit de zandwinput kan ingezet worden om	Het door indiener voorgestelde alternatief is ter kennisname aangenomen. Opgemerkt wordt dat er reeds overleg gaande is met agrariërs om te bezien welke rol zij in het beheer van het gebied kunnen spelen, zie hiertoe antwoord op zienswijze 2c.	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
			<p>het waterpeil te verhogen. De bemaling wordt dan naar het westen verlegd. Waterlossing kan via een reconstructie van het sluisstelsel. Vergroting van de natuurwaarde door hoofdwatgangen flauwe oevers te geven. Eventueel af te graven bouwvoor kan toegepast worden in de Wakkeredijk. Het daar ontstane natuurgebied dient als verbinding tussen Boezem van Brakel en Waarden bij Loevestein. De ontwikkeling van Krabbescheer kan de natuurlijke nestplaats voor de Zwarte stern bevorderen, hoewel dat wel als ambitieus gezien wordt.</p> <p>Op de hogere gronden kan het economisch agrarisch gebruik gecontinueerd worden, evenals de agrarische woonbestemming. Eventueel aangevuld met agrarisch natuurbeheer op perceelsranden, bermen of overgangszones naar het natuurgebied.</p>			
10	a	BP Wtw Og	<p>Volgens indieners leidt het project ertoe dat hun bedrijf in gevaar komt, omdat een deel van hun gronden benodigd is voor het project.</p>	<p>Nut en noodzaak van het project worden onderschreven in de PKB "Ruimte voor de Rivier". Daaruit volgt – kort gezegd – dat de in de PKB beschreven projecten noodzakelijk zijn om de bescherming tegen overstromingen uiterlijk in 2015 op het wettelijk vereiste niveau te brengen. Deze bescherming tegen overstromingen is een zeer zwaarwegend belang, waarvoor individuele belangen in sommige gevallen moeten wijken. Dat houdt onder meer in dat in voorkomende gevallen tot verwerving van particuliere gronden moet worden overgegaan. Momenteel zijn over deze verwerving gesprekken gaande. Als die gesprekken onverhoopt niet tot minnelijke verwerving leiden, dan zal tot onteigening moeten worden overgegaan. Rechthebbenden zullen in dat geval op grond van de Onteigeningswet schadeloos worden gesteld. Voor zowel minnelijke verwerving als eventuele onteigening zijn de benodigde financiële middelen beschikbaar.</p>	geen	
10	b	BP Wtw Og	<p>Het positieve effect van het project staat in geen verhouding tot de nadelige gevolgen. Bovendien is de verlaging van de waterstand slechts tijdelijk door vernauwingen stroomafwaarts. Derhalve berust het bestemmingsplan (incl. inrichtingsplan/ dijkverleggingsplan)/ ontgronding/ projectplan en de vergelijking van alternatieven in de m.e.r. op onjuiste uitgangspunten.</p>	<p>In 2006 is de PKB Ruimte voor de Rivier vastgesteld. In die PKB Ruimte voor de Rivier is een samenhangend pakket aan maatregelen opgenomen die alle nodig zijn om de waterveiligheidsdoelstelling uit de PKB te bereiken. Die doelstelling houdt in dat de rivieren in Nederland vanaf 2015 berekend moeten zijn op de vastgestelde maatgevende afvoeren van 16.000 m³/s bij Lobith voor de Rijn en 3.800 m³/s bij Borgharen voor de Maas. Om deze doelstelling te bereiken zijn verschillende alternatieve pakketten maatregelen vergeleken in het MER dat is uitgevoerd voor de PKB. De PKB met bijbehorende motivering op basis van uitgevoerde onderzoeken is door de Tweede en Eerste Kamer vastgesteld. Het project 'uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en dijkverlegging Buitenpolder het Munnikenland' is in de PKB opgenomen als één van de noodzakelijke maatregelen om de doelstelling van de PKB te bereiken. In de Bijlage bij de PKB is de minimale hydraulische taakstelling voor dit project bepaald op een waterstandsverlaging van 11 cm. Nut en noodzaak van dit project zijn daarmee aangetoond in de PKB. Daarin is eveneens ingegaan op de relatie tussen de verschillende maatregelen. Uit integrale toetsing van alle Ruimte voor de rivier-maatregelen is gebleken dat benedenstroomse maatregelen (Avelingen, Noordwaard) zorgen voor bovenstroomse waterstanddaling, waarmee de opstuwing voldoende wordt gecompenseerd.</p>	geen	
10	c	BP Wtw Og	<p>Gezien de stroomrichting de ingreep beperken tot gronden in het verlengde van de bocht van de rivier en de overige 'in de luwte' gelegen gronden sparen. Het oppervlak aan grond dat nu verloren gaat is onevenredig groot ten opzichte van het te behalen resultaat. In het MER is onvoldoende onderzoek gedaan naar alternatieven en is onvoldoende rekening gehouden met de kosten van het project.</p>	<p>De PKB Ruimte voor de Rivier kent een dubbele doelstelling: waterveiligheid en bijdragen aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het riviereengebied. Vanuit deze dubbele doelstelling is een integraal ontwerp gemaakt voor de maatregel 'Munnikenland', waarbij alle relevante belangen zijn afgewogen. Met minder grondverzet zou geen sprake zijn van een integraal ontwerp dat voldoet aan beide doelstellingen.</p> <p>De Commissie m.e.r. heeft geadviseerd over de kwaliteit van het MER. Zij heeft niet aangegeven dat het grondverzet en de daarmee gepaard gaande kosten op een onjuiste manier zijn betrokken in het MER. Realisatie van het voorkeursalternatief (Alternatief A; Maasacces) gaat weliswaar ten koste van meer landbouwgrond, maar de waarde van de resterende landbouwgrond volgens het alternatief B (Waalacces) is relatief klein. De kosten van uitvoering van alternatief B zijn bovendien hoger dan de kosten van uitvoering van het voorkeursalternatief.</p>	geen	
10	d	BP	<p>De planregels bieden onvoldoende rechtszekerheid o.a. door samenloop van bestemmingen. Verder is het onduidelijk welke regels gelden voor de</p>	<p>Onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) dienen alle Wro-instrumenten (planologische visies, plannen, besluiten, verordeningen en algemene maatregelen van bestuur) digitaal vervaardigd en digitaal beschikbaar gesteld te worden. Om de digitale uitwisseling van</p>	<p>De bestemming "Waterstaat – Waterbergingsgebied" wordt niet meer aangeduid op de</p>	Bestemmingsplan

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
			bestemming Waterstaat-Waterbergingsgebied.	bestemmingsplannen mogelijk te maken zijn de RO-Standaarden 2008 ontwikkeld. Deze standaarden zijn met een ministeriële regeling gekoppeld aan de Wro. Eén van de standaarden is de SVBP2008. Dit staat voor Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008. In dit document is de verplichte standaardisatie van bestemmingsplannen en inpassingplannen vastgelegd. In dit document zijn bijvoorbeeld de verplichte hoofdgroepen van bestemmingen benoemd en de verplichte kleuren van de verschillende bestemmingen vastgelegd. Deze standaard leidt ertoe dat voor één perceel meerdere dubbelbestemmingen kunnen gelden. Het bestemmingsplan "Buitengebied, Munnikenland" is voorbereid met toepassing van de SVBP2008. Mocht het zo zijn dat er sprake is van meerdere dubbelbestemmingen voor hetzelfde perceel dan gelden de voorrangsregels zoals opgenomen in het artikel "Vorrangsregels" van de planregels van het bestemmingsplan. Deze manier van bestemmen draagt juist bij aan de rechtszekerheid. Wij hebben geconstateerd dat de bestemming "Waterstaat – Waterbergingsgebied" wel op de verbeelding, maar niet in de regels is opgenomen. Van deze functie is geen sprake in het bestemmingsplan, dus deze wordt niet (meer) op de verbeelding opgenomen.	verbeelding.	
10	e	BP Wtw Og	De besluitvorming over het project kan niet worden voortgezet voordat vervangende, gelijkwaardige, grond is aangeboden. De haalbaarheid van het plan wordt betwist, aangezien de overheid geen realistisch beeld heeft van de grondwaarde en onvoldoende financiën beschikbaar zijn voor een (onverhoopte) onteigening.	Momenteel zijn over de verwerving van de voor het project benodigde gronden van de indiener gesprekken gaande. Als die gesprekken onverhoopt niet tot minnelijke verwerving leiden, dan zal tot onteigening moeten worden overgegaan. Rechthebbenden zullen in dat geval op grond van de Onteigeningswet schadeloos worden gesteld. De administratieve onteigening zal van start gaan nadat het bestemmingsplan is vastgesteld. Voor zowel minnelijke verwerving als eventuele onteigening zijn de benodigde financiële middelen beschikbaar.	geen	
10	f	Og	De percelen van de indiener worden in de ontwerp-ontgrondingsvergunning ten onrechte niet genoemd als bij de ontgronding betrokken percelen. Derhalve ten onrechte niet betrokken bij belangenafweging en besluitvorming.	De percelen van De Lorm liggen in de Buitenpolder Munnikenland (nu binnendijs straks buitendijs). Op de percelen van De Lorm wordt, op de plaats waar de nieuwe dijk wordt aangelegd, slechts de bovengrond afgegraven. Dit is geen vergunningplichtige activiteit in de zin van de Ontgrondingswet. De betreffende activiteit valt onder de vrijstelling als bedoeld in artikel 1 sub f van de Gelderse Ontgrondingsverordening 1997 (het aanleggen, verzwaren en verwijderen van waterkeringen). De betreffende percelen worden daarom niet genoemd in de ontgrondingsvergunning.	geen	
11	a	Algemeen	Vrees dat polder Munnikenland volledig dichtgroeit door afgestorven bomen en drijfvuil. Dit zal een ondoordringbare barrière vormen voor het water. Door verhoging van de Maaskade zou de berekende daling op nul uit kunnen komen. Het vergrote wateroppervlak zou in combinatie met opstuwning van de wind zelfs kunnen leiden tot verhoging van het waterpeil. Plan levert nu veel directe kosten en later hoge onderhoudskosten om het gebied vrij van begroeiing te houden.	Bij de inrichting van Munnikenland is rekening gehouden met de verschillende situaties die hoogwater kunnen veroorzaken (afvoer van de rivier, hoogwater op zee en wind). In een beheerovereenkomst met de beoogde beheerder Staatsbosbeheer wordt vastgelegd op welke wijze het beheer moet plaatsvinden om ervoor te zorgen dat de hoogwaterveiligheid onder alle omstandigheden is geborgd. Het opruimen van drijfvuil en oud hout valt hier ook onder. De bomen die in het gebied komen (zachthoutoibos) zijn juist gebaat bij regelmatig overstromen. Deze bomen zullen dus niet afsterven.	geen	
11	b	Algemeen	Bewoners/grondgebruikers zijn aan het lijntje gehouden met de belofte dat alles financieel goed geregeld zou worden. Hopelijk komen overheden deze belofte na.	Indien indiener schade meent te lijden als gevolg van het project, dan kan hij een verzoek om schadevergoeding indienen bij het Schadeloket Ruimte voor de Rivier. Dit verzoek zal worden beoordeeld aan de hand van de "Beleidsregel schadevergoeding Ruimte voor de Rivier" welke is vastgesteld op 21 april 2009 (Staatscourant nr. 2009/82, p. 11).	geen	
12	a	Algemeen	Indieners brengen zienswijzen tegen de ontwerpbesluiten naar voren, omdat nog steeds geen overeenstemming is bereikt over de verkoop van hun eigendommen ten behoeve van het project Munnikenland.	Hiervan is notie genomen. Momenteel zijn over de verwerving van de voor het project benodigde gronden van de indiener gesprekken gaande. Als die gesprekken onverhoopt niet tot minnelijke verwerving leiden, dan zal tot onteigening moeten worden overgegaan. Rechthebbenden zullen in dat geval op grond van de Onteigeningswet schadeloos worden gesteld. De administratieve onteigening zal van start gaan nadat het bestemmingsplan is vastgesteld. Voor zowel minnelijke verwerving als eventuele onteigening zijn de benodigde financiële middelen beschikbaar	geen	
12	b	BP	De ontwerpbesluiten, waaronder het ontwerpbestemmingsplan, voldoen niet aan het recht, daar onder meer strijd bestaat met wettelijke regels. Het ontwerpbestemmingsplan voldoet niet aan het criterium 'goede ruimtelijke ordening'.	Indiener motiveert niet waarom de ontwerpbesluiten niet zouden voldoen aan de wettelijke regels. Het ontwerpbestemmingsplan bevat een ruimtelijke onderbouwing. Niet is te zien waarom deze in strijd zou zijn met de eisen van een goede ruimtelijke ordening.	geen	
12	c	Algemeen	De percelen kadastraal bekend gemeente Brakel, sectie M, nummers 138 en 156 zijn ten onrechte niet vermeld in het kadastrale overzicht behorende bij de ontwerp-ontgrondingsvergunning.	Deze percelen worden niet genoemd in de ontwerp-ontgrondingsvergunning omdat op deze percelen niet gegraven wordt.	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
12	d	Algemeen	Op kaart 3 in de bijlage van de PKB is Buitenpolder Munnikenland niet opgenomen als ruimtelijke reservering. Ten aanzien van dijkverlegging is sprake van een indicatieve lijn, hetgeen inhoudt dat de exacte ligging ervan gebaseerd dient te worden op een zorgvuldige en evenwichtige afweging van alle in het geding zijnde belangen.	De Buitenpolder het Munnikenland is wel opgenomen op de genoemde kaart. Bovendien staat op p. 12 van de PKB: 'De plangebieden voor de maatregelen staan op de kaarten aangegeven. Binnen deze plangebieden is, waar mogelijk op basis van de uitgevoerde onderzoeken, een aanduiding gegeven van de locatie van de maatregel zelf (indicatie ingreep). Bij de vervolgbesluitvorming wordt de definitieve locatie bepaald binnen het plangebied van de PKB en zoveel mogelijk binnen het plangebied van de maatregel.' De vervolgbesluitvorming vindt nu plaats. In de (toelichting op de) ontwerpbesluiten is de zorgvuldige en evenwichtige belangenafweging die in de zienswijze genoemd wordt, te vinden.	geen	
12	e	Algemeen	Uit figuur 4 blijkt dat de Brakelse Benedenwaarden gelegen zijn binnen het zgn. stroomvoerende regime, dit in tegenstelling tot het gebied "Buitenpolder het Munnikenland", waarin de eigendommen van cliënten zijn gelegen.	Het klopt dat Buitenpolder het Munnikenland op kaartblad 58 van de Beleidslijn Grote Rivieren niet aangeduid is als stroomvoerend. Dit is het gevolg van het feit dat de Buitenpolder op dit moment nog binnendijks gebied is en derhalve niet stroomvoerend kan zijn. Pas door de uitvoering van voorliggende Ruimte voor de Rivier-maatregel wordt daar verandering in gebracht.	geen	
12	f	Algemeen	Het regioadvies geeft niet alleen uitvoering aan de in de PKB opgenomen strategische beleidsbeslissing maar is meeromvattend. Voor wat betreft dit meeromvattende dient sprake te zijn van een deugdelijke motivering waarbij alle belangen dienen te worden afgewogen, zoals deze aanwezig zijn ten tijde van de onderscheidende besluiten, waar nu sprake van is. Dit betekent dat niet zonder meer kan worden uitgegaan van beleid, zoals opgenomen in de streekplanuitwerking "Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse EHS d.d. mei 2006	Indiener motiveert niet op welke wijze het regio-advies meer zou omvatten dan de uitvoering van de PKB-maatregel. De PKB heeft een dubbele doelstelling: - Het op het vereiste niveau brengen van de bescherming van het rivierengebied tegen overstromingen; - Het leveren van een bijdrage aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied. Onder deze tweede doelstelling valt ook het economisch, ecologisch en landschappelijk versterken van het rivierengebied. Behoud en ontwikkeling van beschermde natuurwaarden hebben daarbij bijzondere aandacht. Deze doelstellingen zijn vertaald in het project Munnikenland. Het project beoogt een waterstandsdeling van 11 cm en een versterking van de ruimtelijke kwaliteit. De onderhavige ontwerpbesluiten maken het project Munnikenland planologisch mogelijk c.q. geven uitvoering aan het project. De besluiten zijn voldoende gemotiveerd en de daarbij betrokken belangen zijn zorgvuldig afgewogen.	geen	
12	g	Algemeen	Constatie dat bij de ter inzage gelegde stukken het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. ontbreekt. Ook blijkt niet of het MER is aanvaard door het bevoegd gezag.	Het is vanzelfsprekend dat het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. niet tegelijkertijd met de ontwerpbesluiten ter inzage ligt. Het MER is namelijk tegelijkertijd met de ter inzage legging van de ontwerpbesluiten ter advisering naar de Commissie m.e.r. gestuurd. De Commissie m.e.r. adviseert over het MER en betreft daarbij de ingediende zienswijzen, waardoor het toetsingsadvies nog niet ter inzage kan liggen bij de ontwerpbesluiten. Het toetsingsadvies zal ter inzage liggen bij de terinzagelegging van de definitieve besluiten. Door het MER ter inzage te leggen bij de ontwerpbesluiten en het MER ter advisering aan de Commissie m.e.r. te sturen, heeft het bevoegd gezag het MER impliciet aanvaard.	geen	
12	h	Algemeen	Cliënten constateren dat er sprake is van een substantiële vergroting van de doelstellingen in de PKB. Cliënten constateren dat het Munnikenland een belangrijk knooppunt is in de EHS en dat dit kennelijk het motief is geweest om de Buitenpolder het Munnikenland ook van het projectgebied deel uit te laten maken. Ook over het Natura 2000-gebied wordt gesteld dat dit aanleiding zou zijn geweest om de Buitenpolder het Munnikenland aan het projectgebied toe te voegen.	Dit is onjuist. Deze doelstellingen van het project volgen rechtstreeks uit de PKB. Zij zijn met de voorliggende ontwerpbesluiten niet gewijzigd, maar gebiedsspecifiek en daarmee concreet gemaakt. Buitenpolder het Munnikenland is, zoals eerder geschreven, al op de kaart van de PKB opgenomen als onderdeel van het plangebied. Dit gebied maakt onderdeel uit van het plangebied, omdat dit nodig is om de vereiste waterstanddaling te kunnen bereiken. Daarnaast wordt dit deelgebied zodanig ingericht dat tegelijkertijd voldaan wordt aan de tweede doelstelling van de PKB (een bijdrage leveren aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied).	geen	
12	i	Algemeen	Ten onrechte is de variant uit de startnotitie mer, waarin de Buitenpolder het Munnikenland buiten de begrenzing van het project blijft, niet meegenomen als alternatief. Met dat alternatief zou de huidige landbouwfunctie worden gerespecteerd. Ook het nulalternatief is niet onderzocht en onduidelijk is welke variant als MMA aangemerkt wordt. Het in stand houden van de Schouwendijk had als alternatief onderzocht moeten worden.	In het MER zijn twee alternatieven (Maasacces en Waalacces) onderzocht. Hiermee zijn de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven onderzocht. Het MER bevat daarmee de essentiële informatie om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen in de besluitvorming. Dit wordt onderschreven door de Commissie m.e.r. in haar toetsingsadvies. Het voorkeursalternatief (Maasacces) is door optimalisatie van alle milieuthema's aan te merken als MMA. In paragraaf 8.5 van het MER is dit toegelicht. Als referentiesituatie zijn de huidige situatie en in sommige gevallen de PKB gebruikt.	geen	
12	j	Algemeen NB (EL&I) NB (prv Gld)	Voor de Buitenpolder het Munnikenland bezwaar tegen de nieuwe natuurbestemming en daardoor verlies landbouwgrond. Aanduiding overstromingsgebied volstaat, aangezien de	Het realiseren van de in de PKB vastgelegde hydraulische taakstelling 11cm waterstandsdeling is enkel mogelijk door een combinatie van maaiveldverlaging in de uiterwaard en dijkeruglegging. De dijkeruglegging impliceert dat een (gedeelte) van de Buitenpolder Munnikenland buitendijks komt te liggen. Ook wordt daarmee het bemalen van	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
			doelstellingen uit de PKB zonder de buitenpolder haalbaar zijn en de buitenpolder dan in uitzonderingssituaties als tijdelijk overstromingsgebied dient. De voorgenomen toevoeging van de Buitenpolder het Munnikenland aan Natura 2000/EHS heroverwegen in verband met de bijgestelde natuurbeleidsdoelstellingen.	de Buitenpolder stop gezet. Deze twee zaken samen zijn de primaire oorzaak dat de landbouw gronden hun huidige bestemming niet kunnen behouden. Het project richt zich naast waterstanddaling op het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit. Dat laatste gebeurt o.a. door natuurontwikkeling. Doelstelling is de natuur in het gebied te versterken en het areaal te vergroten. In dat kader heeft het genoemde gebied de bestemming "Natuur" gekregen. Dit toekomstige grondgebruik 'natuur' is reeds aangegeven in de PKB, bijlage 1, blad 1. Onduidelijk is wat met de duiding van 'overstromingsgebied' wordt bedoeld. Als hiermee wordt bedoeld een 'bergingsgebied' zoals bedoeld in de Waterwet, dan is dat niet aan de orde, omdat bergingsgebieden niet tot het oppervlaktewaterlichaam behorende gebieden zijn, bestemd voor tijdelijke waterberging. Buitenpolder het Munnikenland gaat wel deel uitmaken van het oppervlaktewaterlichaam, waarmee voldaan wordt aan de opdracht van de PKB: rivierverruiming. De Buitenpolder wordt niet toegevoegd aan het Natura 2000-gebied. Wel blijft op dit gebied het EHS-regime van toepassing. Een eventuele herziening van het EHS-beleid wordt door de provincie Gelderland uitgevoerd en staat los van de huidige besluitvorming over dit project.		
12	k	Algemeen	Conform het herziene coördinatiebesluit (25-8-11) heeft de coördinatie <i>in ieder geval</i> betrekking op de in het besluit genomen besluiten. Onduidelijk is of met de omgevingsvergunning op grond van de Wabo ook de vergunning als bedoeld in art. 1 lid 1 onder e van die wet wordt bedoeld. Tevens is onduidelijk waarom in de huidige besluitvorming niet alle, in het coördinatiebesluit genoemde vergunningstelsels, zijn betrokken.	In het provinciale en gemeentelijke coördinatiebesluit is bepaald welke besluiten gecoördineerd worden voorbereid en bekendgemaakt ten behoeve van de in de PKB Ruimte voor de rivier genoemde maatregel Munnikenland. Daaronder valt ook de Omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. In de zienswijze wordt de vergunning op grond van artikel 1, lid 1 onder e van de Wabo genoemd. Waarschijnlijk bedoelt de indiener artikel 2.1, sub e, Wabo. Dit was voorheen de mijnbouwwetvergunning. Een mijnbouwwetvergunning is niet benodigd ten behoeve van de PKB-maatregel Munnikenland. Deze valt dan ook niet onder de provinciale en gemeentelijke coördinatie. De gecoördineerde procedure vindt in tranches plaats. Op dit moment is de eerste tranche in procedure. Er volgen er meer.	geen	
12	l	Algemeen BP	Bijlagen bij de plantoelichting waren niet te downloaden en daardoor is de procedure in strijd met art. 3:11 Awb (uitspraak AbRS dd 2-12-2009).	De toelichting bij het bestemmingsplan kent vier bijlagen te weten: topografische kaart, dijkverleggingsplan, kaart inrichtingsplan Munnikenland en een plattegrond van Slot Loevestein. De eerste drie bijlagen zijn fysiek ter inzage gelegd op de in de kennisgeving genoemde plaatsen en zij waren te downloaden via www.coördinatiegelderland.nl . De vierde bijlage met de Plattegrond van Slot Loevestein heeft niet fysiek ter inzage gelegen en was niet te downloaden. Naar deze bijlage is één keer verwezen in de toelichting, namelijk om de situering van de in de planregels vermelde oppervlakte (2.681 m ²) van bestaande gebouwen van Slot Loevestein op kaart weer te geven. De bijlage is op 29 november 2011 alsnog naar de indiener gestuurd. Hem is de mogelijkheid geboden om hier binnen 3 weken op te reageren en hij heeft hiervan gebruik gemaakt (zie zienswijze 18). Indiener is dan ook door het in eerste instantie niet raadpleegbaar zijn van de bijlage niet benadeeld. Er zijn geen andere zienswijzen ingediend over het ontbreken van bijlage 4. Op basis hiervan mag worden aangenomen dat ook eventuele andere belanghebbenden niet zijn benadeeld door het aanvankelijk niet ter inzage leggen van bijlage 4.	geen	
12	m	BP	Het bestemmingsplan is gedateerd 29 juni 2011. De passende beoordeling dateert van na deze datum en kan derhalve niet als motivering van het bestemmingsplan gelden.	Onverhoopt is het ontwerpbestemmingsplan niet juist gedateerd. De juiste datum van het ontwerpbestemmingsplan is 29 augustus 2011, toen ook het amendement van de Gemeenteraad van Zaltbommel in het ontwerpbestemmingsplan is verwerkt.	geen	
12	n	NB (EL&I) BP (Prv Gld) F&F	Op voorhand is niet duidelijk of de ontwerpbeslissingen Nbw en Ffw de toets der kritiek zullen doorstaan, waardoor uitvoerbaarheid van plan niet verzekerd is. Indiener wijzen in dit verband op de weigering van de ontheffing t.a.v. de waterspitsmuis.	Bij de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan hebben ook de ontwerpbeslissingen op grond van de Natuurbeschermingswet (Nbw) en de Flora en faunawet (Ffw) ter inzage gelegen. Hieruit volgt dat deze wetten de uitvoering van het bestemmingsplan niet in de weg staan. Wat betreft de waterspitsmuis is alleen een afwijzing gegeven op de aanvraag ten aanzien van het verbod op het vangen van de waterspitsmuis zoals opgenomen in artikel 9 van de Ffw. Deze weigering houdt alleen in dat de soort niet gevangen mag worden. Dit betekent niet dat de werkzaamheden niet mogen plaatsvinden. Er is wel ontheffing verleend ten aanzien van het aantasten van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de waterspitsmuis. Bij de planning zal – ingevolge voorschrift 8 van de verleende ontheffing – rekening worden	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
				<p>gehouden met de seizoensactiviteiten van de waterspitsmuis, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (voortplanting, winterrust) te voorkomen.</p>		
12	o	BP	<p>Hoofdstuk 7 bestemmingsplan geeft beknopt inzicht in exploitatie. In 7.1 staat dat er geen verplichting is tot het opstellen van een exploitatieplan. In het laatste hoofdstuk wordt ingegaan op aspect planschade. Cliënten zien wel verplichting tot opstellen exploitatieplan, onder andere aangezien regels en verbeelding oppervlakte bouwvlakken en bestemmingsvlakken niet kan worden nagegaan. Bebouwingsmogelijkheden zijn ruimer dan de van toepassing zijnde drempels, zoals vermeld in art. 6.2.1 Bro. Onduidelijkheid omtrent de bebouwingsmogelijkheden voor de bestemmingen bedrijf (bedrijf/bedrijf van de categorie 4/waterwinning), cultuur en ontspanning. In de regels is niet geborgd dat de drempels uit artikel 6.2.1 Bro niet worden overschreden, waardoor er sprake kan zijn van bouwplannen, waardoor een exploitatieplan benodigd is.</p>	<p>Artikel 6.12, lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat de gemeenteraad een grondexploitatieplan vaststelt voor gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is opgenomen. In afwijking hiervan bepaalt lid 2 van dit artikel dat de gemeenteraad kan besluiten geen grondexploitatieplan vast te stellen als de grondexploitatiekosten anderszins verzekerd zijn.</p> <p>Voor de bestemmingen die betrekking hebben op een 'aangewezen bouwplan' worden voor de vaststelling van het bestemmingsplan anterieure overeenkomsten gesloten. Deze overeenkomsten hebben betrekking op het verhaal van de kosten als bedoeld in de door de gemeenteraad vastgestelde Nota Bovenwijken.</p> <p>Over de diverse bestemmingen wordt het volgende opgemerkt:</p> <p>Op de gronden met de bestemming Agrarisch kunnen geen gebouwen gerealiseerd worden. Met het tussen voorontwerpbestemmingsplan en ontwerpbestemmingsplan vervallen van de Poederrijse Hoek is het agrarisch bouwperceel namelijk vervallen. De regels zijn hier nu op aangepast. De bestemming Bedrijf – Bedrijf tot en met categorie 3.1 lag binnen de grenzen van het voorontwerpbestemmingsplan, maar het betreffende perceel ligt niet binnen de grenzen van het ontwerpbestemmingsplan. De betreffende regels zijn derhalve uit het definitieve bestemmingsplan gehaald. Ten aanzien van de gronden binnen de bestemming Cultuur en ontspanning geldt dat met het Museum voor de vaststelling van het bestemmingsplan een anterieure overeenkomst wordt gesloten. Voor wat betreft de gronden binnen de bestemming Bedrijf – Bedrijf van categorie 4 is sprake van twee bedrijven. Voor het ene bedrijf is sprake van een verruiming van bouwmogelijkheden (zie zienswijze 14d), waarvoor voor de vaststelling een anterieure overeenkomst wordt gesloten, voor het andere bedrijf niet.</p> <p>De mogelijkheid om gebouwen met een oppervlak van maximaal 50 m2 te realiseren wordt uit de bestemming "Natuur 2" gehaald.</p> <p>Ten aanzien van de bestemming "Bedrijf Waterwinning" merken wij op dat het geldende bestemmingsplan bepaalde bouwmogelijkheden toestaat. De bouwmogelijkheden van het vast te stellen bestemmingsplan overschrijden deze bouwmogelijkheden niet. Door middel van een wijzigingsbevoegdheid wordt overigens wel onder bepaalde voorwaarden een verruiming toegestaan van het bebouwingspercentage van 10 naar 20%. Het verhaal van grondexploitatiekosten hoeft echter pas bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid verzekerd te zijn.</p> <p>Voor het bedrijf binnen de bestemming bedrijf – Gaswinning is enige tijd geleden een vrijstelling ex artikel 19, lid 1 WRO verleend. Ten opzichte van deze vrijstelling vindt een verruiming plaats, waarvoor voor de extra bouwmogelijkheden voor de vaststelling van het bestemmingsplan een anterieure overeenkomst wordt gesloten.</p> <p>Binnen de bestemming "Verkeer" is in het ontwerpbestemmingsplan een bouwmogelijkheid opgenomen door middel van een directe bouwtitel voor één voorziening ter ondersteuning van dagrecreatie. Dit is in het bestemmingsplan met een wijzigingsbevoegdheid geregeld, waardoor verhaal van grondexploitatiekosten op dit moment niet benodigd is.</p> <p>Voor wat betreft de Bestemming "Water" wordt het volgende opgemerkt: In het bestemmingsplan is voor de laad- en losplaats het oppervlak opgenomen dat in het geldende bestemmingsplan "Buitendijks gebied" is toegestaan. Aanlegsteiger 3 wordt op verzoek van de gemeente Zaltbommel vanuit het project neergelegd. Voor de overige aanlegsteigers is het uitgangspunt geweest dat sprake is van het bestaande bebouwd oppervlak. Deze oppervlaktes bleken niet helemaal te corresponderen met het bestaande oppervlak. Dit betekent dat de oppervlakte van aanlegsteiger 1 wordt verhoogd van 150 naar 160 m2 en de oppervlakte van aanlegsteiger 2 wordt verhoogd van 50 naar 95 m2. Ten aanzien van de aanlegsteigers is voor de gemeente Zaltbommel geen sprake van kosten.</p> <p>De bestemmingen "Leiding – Gas" en "Leiding – Water" betreffen een dubbelbestemmingen anders gezegd secundaire bestemmingen. De primaire bestemmingen bepalen de bouwmogelijkheden, terwijl de secundaire bestemmingen zijn opgenomen om bepaalde belangen te beschermen. Voor het overige schiet een bouwmogelijkheid van 50 m2 binnen de bestemming "Natuur 1" over. Aangezien deze bouwmogelijkheid valt onder artikel 6.2.1.a</p>	<p>Bestemming Bedrijf – Bedrijf tot en met categorie 3.1. is verwijderd</p> <p>Bebouwingsmogelijkheid uit bestemming Natuur - 2 is verwijderd.</p> <p>Voor de bestemming "Bedrijf-Waterwinning is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om het bebouwingspercentage te kunnen verhogen van 10 naar maximaal 20%, zowel in toelichting als in planregels.</p> <p>Wijziging van oppervlakte van aanlegsteiger 1 en 2 in respectievelijk 160m2 en 95m2. De realisatiemogelijkheid van een voorziening ter ondersteuning van de dagrecreatie binnen de bestemming "Verkeer" is gewijzigd van een directe bouwtitel in een wijzigingsbevoegdheid.</p> <p>In overleg met de twee betreffende bedrijven zijn de bouwregels van het bedrijventerrein Munnikenland gewijzigd. Voor het ene bedrijf is een bebouwingspercentage van 40% en voor het andere bedrijf een bebouwingspercentage van 60% opgenomen, de strook die naast de N322 ligt krijgt bestemming Natuur -2, waarbij voor de ontsluiting van het bedrijventerrein de bestemming "Verkeer" wordt opgenomen..</p> <p>Voor de bestemming Bedrijf – Gaswinning is geen bebouwingspercentage van 10%, maar een maximum van 1.500 m2 opgenomen.</p>	

Nr	Sub	Besluit	Zienschijze	Reactie op zienschijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
				van het Besluit ruimtelijke ordening hoeft hiervoor geen exploitatieplan opgesteld te worden.		
12	p	BP	Gezien de nog benodigde aankoop van 140 ha grond en de inrichtingskosten voor natuur worden grote vraagtekens gesteld bij de financiële uitvoerbaarheid van het plan.	Het rijk heeft toereikende middelen gereserveerd en beschikbaar om het voorliggende plan uit te kunnen voeren. De gereserveerde bijdrage omvat eveneens de benodigde grondaankopen van de Buitenpolder het Munnikenland en de toekomstige natuurfunctie.	geen	
12	q	BP	Uit het concept-raadsvoorstel blijkt dat er sprake is van een anterieure overeenkomst. Onduidelijk is waar deze overeenkomst betrekking op heeft hetgeen aanleiding is (Wob) hiervan een exemplaar te vragen.	Bij de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan was nog geen sprake van anterieure overeenkomsten. Deze overeenkomsten worden voor de vaststelling van het bestemmingsplan met betrokken partijen gesloten. In de beantwoording van zienschijze 12o is aangegeven op welke bestemmingen deze overeenkomsten betrekking hebben. Kortheidshalve verwijzen wij hiernaar.	geen	
12	r	BP	Voor de bestemming "Bedrijf - nutsvoorziening" zijn geen bouwregels, specifieke gebruiksregels en afwijkingmogelijkheden opgenomen.	Bouwregels zijn toegevoegd aan de bestemming Bedrijf - nutsvoorziening. Specifieke gebruiksregels en afwijkingmogelijkheden zijn niet opgenomen.	De volgende bouwregels zijn toegevoegd aan de bestemming Bedrijf – nutsvoorziening: Ter plaatse van de in deze bestemming bedoelde gronden mag uitsluitend worden gebouwd ten behoeve van de bestemming en voorts met inachtneming van de volgende regels: op de gronden zijn uitsluitend bouwwerken - geen gebouwen zijnde - toegestaan; de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde mag niet meer bedragen dan: 2 m voor erf- en terreinafscheidingen 4 meter voor overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde.	Bestemmingsplan
12	s	Algemeen	Cliënten gaan er van uit dat de Beleidsregel schadevergoeding Ruimte voor de Rivier alleen van toepassing is op schade die rechtstreeks verband houdt met de werkzaamheden die direct verband houden met de uitvoering van de PKB en niet met hetgeen als flankerend beleid is toegevoegd. Het is onduidelijk of er ten aanzien van de maatregelen die verband houden met flankerend beleid en/of voldoen aan PKB sprake is van overeenstemming als bedoeld in art 6.8 lid 1 Wro c.q. een schriftelijk verzoek tot het opnemen van de betreffende planologische maatregelen.	Met de Beleidsregel schadevergoeding Ruimte voor de Rivier is één loket gecreëerd voor de behandeling van verzoeken om schadevergoeding die verband houden met de uitvoering van de PKB Ruimte voor de Rivier. Op alle verzoeken die verband houden met de PKB Ruimte voor de Rivier zal op grond van deze beleidsregel door één bestuursorgaan (de minister) worden beslist. Van hogere plankosten voor de gemeente in de zin van artikel 6.8, eerste lid, Wro is als gevolg van de beleidsregel dan ook geen sprake.	geen	
12	t	BP	In de regels wordt niet verwezen naar de diverse dwars- en lengteprofielen waardoor aan deze geen enkele betekenis kan worden toegekend. In het ontwerpplan zijn niet door middel van bijvoorbeeld voorwaardelijke verplichtingen de conclusies c.q. in acht te nemen uitgangspunten uit o.a. het MER vastgelegd en evenmin maken de profielen deel uit van de regels.	In de regels van de bestemming "Waterstaat - Waterstaatkering" is opgenomen dat de nieuwe waterkering moet worden vormgegeven, zoals aangeduid ter plaatse van de aanduiding 'dwarsprofiel - 1', 'dwarsprofiel -2', 'dwarsprofiel - 3' en 'dwarsprofiel - 4'. In de toelichting behorende bij het bestemmingsplan, in paragraaf 8.3 bij de toelichting op het artikel "Waterstaat – Waterkering", is de plansystematiek nader toegelicht en is ter zake aangegeven dat de waterkering volgens deze vier profieltekeningen vormgegeven moet worden, waarbij overigens nog wel sprake is van binnenplanse afwijkingmogelijkheden.	geen	
12	u	BP	Er zijn ten onrechte geen regels opgenomen ten aanzien van het uitvoeren van een werk, geen bouwwerken zijnde c.q. werkzaamheden zoals bedoeld in art. 2.1 lid 1 onder b Wabo.	Artikel 3.3., sub a, Wro maakt het mogelijk om in bestemmingsplannen op te nemen dat een omgevingsvergunning is benodigd voor het uitvoeren van bepaalde werken, geen bouwwerken zijnde of het uitvoeren van werkzaamheden. Het betreft een bevoegdheid, geen verplichting. Overigens is voor de meeste (dubbel)bestemmingen wel gebruik gemaakt van deze bevoegdheid.	geen	
12	v	BP	Bestemmingsplan is strijdig met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en een goede ruimtelijke ordening.	Naar wij aannemen hanteert indiener dit standpunt op grond van hetgeen hij stelt onder bovenstaande punten. Gelet op onze reactie op deze punten zijn wij van mening dat er geen sprake is van strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur noch van strijd met een goede ruimtelijke ordening.	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
12	w	NB (EL&I) NB (Prv Gld)	Het is onduidelijk of de ontgronding van de Gandelwaard (cumulatieve) effecten heeft op het projectgebied en of hier rekening mee is gehouden. Het is voor indieners onmogelijk om in de periode van 6 weken de ontwerpbesluiten/rapportages te beoordelen.	Paragraaf 3.4.1 van de passende beoordeling behandelt de cumulatieve aspecten die kunnen optreden door de uitvoering van het project in samenhang met projecten buiten het plangebied. De Gandelwaard wordt hierin expliciet behandeld. Geconcludeerd wordt dat er geen sprake is van cumulatieve negatieve effecten. De periode voor ter inzage legging is wettelijk vastgelegd op 6 weken.	geen	
12	x	Algemeen NB (EL&I) NB (Prv Gld) F&F	In het plan worden, in het kader van flankerend beleid, allerlei niet verplichte beleidsdoelstellingen nagestreefd.	Het bestemmingsplan strekt ter uitvoering van de PKB Ruimte voor de Rivier. Deze PKB heeft twee hoofddoelstellingen: (i) het op het vereiste niveau brengen van de bescherming van het rivierengebied tegen overstromingen en (ii) het leveren van een bijdrage aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied. Laatstgenoemde doelstelling is erop gericht het rivierengebied economisch, ecologisch en landschappelijk te versterken. Behoud en ontwikkeling van beschermde natuurwaarden heeft daarbij bijzondere aandacht. Van "niet-verplichte beleidsdoelstellingen" is dan ook geen sprake.	geen	
12	y	NB (EL&I) NB (Prv Gld)	De passende beoordeling en het ontwerpbesluit zijn doorspekt met aannames, waardoor zowel dit onderzoek als de overige onderzoeken met betrekking tot de aspecten natuur en flora- en fauna ernstige gebreken vertonen. Als voorbeeld wordt aangehaald de toename van het zachthoutbos en de kwaliteit op het leefgebied van de Kamsalamander. Ook stelt indiener dat het onduidelijk is of de opgenomen mitigerende maatregelen toereikend zijn. Ook is onduidelijk op welke wijze uitvoering ervan is geborgd. Dit betreft met name de mitigerende maatregelen genoemd op blz. 18, derde aandachtstreepje en voorschrift 6, derde aandachtstreepje."	Voor zover niet is aangegeven op welke aannames wordt gedoeld is beantwoording van de zienswijze niet mogelijk. Wij zien geen aanleiding te twifelen aan de zorgvuldige totstandkoming en inhoudelijke juistheid van de Passende Beoordeling. Ten aanzien van de uitspraak dat de kwaliteit van het ooibos zal toenemen omdat de abiotische omstandigheden verbeteren wordt opgemerkt dat dit geen aanname is maar een feit dat onder andere blijkt uit de profieldocumenten die door het ministerie van EL&I opgesteld zijn voor de diverse natuurdoeltypen. De bewering dat de mitigerende maatregelen voor de Kamsalamander niet toereikend zouden zijn wordt niet onderbouwd. Ten aanzien van de borging van de uitvoering zijn voorschriften opgenomen in de vergunning en hebben wij de bevoegdheid om handhavend op te treden.	geen	
12	z	NB (EL&I) NB (Prv Gld)	Doordat is uitgegaan van een veel te groot projectgebied (inclusief de Buitenpolder het Munnikenland) moet onder meer het onderhavig onderzoek worden geactualiseerd. De vergunningprocedure zal hierdoor opnieuw gedaan moeten worden.	De resultaten van het onderzoek naar de aanwezige natuurwaarden zijn voldoende voor de beoordeling van de effecten van het project in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 voor zover de minister van EL&I daartoe bevoegd is. In het ontwerp voor de Natuurbeschermingswetvergunning van gedeputeerde staten van Gelderland is uitgegaan van de aanvraag welke het gehele project omvat waaronder ook de Buitenpolder Munnikenland. De Buitenpolder Munnikenland maakt geen onderdeel uit van het Natura 2000-gebied maar moet wel worden meegenomen in de beoordeling omdat er sprake kan zijn van externe effecten.	geen	
12	aa	NB (EL&I)	Indiener wijst op de onduidelijkheid in de ontwerpvergunning Nbw 1998 van de minister van EL&I en de passende beoordeling ten aanzien van het ontwikkelingspotentieel van slikkige rivieroever, stroomdalgrasland en glanshaverhooiland.	Op basis van het ontwikkelingspotentieel is de passende beoordeling opgesteld. Die onderbouwing is volledig en juist. -Door de verlaging van de Brakelse Benedenwaarden en de toename van rivierdynamiek op deze delen, neemt het oppervlak waar het habitatype slikkige rivieroever zich zal kunnen ontwikkelen toe. Het habitatype is een pioniervegetatie en zal zich snel ontwikkelen op de geschikte delen (de slikkige oevers) van de verlaagde uiterwaarden. In het ontwerp is rekening gehouden met de abiotische randvoorwaarden van dit habitatype, de geul is zo gedimensioneerd dat zich in het westelijke deel een brede zone kan ontwikkelen. -Door de uiterwaardverlaging zal de rivierdynamiek meer invloed krijgen op de oeverwal langs de Brakelse Benedenwaarden en zal overstroming en sedimentatie meer plaatsvinden. Hiermee is de natuurlijke situatie waarbij stroomdalgrasland zich ontwikkelt en kan worden behouden verbeterd. De zone waarin dit habitatype nu voorkomt zal door de ingreep nauwelijks verschuiven waardoor met grote mate van zekerheid kan worden aangegeven dat de verbeterde abiotische omstandigheden van de standplaats zullen resulteren in een beter ontwikkeld type. Om de ontwikkeling van het habitatype te versnellen wordt de zaad- en wortelbank van de vergraven locaties aangebracht op delen van geschikte locaties waar nog geen typische stroomdalgraslandsoorten voorkomen. De uitvoering zal plaatsvinden onder begeleiding van een ter zake kundige. Daarnaast zal de ontwikkeling van het stroomdalgrasland worden gevolgd aan de hand van een monitoringsplan en zullen indien nodig aanvullende (beheers)maatregelen worden genomen. -In het ontwerp is rekening gehouden met de abiotische voorwaarden voor het habitatype glanshaverhooiland. Daarnaast is het habitatype afhankelijk van hooilandbeheer. Om een goede ontwikkeling van de nieuwe locaties te garanderen is in de vergunningsvoorwaarden	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
				opgenomen dat er een passend beheer- en onderhoudsplan moet worden overlegd en door het Bevoegd Gezag worden goedgekeurd, voordat gestart kan worden met de uitvoering van het project. Om de ontwikkeling van het habitatype te versnellen wordt de zaad- en wortelbank van de vergraven locaties aangebracht op de geschikte delen van het oostelijk deel van de Brakelse Benedenwaarden. De uitvoering zal plaatsvinden onder begeleiding van een ter zake kundige. Daarnaast zal de ontwikkeling van het stroomdalgrasland worden gevolgd aan de hand van een monitoringsplan en zullen indien nodig aanvullende (beheers)maatregelen worden genomen.		
12	bb	NB (EL&I)	Voor de verstoring van de kamsalamander tijdens de uitvoering is uitgegaan van 4 jaar. Onduidelijk is waarop deze periode is gebaseerd.	De uitvoering van de werkzaamheden zal 4 jaar in beslag nemen. Deze termijn is aangehouden in de vergunningaanvraag en is derhalve de maximale periode van verstoring van delen van het leefgebied van de kamsalamander.	geen	
12	cc	NB (EL&I)	De omvang van het projectgebied staat ter discussie vanwege de heroverweging van zowel de Natura 2000-gebieden als de EHS/RVB.	Er kan niet vooruitgelopen worden op een beleidsvoornemen voordat het beleid daadwerkelijk is vastgesteld. In het geval van de aangehaalde uitspraak in de brief van 14 september 2011 is dit praktisch ook niet mogelijk omdat dit een algemene formulering betreft waarvan de eventuele consequenties voor dit betreffende gebied nog niet duidelijk zijn.	geen	
12	dd	NB (EL&I)	Onduidelijk is waarom de jaarlijks terugkerende activiteiten op het evenementen terrein buiten beschouwing zijn gelaten.	De jaarlijks terugkerende activiteiten zijn niet buiten beschouwing gelaten. In paragraaf 2.5.11 van de passende beoordeling zijn de mogelijke effecten van het evenemententerrein beschreven.	geen	
12	ee	F&F	Op welke verspreidingsgegevens, Ecogroen of Royal Haskoning, zijn de conclusies met betrekking tot de effecten op de waterspitsmuis gebaseerd?	Ecogroen heeft in 2007 onderzoek verricht naar alle soorten. Daarna heeft Natuurbalans in 2010 alles opnieuw onderzocht en mitigerende maatregelen voorgesteld. De notitie van Haskoning is een overall samenvatting van beide onderzoeken en een meer gedetailleerde effectbeschrijving, omdat toen pas meer duidelijkheid bestond over het plan. Beide onderzoeken zijn door het bevoegd gezag gebruikt om een goede beoordeling te kunnen maken. Als er verschillen in aantallen of locaties van een soort voorkwamen in de verschillende rapportages, dan had dat ecologische redenen. De soort is er minder of het onderzoek is meer of minder intensief uitgevoerd. Voor een goede besluitvorming is het waardevol dat in twee verschillende jaren onderzoek is verricht, want daarmee ontstaat een zeer compleet beeld van de verspreiding van een soort. Wat betreft de waterspitsmuis. Dit is een lastig te inventariseren soort. Ecogroen heeft de soort aangetroffen in 2007. Natuurbalans heeft vervolgens met lifetraps onderzocht en heeft de soort daarbij ook aangetroffen in 2010. Beide onderzoeksresultaten zijn meegenomen in de beoordeling door het bevoegd gezag. Samenvattend komt de soort in lage dichtheden voor op een aantal verschillende locaties binnen het plangebied.	geen	
12	ff	Og	Gevreesd wordt voor aantasting van de aanwezige kernwaarden, indien de aangevraagde ontgrondingsvergunning wordt verleend. Er bestaat geen enkele noodzaak om o.a. de Schouwendijk te vergraven/ te ontgraven en daarvoor in de plaats de Wakkere Dijk aan te leggen. Er zou tegenstrijdigheid bestaan tussen de figuur uit het Grondstromenplan SNIP 3 en figuur 2.2 uit het projectplan Waterwet.	Nut en noodzaak van de maatregel is zoals eerder aangegeven onderbouwd in de PKB Ruimte voor de Rivier. De tegenstrijdigheid tussen beide figuren is niet aanwezig.	geen	
12	gg	Og	Ontgrondingsvergunning dient te worden geweigerd voor in ieder geval de delen waar nog geen archeologisch onderzoek is verricht.	Er is archeologisch onderzoek uitgevoerd in het hele gebied. Voor een klein deel is nog een vervolgonderzoek nodig, de rest is vrijgegeven. Voor het gebied dat niet is vrijgegeven zijn de archeologische belangen gewaarborgd door in de vergunning voor te schrijven dat in het betreffende gebied niet gegraven mag worden alvorens het vervolgonderzoek is uitgevoerd.	geen	
12	hh	Og	De ontgrondingsvergunning is niet uitvoerbaar zolang de strijdigheid met het bestemmingsplan niet is opgeheven. Naar verwachting zal de strijdigheid niet worden opgeheven.	De gemeente Zalbommel is bereid planologische medewerking te verlenen, waarmee is voldaan aan Ontgrondingenwet art. 10, lid 6 (Een vergunning wordt niet verleend of gewijzigd indien de beoogde ontgraving in strijd is met een ruimtelijk besluit, tenzij die strijd naar verwachting zal worden opgeheven.). De wijziging van het bestemmingsplan maakt onderdeel uit van de gecoördineerde procedure voor Munnikenland zodat verwacht mag worden dat de strijdigheid wordt opgeheven.	geen	
12	ii	Wtw	Het projectplan heeft alleen betrekking op het buitendijkse deel van het projectgebied. Als gevolg daarvan: - komt de coördinatie van het project als geheel in het gevaar; - valt af te leiden dat de binnendijkse werken niet noodzakelijk zijn voor de PKB-doelstelling en	Tegelijkertijd met het projectplan Waterwet zijn meerdere besluiten in een gecoördineerde procedure ter inzage gelegd. Het projectplan Waterwet wordt vastgesteld door de beheerder (Rijkswaterstaat) voor zover het de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder (Rijkswaterstaat) betreft (art. 5.4 lid 1 Wtw). In het buitendijkse deel van het project Munnikenland is daarvan sprake. De verlegging van de primaire kering betreft een wijziging van een waterstaatswerk door het	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
			derhalve de landbouwkundige functie is te behouden.	Waterschap, de beheerder van de primaire kering. In beginsel geschiedt de wijziging cf. art. 5.4 lid 1 Wtw overeenkomstig een door het waterschap vast te stellen projectplan. Het projectplan voor de verlegging van de primaire kering kan voorzieningen bevatten met betrekking tot de inpassing in de omgeving en de plaats waar de nieuwe primaire kering komt te liggen, in dit geval het nieuwe buitendijkse gebied (art. 5.4 lid 3 Wtw). Er hoeft geen projectplan voor de dijkverlegging te worden vastgesteld als voor de wijziging van het waterstaatswerk toepassing wordt gegeven aan afdeling 3.5 van de Wet ruimtelijke ordening. Daarvan is in dit geval sprake. De dijkverlegging wordt geregeld middels het bestemmingsplan en het bijbehorende dijkverleggingsplan. Ook het nieuwe buitendijkse gebied wordt hierin meegenomen.		
12	jj	Algemeen BP NB(EL&I) NB (Prv Gld	Indiener merkt nog op dat "uit de ontwerpvergunning Nbw 1998 blijkt dat sprake is van een provinciale coördinatieprocedure, terwijl uit het raadsbesluit van 25 augustus 2011 dient te worden afgeleid dat sprake is van een gemeentelijke coördinatie".	In dit project is zowel sprake van provinciale als van gemeentelijke coördinatie.	geen	
13	a	BP Wtw	De begrenzingen van het plangebied, zoals omschreven in de verschillende ontwerpbesluiten komen niet een op een overeen. Het is onduidelijk of de Poederoijense Hoek en de ontwikkeling van de Gandelwaard binnen het plangebied vallen. Verzoek gebieden die deel uitmaken van het plangebied duidelijker aan te geven in de tekst.	De begrenzing van het plangebied wordt hieronder kort toegelicht, alsook de vermeende verschillen bij enkele ontwerpbesluiten. De begrenzing voor het PKB project Munnikenland is vastgesteld conform de contouren zoals in het kaartje hieronder. Deze contouren (rode lijn) zijn destijds zo bepaald om enkele flankerende beleidszaken in één keer mee te nemen. Het betreft hier de Boezem van Brakel en de Poederoijense Hoek, welke respectievelijk door Staatbosbeheer en gemeente Zaltbommel zijn aangedragen. Beide partijen zijn convenantspartner. Ook de Gandelwaard maakt onderdeel uit van het plangebied, aangezien deze na herinrichting door Wienerberger Bricks B.V. integraal onderdeel gaat uitmaken van het beheergebied. Voortschrijdend inzicht heeft er toe geleid dat: • De bestemming in de Poederoijense Hoek gelijk blijft. Het bestemmingsplan ter plekke hoeft dan ook niet te worden aangepast. Er is dan ook voor gekozen om de Poederoijense Hoek buiten het bestemmingsplan "Buitengebied Munnikenland" te laten. • De Gandelwaard geen onderdeel uitmaakt van het projectplan Waterwet, aangezien dit gebied geen "aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder" is. In het Projectplan Waterwet is dit met een paarse kleur aangegeven op kaart, zie figuur 2.2 Projectplan. In het bestemmingsplan is de Gandelwaard daarentegen wel meegenomen in verband met de toekomstige situatie. Vandaar dat de omschrijving van het plangebied in de diverse besluiten niet geheel overeenkomen.	De tekst is, waar nodig, in de betreffende besluiten aangescherpt.	Alle
13	b	BP	DZH (figuur 5 pag. 27) en Duinwaterbedrijf Zuid-	Zoals verzocht, is de betreffende naamgeving vervangen door Dunea.	DZH (figuur 5 pag. 27) en	Bestemmingsplan

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
			Holland (pag. 54) vervangen door Dunea.		Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (pag. 54) vervangen door Dunea.	
13	c	BP	De functie van de Afgedamde Maas als bron voor de drinkwaterbereiding en het bestaan van de Maaswaterbel in het bestemmingsplan opnemen.	Naar aanleiding van de zienswijze is dit opgenomen in de toelichting op het bestemmingsplan.	Er is onder hoofdstuk 4.2 een afzonderlijke alinea opgenomen betreffende de nutsvoorziening.	Bestemmingsplan
13	d	BP	Blz. 28: de tekst over de ruwe bewerking van drinkwater aanpassen. De installaties die Dunea bezit voor het voorzuiveren van water ten behoeve van drinkwatervoorziening liggen buiten het plangebied.	Naar aanleiding van de zienswijze is dit verwijderd uit de toelichting.	De tekst over ruwe bewerking (pag 28) van drinkwater is aangepast	
13	e	BP	Blz. 28: vermelding van de gebouwen en infrastructuur van Dunea als zijnde een 'nutsvoorziening' (drinkwater is vitaal onderdeel maatschappij) en een extra zin opnemen betreffende de gerealiseerde natuur (groot deel eigendom Dunea wordt beheerd als natuurgebied en valt onder Natura 2000).	Naar aanleiding van de zienswijze is dit opgenomen in de toelichting op het bestemmingsplan.	Er is onder hoofdstuk 4.2 een afzonderlijke alinea opgenomen betreffende de nutsvoorziening.	Bestemmingplan
13	f	BP	Maasdijk en Maaskade worden door elkaar gebruikt. Verzoek om duidelijkheid te geven over deze aanduidingen.	Wanneer over de Maasdijk wordt gesproken, wordt bedoeld de dijk langs de Afgedamde Maas ten zuiden van de Wilheminasluis / N322. Met de Maaskade wordt bedoeld het kadelichaam vanaf het industrieterrein tot aan Slot Loevestein	Deze verduidelijking is opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan, op pag 46 (voor de Maasdijk) en pag 6(voor de Maaskade).	Bestemmingsplan
13	g	BP	In verband met de bescherming van de Maaswaterbel is het essentieel om te weten of de Maaskade op hoogte blijft. In het MER staat op p. 41 dat alleen het deel van de Maaskade dat in de huidige situatie als primaire waterkering dienst doet met een kruim op ca. 7 meter, verlaagd wordt tot ca. 4 meter. Waar dit deel ligt is niet duidelijk. Verzoek hiervoor een kaart in bestemmingsplan op te nemen met huidige en toekomstige dijkhoogtes.	Een dergelijke kaart is toegevoegd als bijlage 3 van deze nota.	Geen	geen
13	h	BP	In verband met de bescherming van de Maaswaterbel is een verlaging van de Maaskade zeer onwenselijk. Overstroming van de Maaskade tussen kilometerpaal 243,5 en 246 brengt de productie van goed drinkwater in gevaar. Derhalve het verzoek af te zien van een dergelijke verlaging. Dit moet gelet op p. 41 van het MER, goed mogelijk zijn.	Het verlagen van de Maaskade is een integrale afweging in het Inrichtingsplan. De verlaging van de Maaskade vindt plaats over de lengte van de huidige primaire kering langs de Afgedamde Maas. Deze verlaging is gekozen vanuit optiek van hydraulica, landschap en verkeer. In het traject tot aan het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan, zijn verschillende studies uitgevoerd naar de gevolgen van de verlaging op de Maaswaterbel in de Afgedamde Maas. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd mede op verzoek van Dunea. De conclusies uit deze onderzoeken geven aan dat de risico's beheersbaar zijn (zie notitie Royal Haskoning "Effecten herinrichting Munnikenland op gebruik door het Duinwaterbedrijf Zuid Holland", 7-12-2010, 9S9885.D3/N0001/901971/VVDM/Nijm). Bij verlaging van de Maaskade is bij normale afvoeren en normale hoogwaters (tot ca 6.000m3/s bij Lobith) geen verschil met de huidige situatie in de stromingspatronen nabij de Maaswaterbel. Bij afvoeren hoger dan 8.500m3/s (frequentie eens per 5 jaar) worden de effecten merkbaar. Er treedt op die momenten meer mixing op dan in de huidige situatie, als gevolg van het verlagen van de kade ter hoogte van de Buitenpolder Munnikenland. In zowel de huidige als toekomstige situatie stroomt er bij een stijgende afvoer van de Waal ook water de Afgedamde Maas in. Dit kan mogelijk gaan mixen met de zoetwaterbel. Dit is dus geen effect van de Maatregel. Een analyse van de waterkwaliteit moet uitwijzen of deze extra uitstroming ook negatieve gevolgen heeft voor de waterkwaliteit van de zoetwaterbel en daarmee effect op de inname van drinkwater. In het ontwerp word de Maaskade aflopend in hoogte aangelegd van Wakkere Dijk (ca. 4,3m+NAP) naar het punt ten zuiden van Loevestein waar de Maaskade afbuigt naar het noordwesten (3,8m+NAP). Het waterschap onderzoekt momenteel samen met indiener of deze wijziging hinderlijke dwarsstromingen (vanuit oogpunt van de waterkwaliteit) afdoende uitsluit of dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.	Zie 13g	Bestemmingsplan
13	i	BP Wtw	Maatregelen nemen om de volgende mogelijke problemen als gevolg van kwel/verhoogde grondwaterstanden te ondervangen; - inundatie van het terrein van Dunea, waardoor het terrein niet of verminderd toegankelijk is;	Puntsgewijs wordt ingegaan op de genoemde aspecten: - inundatie terreinen: van inundatie van de terreinen van Dunea is geen sprake, aangezien deze alle binnendijks blijven, voor zo ver niet overgedragen aan het project. Indien bedoeld wordt, dat door toename van kwel de grondwaterstanden kunnen toenemen, dan is dit correct. Uit studies is gebleken dat de effecten van verhoogde grondwaterstanden beperkt	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
			<p>- oprijfgevaar voor de infrastructuur van Dunea, zowel leidingwerk als gebouwen</p> <p>- grondwateroverlast in kelders gebouwen, met gevaar voor elektrische installaties</p> <p>- te hoge grondwaterstanden ter plaatse van transportleidingen, waardoor deze niet meer goed toegankelijk zijn voor zwaar materieel in verband met onderhoud/calamiteiten.</p>	<p>blijven. Geconstateerd is dat bij een verhoging van de grondwaterstand van 40cm, lokale ophoging van maaiveld nodig zal zijn, met name bij enkele betonplaten met toegang tot de transportleidingen (DHV, Memo geotechnische aspecten en infrascan, 03-2010). Het waterschap bespreekt met indiener de benodigde maatregelen om wateroverlast te voorkomen.</p> <p>- oprijfgevaar: door Initiatiefnemer is, in overleg met Dunea, onderzoek gedaan naar het oprijfgevaar van de persleiding welke loopt van de Wilhelminasluis tot aan het pompstation. Specifiek gaat het om het deel van de leiding dat in het toekomstige zogenaamde tussendijkse gebied (tussen Den Nieuwedijk en de toekomstige Wakkere dijk) ligt. Gezien de veranderingen in de grondwater huishouding, heeft het waterschap Royal Haskoning opdracht gegeven hiertoe een studie uit te voeren; Opdriven Waterleiding Dunea, 7 april 2010, 9S9985.B1/N0028/902712/JEBR/Nijm. Voor de berekening is uitgegaan van een worst-case scenario, waarbij het grondwater op maaiveld uitkomt. Conclusie van de studie is dat de leiding voldoende beschermd is tegen opdrijven. Ook voor de kelders is bezien of er gevaar optreedt. Blijkens studie, is dit niet het geval (Royal Haskoning, Effecten herinrichting Munnikenland op gebruik door het Duinwaterbedrijf Zuid Holland", 21-08-2009, 9S9885.B1/N0019/901971/JEBR/Nijm).</p> <p>- grondwater overlast kelders: voor de kelders is bezien of er als gevolg van grondwaterstijging gevaar optreedt. Blijkens studie, is dit niet het geval (Royal Haskoning, Effecten herinrichting Munnikenland op gebruik door het Duinwaterbedrijf Zuid Holland", 21-08-2009, 9S9885.B1/N0019/901971/JEBR/Nijm). Zie voor toelichting ook antwoorden "inundatie terreinen" en "hoge grondwaterstanden irt onderhoud / calamiteiten transportleidingen".</p> <p>- hoge grondwaterstanden i.r.t. Onderhoud / calamiteiten transportleidingen: hiervoor wordt gerefereerd naar het antwoord voor "oprijfgevaar". Aanvullend kan opgemerkt worden dat de verhoogde grondwaterstanden zich voornamelijk voordoen bij hoge waterafvoeren (> 8.500m3/s), welke relatief weinig voorkomen. Onder normale omstandigheden is alleen het huidige tussendijks liggend gebied tussen Schouwendijk en Blinde Steeg dat een verhoogd peil kent. Voorts moet gemeld worden dat Dunea, in een eigen studie, geconcludeerd heeft dat effecten van verhoogde grondwaterstanden beperkt lijken (DHV, Memo geotechnische aspecten en infrascan, 03-2010).</p>		
13	j	BP Wtw	Het grondwaterpeil in het gebied ten zuiden van Dunea, tussen Den Nieuwendijk en de Wakkere Dijk, in verband met terreinen, gebouwen en infrastructuur handhaven op huidig niveau.	Zie ook antwoord 13 i en aanvullend: In het toekomstig tussendijks liggende gebied tussen Den Nieuwendijk, Wakkere dijk, het pad in het verlengde van de Blinde Steeg en de Schouwendijk zal de waterstand niet langer gereguleerd worden. Ter plaatse van de Blinde Steeg wordt een voorziening getroffen zodat het huidige peil op de terreinen van Dunea ten noorden van het pad in het verlengde van de Blinde Steeg gehandhaafd kan blijven en eventuele wateroverlast voorkomen kan worden.	geen	
13	k	BP	Op p. 69 van de toelichting staat onder het kopje "artikel 7" een aantal verwijzingen die niet duidelijk zijn. Verzoek om heldere beschrijving van de genoemde voorzieningen. Is dienstgebouw het hoge druk pompstation (zo ja, krijgt deze de deelbestemming 'nutsvoorziening' binnen de bestemming 'waterwinning'?) of het (dienst)gebouwtje in de Poederrijense Hoek (zo ja, maakt dit dan onderdeel uit van het plangebied)? Is 'het terrein van het gemaal in de afsluitdijk van de Afgedamde Maas' het Mansvelder gemaal of worden hiermee de circulatiepompen van Dunea bedoeld?	De Poederrijense hoek (inclusief dienstgebouw en het gemaal van Dam van Brakel) zat wel binnen de grenzen van het voorontwerpbestemmingsplan, maar is niet meer gelegen binnen de grenzen van het ontwerpbestemmingsplan. De genoemde tekst op p. 69 van de toelichting is dus niet juist en zal worden aangepast. Met het gemaal in de afsluitdijk wordt het uitlaatkunstwerk van de circulatiepompen bedoeld.	De toelichting is op de twee genoemde punten, pagina 69, aangepast.	Bestemmingsplan
13	l	BP	Het is van groot belang dat er voldoende mogelijkheden blijven voor een eventuele uitbreiding van de infrastructuur van Dunea, indien dit noodzakelijk blijkt om de leveringszekerheid van drinkwater van een excellente kwaliteit te kunnen blijven waarborgen. Aangezien Dunea de helft van haar huidige terrein kwijtraakt ten behoeve van de aanleg van de Wakkere Dijk, is het van belang om hiervoor gecompenseerd te worden met nieuw terrein of een vergroting van het	Ten behoeve van realisatie van het project Munnikenland zijn gronden verworven. Momenteel wordt onderhandeld tussen reclamant en Rijkswaterstaat (die zorg draagt voor de grondverwerving ten behoeve van het project Munnikenland) over compensatie van grond die indiener kwijt raakt als gevolg van de aanleg van de Wakkere dijk. Voor de beantwoording van het verzoek tot verhoging van het bebouwingspercentage wordt korthedshalve naar de reactie bij zienswijze 13 m verwezen.	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
			toegestane bebouwingspercentage van het huidige terrein.			
13	m	BP	Verzoek om in het plan duidelijk aan te geven: - dat het bebouwingspercentage van het huidige (overblijvende) terrein van Dunea met de bestemming Waterwinning wordt gewijzigd van 10 naar 20% - welke bestemming Wijzigingsgebied 1 krijgt en welk type gebruik in eerste instantie voorzien wordt na de herinrichting van het Munnikenland - of het Wijzigingsgebied 1 op verzoek van Dunea kan worden gewijzigd in Waterwinning en wat dan het toegestane bebouwingspercentage wordt - wat de eigendomssituatie is of wordt van Wijzigingsgebied 1. Krijgt Dunea dit in haar bezit of wordt een pachtovereenkomst opgesteld?	-In overleg met indiener is ervoor gekozen om voor de bestemming Bedrijf-Waterwinning een bebouwingspercentage van 10% op te nemen. Aan de hand van een wijzigingsbevoegdheid is het vervolgens mogelijk om dit bebouwingspercentage te verhogen naar 20%. De wijzigingsbevoegdheid kan toegepast worden, voorzover: a. De ontwikkeling van het plangebied inpasbaar is vanuit stedenbouwkundig, verkeerskundig, cultuurhistorisch, landschappelijk en ecologisch (flora en fauna) oogpunt. b. De bouwhoogte van gebouwen niet meer bedraagt dan 8 meter. -De gronden ten zuiden van de Dunea locatie (wijzigingsgebied 1) hebben een agrarische bestemming en kunnen via een wijzigingplan ex artikel 3.6 Wro omgezet worden naar de bestemming Natuur - 2. - Op verzoek van indiener wordt de wijzigingsbevoegdheid binnen de bestemming Agrarisch verruimd v.w.b. het omzetten van de bestemming Agrarisch naar de bestemming Bedrijf – Waterwinning. De toepassing van de wijzigingsbevoegdheid is mogelijk voor zover: a. De ontwikkeling van het plangebied inpasbaar is vanuit stedenbouwkundig, verkeerskundig, cultuurhistorisch, landschappelijk en ecologisch (flora en fauna) oogpunt. b. Er sprake is van een bebouwingspercentage van maximaal 10%. c. De bouwhoogte van gebouwen niet meer bedraagt dan 8 meter. Dit betekent dat voor de vraag of de wijzigingsbevoegdheid kan worden toegepast de bovenstaande criteria in acht moeten worden genomen. -Voor het antwoord ten aanzien van de eigendomssituatie: Zie ook het antwoord onder zienswijze 13l.	De bestemming Bedrijf-Waterwinning is aangevuld met een wijzigingsbevoegdheid voor onder voorwaarden verhogen van de bebouwingspercentage naar 20%. Binnen de bestemming Agrarisch is een wijzigingsbevoegdheid toegevoegd voor het onder voorwaarden omzetten van bestemming Agrarisch in de bestemming Bedrijf-Waterwinning.	Bestemmingsplan regels en toelichting
13	n	BP	De ontsluitingsroute van het hoge druk pompstation via het Munnikenland zal verdwijnen. Verzoek duidelijk aan te geven hoe de toegankelijkheid van het pompstation en de infrastructuur van Dunea (ook voor zwaar verkeer), via Brakel gegarandeerd blijft.	De verandering in verkeersbewegingen van en naar het pompstation zijn zeer beperkt. Schattingen geven aan dat voor de reguliere bedrijfsvoering de volgende verkeersbewegingen plaatsvinden: 20 lichte voertuigen per dag, 3 middelzware vrachtwagens per week en 1 zwaar transport per maand. Deze verkeersbewegingen kunnen na uitvoering van het bestemmingsplan lopen via de Prinkweg, Leuvenveldseweg en Weitjesweg te Brakel. Deze beperkte verandering wordt verkeerskundig als acceptabel beoordeeld. De toegankelijkheid van het hoge druk pompstation en de infrastructuur van Dunea blijven gewaarborgd.	geen	
13	o	BP	Toelichting op het op p. 48 van de toelichting onder het kopje "Mansvelder gemaal" genoemde te realiseren inundatiegebied om na te kunnen gaan of dit invloed heeft op de gebieden en infrastructuur van Dunea.	De tekst is overgenomen uit de studie "Nieuwe Hollandse Waterlinie en Munnikenland: Bouwstenen voor de toekomst". Deze visie is door het college van burgemeester en wethouders in juni 2007 vastgesteld en door de gemeenteraad bij besluit van 26 juni 2008 aangemerkt als structuurvisie. Het inundatiegebied is gelegen ten oosten van Den Nieuwendijk en is globaal gesitueerd tussen de Dorpsweg te Poederoijen en de Prinkweg te Brakel. De oostelijke noord-grens ligt ter hoogte van het meest westelijke stukje van de Langerakseweg. In bijlage 1 van deze Nota van antwoord is hiervan een kaart opgenomen.	geen	
13	p	BP	Dunea wil graag meedenken over toekomstig gebruik Mansvelder gemaal, aangezien Dunea zoekt naar alternatieven voor afwatering gemaal Van Dam van Brakel op de Afgedamde Maas.	Wij hebben kennisgenomen van het aanbod om mee te denken over het gebruik van het Mansvelder gemaal en zullen hierover afzonderlijk in overleg treden.	geen	
13	q	BP	Toelichting, eventueel met overzichtskaartje, op uitbreiding van de boezem aan de zuidzijde van de Van Heemstraweg (pag. 49 toelichting) om na te kunnen gaan of dit invloed heeft op gebied/infrastructuur Dunea.	De tekst is overgenomen uit de studie "Nieuwe Hollandse Waterlinie en Munnikenland: Bouwstenen voor de toekomst". Deze visie is door het college van burgemeester en wethouders in juni 2007 vastgesteld en door de gemeenteraad bij besluit van 26 juni 2008 aangemerkt als structuurvisie. De uitbreiding van de boezem van Brakel is globaal gezien gelegen tussen de batterij van Poederoijen en de N322. In bijlage 2 is hiervan een kaart opgenomen.	geen	
13	r	BP	Verzoek om in de plantekst aandacht te besteden aan monitoring (erosie) en beheer van de HD-leiding in de Brakelse Benedenwaarden in de ingerichte situatie.	Verwezen wordt naar paragraaf 4.3 en 4.4, p. 19-20 van de hoofdtekst van het Beheer- en Onderhoudplan, als ook paragraaf 2.1.1, p. 2 in bijlage 2, van het Beheer- en Onderhoudplan, welke als algemene bijlagen van het plan waren toegevoegd. Daarin wordt verwezen naar de monitoringplicht voor morfologische aspecten.	geen	
13	s	BP	Verduidelijking/aanpassing tekst pag. 59 m.b.t. aantallen bezoekers. Is nu geformuleerd als voorstel.	De tekst is aangepast zodat de voorstelvorm is vervallen.	Tekst pag. 59 aangepast zodat de voorstelvorm is vervallen.	Bestemmingsplan
13	t	BP NB (Prv Gld) F&F	Dunea stelt het op prijs om een vervangend terrein in beheer te krijgen (tbv natuurontwikkeling) ivm verlies terrein als gevolg van de aanleg van de Wakkere dijk.	Wij hebben kennis genomen van deze wens van Dunea en zullen hierover in overleg treden. Zie ook de antwoorden onder 13l en 13m.	geen	
13	u	BP NB	Behouden voortplantingspoel Kamsalamander op	De huidige 2 poelen liggen binnen de ontwerp grenzen van de Wakkere dijk. Dit betekent	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
		(Prv Gld) F&F	terrein van Dunea. In de Ffw-ontheffing is aangegeven dat het verlies van natuur op het terrein van Dunea wordt gemitigeerd.	dat deze poelen niet gehandhaafd kunnen worden. Compensatie is voorzien in kader van de Flora- en faunawet. Het waterschap zal er zorg voor dragen dat tijdig nieuwe poelen worden aangelegd (voortplantingshabitat en geschikt landbiotoop) opgrond die in eigendom is bij reclamant.		
13	v	Wtw	Als terrein in eigendom van Dunea kan worden verworven, zijn er uitstekende ruimtelijke waarborgen voor het duurzaam behoud van de kamsalamander.	De aanvraag voor de Flora en faunawet-ontheffing is beoordeeld aan de hand van de huidige situatie. Mocht die situatie veranderen dan kan een wijziging van het besluit worden aangevraagd. Bij de huidige beoordeling is geconstateerd dat de gunstige staat van instandhouding van de kamsalamander niet in het geding komt.	geen	
13	w	Wtw	Verzoek maatregelen aan te geven ter beperking van de genoemde toename van dwarsstromingen op de afgedamde Maas. Deze toename is zeer ongewenst voor de (drink)waterkwaliteit.	Zie ook het antwoord op zienswijze 13h. Het waterschap onderzoekt momenteel samen met indiener of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om een toename van dwarsstromingen op de afgedamde Maas dusdanig te beperken dat de drinkwaterkwaliteit geen gevaar loopt	geen	
13	x	Wtw	Verzoek maatregelen aan te geven ter bescherming van de drinkwaterinname tegen de genoemde mogelijke tijdelijke effecten van het baggeren van verontreinigde waterbodems.	Bij de uitvoering van de werkzaamheden zoals beschreven in het projectplan Waterwet zal de waterbodem worden vergraven. De kwaliteit van de waterbodem varieert van schoon tot niet toepasbaar. Er zal dus inderdaad verontreinigde grond worden vergraven. Het projectplan Waterwet ziet echter niet op de lozingseffecten van deze vergravingen. Regels hiervoor zijn gesteld in het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi). Bij de uitvoering van de werkzaamheden zal voldaan moeten worden aan de regels zoals gesteld in het Blbi. Het Blbi kent een zorgplichtartikel. Het Projectplan Waterwet zal tekstueel worden aangepast (par 4.1) met een betere verwijzing naar het Blbi	Aanpassing van het projectplan met verwijzing naar Besluit lozen buiten inrichtingen in verband met bescherming drinkwaterinname Dunea tegen de door Dunea genoemde tijdelijke effecten van het baggeren van verontreinigde waterbodems.	Projectplan Waterwet
13	y	Algemeen Og	Verzoek in plan bij ontgraving uiterwaarden/aanleg Wakkere Dijk ter dege rekening te houden aanwezigheid transportleidingen en andere infrastructuur (2x1200 mm en zinkers).	In het Technisch Ontwerp dat deel uit maakt van de contractstukken voor de uitvoering, is een beschermingszone / no-go zone op kaart aangegeven voor onder andere de transportleidingen en andere infrastructuur die door de Brakelsche Benedenwaarden lopen. Ook in de vraagspecificatie voor de uitvoering wordt aangegeven dat deze voor werkverkeer afgeschermd dient te worden. Op deze wijze wordt de infrastructuur afdoende beschermd.	geen	
14	a	BP	Op dit moment is de beschermingszone van de Wakkere dijk zodanig getekend (onder andere op "Overzichtstekening ligging Wakkere dijk. Detail", "Projectnr 9S9885.B0/ 2332-101") dat deze deels over het bedrijfsterrein van Covaco valt, waardoor voor alle mogelijke toekomstige wijzigingen toestemming nodig is van het Waterschap Rivierenland. Dit is ongewenst. Covaco stelt voor om de beschermingszone aan te passen danwel de dijk te verleggen, zodat Covaco buiten de beschermingszone valt.	Het waterschap heeft de beschermingszone van 30 m ingepast in het ontwerp van de Wakkere dijk en deze naar het westen opgeschoven, waardoor de grens van deze dubbelbestemming op de grens van de kadastrale percelen BKL 08M 211 G en BKL 08M 765G komt te liggen. Dit betekent dat de dubbelbestemming, die is opgenomen ten behoeve van de Wakkere Dijk, niet op de gronden van Covaco ligt. Volledigheidshalve merken wij op dat nog wel sprake is van de bestemming Waterstaat-Waterkering ter bescherming van de Maaskade, maar dit betreft een bestaande beschermingszone.	Aanpassing van de beschermingszone van de Wakkere dijk.	Bestemmingsplan
14	b	BP	De wegomlegging en de (nieuwe) parkeerplaats mogen niet tot negatieve effecten leiden ten aanzien van de (bedrijfs)activiteiten van Covaco. De (bedrijfs)activiteiten van Covaco mogen nu en in de toekomst geen belemmeringen ondervinden van deze wegomlegging en parkeerplaats.	Ten aanzien van de dagrecreatievoorziening is inmiddels besloten om deze niet met een directe bouwtitel toe te staan, maar hiervoor een wijzigingsbevoegdheid op te nemen. Dit betekent dat hiervoor te zijner tijd een afzonderlijke planologische procedure gevolgd moet worden. Juridisch is de wijzigingsbevoegdheid zo ingestoken dat deze pas mag worden toegepast als vaststaat dat geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van nabijgelegen bedrijven. Dit dient dan in de toelichting van het nog op te stellen wijzigingsplan gemotiveerd te worden. In het kader van de dan nog te volgen procedure heeft indiener nog de gelegenheid om een zienswijze in te dienen, indien hij van mening is dat – ondanks de motivatie in het wijzigingsplan – onevenredige afbreuk wordt gedaan aan zijn bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden. Voor wat betreft de aard en situering van de omgelegde weg en de nieuwe parkeerplaats in relatie tot het bedrijf Covaco is voldoende afstand in acht genomen. De afstand van de weg tot de bedrijfsbestemming bedraagt minimaal ca 160 meter. Verder is tot een afstand van 125 meter van de bedrijfsbestemming van Covaco uitsluitend parkeren van voertuigen toegestaan. Verder gelden voor wat betreft Bedrijven en Milieuzonering de volgende onderdelen die maken of een bedrijf eventueel in haar bedrijfsmogelijkheden wordt belemmerd; Geluid, Geur, Gevaar en Stof. Over deze aspecten kunnen we het volgende opmerken:	De realisatiemogelijkheid van een voorziening ter ondersteuning van de dagrecreatie binnen de bestemming "Verkeer" wordt gewijzigd van een directe bouwtitel in een wijzigingsbevoegdheid.	Bestemmingsplan

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
				<p><u>Geluid:</u> Er is voor wat betreft Covaco, de omgelegde weg en de parkeerplaats geen sprake van een geluidgevoelig object. Derhalve zal de parkeerplaats met bijbehorende voorzieningen en de omgelegde weg niet leiden tot belemmeringen als gevolg van thans geldende wet- en regelgeving op het gebied van geluid.</p> <p><u>Geur:</u> Er is voor wat betreft Covaco, de omgelegde weg en de parkeerplaats geen sprake van een geurgevoelig object als bedoeld in de Wet geurhinder en veehouderij danwel een gevoelige bestemming als bedoeld in de Wet milieubeheer.</p> <p><u>Gevaar:</u> Een nieuwe bestemming voor een parkeerterrein is gelegen op kleine afstand vanaf het bedrijfsperceel, maar een dergelijke bestemming wordt in het Bevi niet aangeduid als een kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object.</p> <p>Volgens de publicatie Bedrijven en Milieuzonering geldt rondom een veevoederbedrijf (SBI-code 1571 / 1091) voor het aspect "gevaar" een richtafstand van 30 m (bij een productiecapaciteit < 100 ton per uur) of 50 m (bij een productiecapaciteit > 100 ton per uur) tot een kwetsbare bestemming. Binnen deze richtafstanden zijn geen (nieuwe) kwetsbare bestemmingen gelegen. Bij een minder kwetsbare bestemming mag een richtafstand worden aangehouden van 10 tot 30 meter. Binnen deze richtafstanden zijn geen (nieuwe) beperkt kwetsbare bestemmingen gelegen.</p> <p>Indien het Bevi van toepassing is, moet ook worden getoetst aan de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico en geldt een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico in het invloedsgebied rondom een Bevi-inrichting. Het Bevi is van toepassing op de op- en overslag van giftige vloeistoffen (formaldehyde 30%) bij het bedrijf Covaco. Uit risicoberekeningen blijkt dat de contour voor het plaatsgebonden risico van 10⁻⁶/jaar en de grens van het relevante invloedsgebied (de 1% letaliteitsafstand bij weersklasse D5 die met name overdag voorkomt) niet reiken tot het geprojecteerde dagrecreatieterrein. Andere kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten zijn niet gelegen op een kleinere afstand vanaf de op- en overslag van giftige vloeistoffen. Dit betekent dat aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico wordt voldaan..</p> <p>Geconcludeerd kan worden dat de uitbreidingsmogelijkheden van het bedrijf voor wat betreft het aspect "gevaar" niet worden belemmerd door de nieuwe parkeerplaats.</p> <p><u>Stof:</u> Er worden geen gevoelige bestemmingen als bedoeld in de Wet milieubeheer toegevoegd.</p> <p>Uit de paragraaf luchtkwaliteit van het ontwerpbestemmingsplan (6.8) blijkt dat voor wat betreft de activiteiten in het plangebied verder wordt voldaan aan de Wet milieubeheer..</p> <p>Geconcludeerd wordt derhalve dat Covaco niet in zijn bedrijfsmogelijkheden wordt belemmerd door het ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied, Munnikenland".</p>		
14	c	BP	Met betrekking tot de noodtoegankelijkheid auto en het /fiets- en wandelpad lijkt het erop dat een fiets- en wandelpad is getekend op de toegangsweg (inrit) naar Covaco. Deze toegangsweg wordt gehuurd door Covaco en is in eigendom van een aan Covaco gelieerde onderneming. Dit geldt ook voor het achterliggende weiland. Het is onaanvaardbaar dat het onderhavige pad hier is gesitueerd. Ook uit oogpunt van de eisen die uit hoofde van GMP en diervoederwetgeving aan de onderneming worden gesteld.	De loop van de wegen en paden, alsook het water is in het Inrichtingsplan behorend bij de Integrale Planstudie Munnikenland globaal/indicatief ingetekend. Bij de definitieve loop van de wegen en paden zal rekening gehouden worden met de bestaande situatie en eigendomsgrenzen en met betrokkenen worden overlegd. Dit betekent in ieder geval dat de recreatieve wegen en paden logischerwijs nooit zonder toestemming op gronden van derden zullen worden gelegd. Inmiddels is gebleken dat grondeigenaren geen medewerking willen verlenen aan de realisatie van dit pad. Dit betekent dat het pad over de gronden van bedrijventerrein Munnikenland niet wordt gerealiseerd.	geen	
14	d	BP	Als algemene opmerking bij artikel 1.2 van de toelichting op het Bestemmingsplan Buitengebied Munnikenland (hierna: het bestemmingsplan) geldt dat het niet zo mag zijn dat Covaco op enigerlei wijze wordt beperkt in haar (bedrijfs)activiteiten (zoals mogelijke uitbreidingen of bouwmogelijkheden) als gevolg van het bestemmingsplan.	Allereerst verwijzen wij naar onze beantwoording bij punt 14a. Verder merken wij op dat het bestemmingsplan kaders geeft voor bouw- en gebruiksmogelijkheden en derhalve per definitie beperkend is. Voorts is vanuit geldende wet- en regelgeving een aantal secundaire bestemmingen (dubbelbestemmingen) opgenomen, te weten Waterstaat-Waterkering (in casu voor de Maaskade) en Waarde – Archeologie. Deze secundaire bestemmingen brengen met zich mee dat niet per definitie van de bouwmogelijkheden van de primaire bestemming (in uw geval Bedrijf – Bedrijf van categorie 4") gebruik gemaakt kan worden, maar dat nog een nadere toets / advisering plaatsvindt. <p>Overigens is de werking van de dubbelbestemming Waarde-Archeologie ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan beperkt (zie reactie bij 14e), waardoor een nadere toets ter zake in minder gevallen hoeft plaats te vinden. Gezien het voorgaande kan het</p>	De bouwmogelijkheden van de Bestemming "Bedrijf – Bedrijf van categorie 4" is gewijzigd van 40% naar 60%. De gronden van het bedrijfsterrein direct naast de N322 hebben de bestemming "Natuur 2" gekregen, waarbij voor de ontsluiting van het bedrijfsterrein de bestemming "Verkeer" wordt opgenomen.	Bestemmingsplan

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
				bestemmingsplan bedrijfsactiviteiten van indiener derhalve wel degelijk op enigerlei wijze beperken (zoals bij mogelijke uitbreidingen of bouw mogelijkheden). In overleg met indiener is overigens de regeling voor het realiseren van bouwwerken gewijzigd, waarbij ten opzichte van het geldende bestemmingsplan sprake is van een verruiming van het bouwvlak en een verhoging van het bebouwingspercentage voor dit bouwvlak van 40% naar 60%. Tevens is afgesproken dat de gronden van het bedrijventerrein gelegen naast de N322 de bestemming "Natuur – 2' krijgen. Ten behoeve van het verhaal van grondexploitatiekosten wordt hiervoor voor de vaststelling een anterieure overeenkomst gesloten.		
14	e	BP	Met betrekking tot archeologische vindplaatsen is in artikel 9 van het eindverslag inspraak inzake voorontwerp bestemmingsplan gemeld dat Covaco bezwaar heeft tegen de aanwijzing van het industrieterrein als archeologisch waardevol, omdat het bedrijfsterrin in de jaren '50 met 6-7 meter is opgehoogd. Als conclusie wordt gemeld dat deze opmerking verwerkt zal worden in het bestemmingsplan. De verwerking van deze melding van Covaco is in het bestemmingsplan niet terug te vinden. De aanwijzing en het niet vermelden zijn voor Covaco BV onacceptabel.	Mede vanwege de zienswijze zijn de regels meer gedifferentieerd naar gebied. Er is in het ontwerpbestemmingsplan gewerkt met 5 verschillende zones op basis van een door de gemeenteraad vastgestelde inventarisatiekaart. Voor het bedrijventerrein is beleidszone Waarde-Archeologie 3 en Waarde-Archeologie 1 van toepassing. Dit heeft het regime al minder rigide gemaakt. Inmiddels is op basis van het Actueel Hoogtebestand Nederland (situatie rond het jaar 2.000) verder geconstateerd dat het oorspronkelijk maaiveld van de oeverwal aan de Maas op ca. 2,0 m +NAP is gelegen. Het huidige maaiveld van het bedrijventerrein ligt ter plaatse op ongeveer 5 m + NAP. Dit betekent dat de gronden met ongeveer 3 meter zijn opgehoogd. Derhalve hebben wij besloten om - met toepassing van een onzekerheidsmarge van 50 cm de vrijstellingsgrens voor wat betreft de diepte te verhogen van 30 cm naar 2,5 meter. Dit betekent dat op basis van de aangepaste dubbelbestemming "Waarde – Archeologie" geen omgevingsvergunning nodig is voor werkzaamheden die niet dieper gaan dan 2,5 meter onder het maaiveld. Overigens laat dit onverlet dat op basis van de primaire bestemming "Bedrijf –Bedrijf van categorie 4" nog wel een omgevingsvergunning voor bouwen en gebruik benodigd kan zijn. Maar deze omgevingsvergunningen strekken niet ter bescherming van archeologische belangen.	Artikel Waarde Archeologie van het bestemmingsplan wordt hierop aangepast. Voor de tekst van het artikel verwijzen wij naar ambtshalve wijziging E 50.	Bestemmingsplan
14	f	BP	Met betrekking tot het beheer en onderhoud van de Wakkere Dijk (hierna: de dijk) wordt aangegeven dat er niet wordt gemaaid en er geen overschot wordt verwijderd. Dit vergroot de kans op ratten en ander ongedierte waarvan Covaco last kan hebben. Covaco stelt voor om de dijk tweemaal per jaar te maaien en opschot te verwijderen. Bij het niet maaien wordt Covaco geconfronteerd met zeer aanzienlijke kosten, waarvoor zij schadeloos gesteld zou moeten worden.	In tegenstelling tot hetgeen is opgenomen in het Beheer en Onderhoudplan voor project Munnikenland, is door voortschrijdend inzicht de situatie als volgt: Het beheer van de Wakkere Dijk wordt ondergebracht in het areaal dat straks als 'agrarisch natuurbeheer' beheerd gaat worden. Het beheer zal worden afgestemd op de natuurdoeltypen die er ontstaan. Dit zouden dus glanshaverhooilanden kunnen zijn die 2 maal per jaar gemaaid gaan worden. Andere delen zouden ook kunnen worden begraasd. Voor het gedeelte van de Wakkere Dijk nabij het terrein van Covaco zal voor het gedeelte van de berm van de Maasdijk een maal extra gemaaid worden door het Waterschap.	Tekstuele aanpassingen doorvoeren in Beheer en Onderhoud plan en bijlagen met betrekking tot beheer van vegetatie op Wakkere Dijk. Vastleggen in beheerovereenkomsten. De tekst op pag. 34 van de Toelichting bij het Bestemmingsplan is aangepast.	Bestemmingsplan
14	g	BP	De bereikbaarheid van Slot Loevestein wordt vergroot door de dijk. Het autoverkeer zal hierdoor gaan toenemen. Deze toename mag geen nadelige gevolgen voor de (bedrijfs)activiteiten van Covaco met zich meebrengen.	Door het extra verkeer zal de geluidsemissie toenemen. Aangezien het bedrijventerrein geen geluidgevoelig object betreft zal dit voor Covaco geen belemmeringen in de (bedrijfs)activiteiten met zich meebrengen. Uit de paragraaf luchtkwaliteit van het ontwerpbestemmingsplan (6.8) blijkt dat voor wat betreft de activiteiten in het plangebied wordt voldaan aan de Wet luchtkwaliteit. Oftewel de toename van verkeer naar Loevestein heeft ook voor dit aspect geen gevolgen voor Covaco. Ook de effecten van vermisting en verzuring op natuurwaarden door toename aan verkeer zijn onderzocht. In de reactie op zienswijze 16g is hier uitvoerig op ingegaan. Conclusie is dat er nauwelijks effecten zijn van vermisting en verzuring, waardoor dit geen nadelige gevolgen voor Covaco zal hebben. Waar het gaat om de bereikbaarheid van reclamant, is van belang dat het bedrijventerrein een afzonderlijke ontsluiting op de N322 heeft. Het verkeer ten behoeve van Slot Loevestein zal geen gebruik maken van deze ontsluiting, waardoor het verkeer richting Loevestein het verkeer richting het bedrijventerrein niet belemmert.	geen	
14	h	BP	Het toeristisch overstappunt is meer dan alleen een parkeerplaats. In het bestemmingsplan wordt naast deze parkeerplaats melding gemaakt van een natuurspeelplaats, een kleinschalige horecavoorziening, fietsverhuur en informatiepanelen. Dit toeristisch overstappunt mag geen negatieve effecten hebben voor de huidige en toekomstige (bedrijfs)activiteiten van Covaco. Meer in het algemeen mag toerisme geen belemmerende werking hebben ten aanzien van de (bedrijfs)activiteiten van	Allereerst verwijzen wij naar onze beantwoording bij punt 14b en h. De aanpassing van de bouwregels behorende bij het Artikel "Verkeer" is zo ingestoken dat deze pas mag worden toegepast als vaststaat dat geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van nabijgelegen bedrijven.	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
			Covaco.			
14	i	BP	Met betrekking tot punt 10 in het eindverslag inspraak heeft Covaco gemeld dat het onacceptabel is het fiets- en wandelpad over het bedrijfsterein van Covaco te laten lopen. Ook uit oogpunt van de eisen die uit hoofde van GMP en diervoederwetgeving aan de onderneming is een dergelijk overpad onaanvaardbaar worden gesteld.	Voor de beantwoording van deze zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 14 c.	geen	
14	j	BP	Met betrekking tot geluidshinder wordt in de toelichting onder punt 6.6 (pagina 59) aangegeven dat in de directe nabijheid van de weg en het bedrijventerein geen geluidsgevoelige bestemmingen liggen. Ook worden hier geen nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen voorzien. Covaco neemt kennis van deze opmerkingen en gaat ervan uit dat ook in de toekomst geen additionele eisen zullen worden gesteld.	In het kader van het ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied, Munnikenland" is bekeken of geluidshinder voor het bedrijventerein een knelpunt met zich meebrengt. Dit is niet het geval. Voor de toekomst kunnen we hier geen garanties voor bieden. De eisen voor geluidshinder vloeien in belangrijke mate voort uit landelijke wet- en regelgeving. Deze wetgeving kan wijzigen. Wij kunnen dan ook niet garanderen dat er nooit en te nimmer in de toekomst additionele eisen voor wat betreft geluidshinder aan Covaco gesteld worden. Zoals gesteld voorziet het onderhavige bestemmingsplan niet in het realiseren van geluidgevoelige bestemmingen in de omgeving van Covaco. Mocht dit te zijner tijd al het geval zijn, dan moet hiervoor een aparte planologische procedure gevolgd worden en dan zal op het gebied van geluidshinder ook onderbouwd moeten worden dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening.	geen	
14	k	BP	De verantwoordelijkheid voor het ruimtelijk scheiden van geurgevoelige bestemmingen, bedoeld in artikel 6.7 (pagina 60) van het bestemmingsplan, ligt, zo begrijpen wij, bij de overheidsinstanties en niet bij Covaco.	Deze constatering is juist.	geen	
14	l	BP	Op grond van artikel Waterstaat - Waterkering van het hoofdstuk indeling planregels (pagina 74) is het Covaco verboden om binnen het beschermingsgebied te bouwen. Dit is voor Covaco ongewenst. Covaco verzoekt de beschermingszone zodanig te verleggen dat zij nu en in de toekomst, zonder extra voorafgaande toestemming, een eventuele bebouwing kan realiseren.	Kortheidshalve wordt verwezen naar de reactie op zienswijze 14 a.	geen	
14	m	BP	Een groot deel van de voorgestelde aanpassingen belemmeren Covaco in haar bedrijfsactiviteiten. Uit oogpunt van GMP is het zelfs verboden dat er ongeregistreerd derden op het bedrijfsterein mogen komen. Derhalve zijn alle aanpassingen die een inperking vormen voor Covaco onaanvaardbaar. Ze leiden zelfs tot zeer aanzienlijke schade waarvoor Covaco BV bij doorgang schadeloos gesteld moet worden.	Gelet op onze reacties onder 14 a t/m 14 l zijn wij van mening dat Covaco niet onaanvaardbaar in haar bedrijfsactiviteiten wordt belemmerd. Mocht indiener van mening zijn dat het bestemmingsplan Buitengebied Munnikenland tot schade leidt, dan bestaat de mogelijkheid om een verzoek tot planschade in te dienen (afd. 6.1 Wro). Daarvoor wordt verwezen naar de "Beleidsregel schadevergoeding Ruimte voor de Rivier" (Staatscourant nr. 2009/82).	geen	
15	a	Alle	Verzoek tot implementatie van alle nog niet afgeronde onderzoeken en rapport mbt lage rivierwaterstanden implementeren in de Munnikenlandse projecten. Verzoek nadere uitwerking, maar nog geen uitvoering vanwege: - nog niet afgeronde onderzoeken en rapport lage rivierwaterstanden - goede loop zijn zowel bij hoog- als laagwater door de eenzijdigheid PKB niet gewaarborgd - gevolgen inklinken agv verdroging aanwezige veenlaag door te lage waterstanden - houtrot heipalen onder huizen agv ongebruikelijk lage rivierwaterstanden - afvoer Duits overtollig regenwater ten kosten van Nederlandse belastingbetaler is in strijd met het profijt- en gelijkheidsbeginsel.	Alle relevante en benodigde onderzoeken zijn uitgevoerd c.q. geactualiseerd voor zo ver nodig voor, of van toepassing op, de voorliggende besluiten. De Ruimte voor de Riviermaatregel 'Munnikenland' wordt uitgevoerd in verband met de hoogwaterproblematiek. De effecten van deze hoogwatermaatregel zijn berekend, ook voor perioden van laag water. Zo houdt het grondwateronderzoek bijvoorbeeld ook rekening met laag water-situaties. Hierbij is geconstateerd dat het project binnendijs geen noemenswaardige invloed heeft op de grondwaterstanden bij laag water op de Waal. Het project heeft daarbij een verwaarloosbare invloed op het optreden van (ongebruikelijke) lage rivier waterstanden. De Rijksoverheid is echter op verschillende fronten (verdroging, zoet water en scheepvaart) bezig met de laagwaterproblematiek. Zie bijvoorbeeld het Deltaprogramma. Internationale afspraken over hoogwaterproblematiek zijn een verantwoordelijkheid van de landelijke politiek. Deze heeft besloten tot uitvoering van de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier (waar onder andere de maatregel Munnikenland deel van uit maakt). Hiermee is de wijze waarop water wordt afgevoerd via het Nederlandse rivierenstelsel op een (inter)nationaal verantwoorde wijze geregeld.	geen	
15	b	Alle	Verzoek landbouw- en veegronden in en rond Munnikenland te handhaven vanwege:	Anders dan indiener stelt, wordt het project Munnikenland niet enkel uitgevoerd om lokale natuur- en toeristische projecten mogelijk te maken. In de besluitvorming door het rijk over	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
			- wereldvoedselproductie is belangrijker dan beperkte lokale natuur- en toeristische projecten - belang voedselveiligheid/-zekerheid eigen burgers en wereldbevolking - over enkele decennia de grondstoffen voor kunstmest opraken	de PKB Ruimte voor de Rivier zijn verschillende maatregelen opgenomen om de veiligheid tegen overstromingen langs de Rijntakken in de toekomst te kunnen garanderen. De uiterwaardvergraving en dijkeruglegging bij het Munnikenland is één van de genoemde maatregelen. Genoemde gronden in het gebied zijn nodig om de vereiste waterstanddaling te realiseren en om de beoogde ruimtelijke kwaliteit van het gebied te verbeteren. Daarbij hebben voor dit gebied in het bijzonder de veiligheidsbelangen een zwaarder gewicht gekregen dan de door indiener genoemde belangen van wereldvoedselproductie, voedselveiligheid/-zekerheid en opraken grondstoffen voor kunstmest.		
15	c	Algemeen BP	Verzoek voor een veiliger traject voor de teruglegging van de waterkerende dijk, de Wakkere Dijk, vanwege nabij gelegen gevaarlijke functies gasfabriek (giftig, brandbaar en explosief), veevoederbedrijf (stofexplosie) en cementmortel centrale (stofexplosie).	Er is in 2008 door het adviesbureau Fugro (Advies veiligheidszone gaswinning-primaire waterkering RvR, 6 mei 2008) onderzoek gedaan naar de risico's van explosie gevaar van de gaswinning op het terrein van Northern Petroleum. Hierbij is rekening gehouden met het gelijktijdig optreden van maatgevend hoogwater en een explosie bij de gaswinlocatie. Uit dit onderzoek is gebleken dat deze kans zeer klein is en de risico's aanvaardbaar zijn voor aanleg van de Wakkere Dijk op de huidige locatie	geen	
16	a	BP Og	De ontgronding en toedeling van bestemmingen leidt tot afname van de voor bedrijfsvoering geschikte gronden waardoor niet langer sprake is van duurzaam economisch rendabel agrarisch bedrijf.	Op dit moment lopen de gesprekken om het gehele bedrijf van indiener op minnelijke wijze te verwerven en te zoeken naar een vervangende bedrijfslocatie. Mochten deze gesprekken onverhoopt niet tot verwerving leiden dan zal tot onteigening worden overgegaan. De gronden van indiener liggen grotendeels in polder Munnikenland en deels in Brakelse Benedenwaarden. Gezien de locatie van de te verwerven gronden, namelijk onder de lijn van de nieuwe waterkering, is inderdaad sprake van een forse afname van voor de bedrijfsvoering geschikte grond. Ook komen de bedrijfsgebouwen buitendijks te liggen. Hierdoor is gekozen om appellant volledig schadeloos te stellen en te ondersteunen bij aankoop van een vervangende bedrijfslocatie.	geen	
16	b	Algemeen BP	Agrarisch natuurbeheer wordt niet helder omschreven in de begripsbepalingen. Daarbij is agrarisch natuurbeheer gekoppeld aan beheer- en onderhoudsplan, welke volstrekt onduidelijk is, niet gefixeerd is aan de vaststelling van het bestemmingsplan en mitsdien tussentijds zonder planologische procedure kan worden veranderd (geen rechtszekerheid).	Dat definitie van agrarisch natuurbeheer in het ontwerpbestemmingsplan niet geheel duidelijk was, is juist. Er is gekozen voor de term 'agrarisch medegebruik' en hiervan is een definitie opgenomen in de begripsbepalingen die niet meer naar het beheer- en onderhoudsplan verwijst. Zie hieronder ook de ambtshalve wijziging E 29.	Agrarisch natuurbeheer is gewijzigd in agrarisch medegebruik en de definitiebepaling is gewijzigd conform ambtshalve wijziging E 29.	Bestemmingsplan
16	c	BP	In doeleindenomschrijving (art. Natuur 1) wordt agrarische natuurbeheer ten onrechte ondergeschikt gemaakt aan buitendijkse natuurgebieden en extensieve dagrecreatie. Rechtvaardigingsgrond of deugdelijke motivering ontbreekt. Financieel economische belangen zijn daarom ernstig in het geding.	Dat de gronden in Buitenpolder Munnikenland de bestemming Natuur hebben gekregen volgt uit de PKB Ruimte voor de Rivier, bijlage 1, blad 1, waar 'natuur' staat als toekomstige grondgebruik. Het bestaande buitendijkse gebied waar appellant gronden bezit, heeft reeds een natuurbestemming welke gehandhaafd wordt. Agrarisch natuurbeheer, dat moet worden gelezen als agrarisch medegebruik (zie antwoord op zienswijze 16b), is opgenomen in de bestemmingsomschrijving van de bestemming Natuur-1. Uit de definitiebepaling volgt dat het agrarisch medegebruik dient te geschieden met inachtneming van de ontwikkeling, het herstel en het behoud van de ecologische waarden. Voorts wordt verwezen naar antwoord op zienswijze 16a	geen	
16	d	Algemeen BP	Behoeft aan buitendijkse natuurgebieden, extensieve dagrecreatie, evenemententerrein en ontgronding tbv kleiwinning etc. zijn in geen opzicht in de toelichting aangetoond. Financieel economische belangen zijn daarom ernstig in het beding.	De gemeenteraad heeft op 25 september 2008 de visie Oude waarden, nieuwe functies, Visie recreatie & toerisme Munnikenland en Nieuwe Hollandse Waterlinie vastgesteld. Bij het visievormingsproces zijn veel partners uit het gebied betrokken geweest. Mede op basis van deze visie is extensieve dagrecreatie meegenomen in het inrichtingsplan en vervolgens in het ontwerpbestemmingsplan voor Munnikenland. Het evenemententerrein is een bestaande functie, die thans planologisch wordt vastgelegd. De behoefte aan meer (thematische) evenementen blijkt uit de gemeentelijke visie 'Oude waarden, nieuwe functies, Visie recreatie, toerisme Munnikenland en Nieuwe Hollands Waterlinie', die in nauw overleg met veel partners uit het gebied tot stand is gekomen. Deze visie is op 25 augustus 2008 door de gemeenteraad vastgesteld.	geen	
16	e	BP Og	Er is geen overeenstemming over de verwerving van de ten behoeve van het project benodigde gronden. Behalve dat uitvoerbaarheid van de vast te stellen bestemming niet vaststaat, staat daarmee	Op dit moment lopen de gesprekken om de benodigde gronden op minnelijke wijze te verwerven. Mochten deze gesprekken onverhoopt niet tot verwerving leiden dan wordt op basis van een vastgesteld bestemmingsplan tot onteigening overgegaan. Ten behoeve van de grondverwerving zijn de benodigde financiële middelen beschikbaar gesteld. Er bestaat	geen	

Nr	Sub	Besluit	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Wijziging	Wijziging besluit(en)
			tegelijktijd de uitvoerbaarheid van de ontgronding(svergunning) niet vast.	derhalve zekerheid over het in eigendom verkrijgen van de benodigde gronden (bij voorkeur via minnelijke verwerving en als het niet anders kan via onteigening op basis van het bestemmingsplan). Daarmee is ook de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan en de ontgrondingsvergunning gegarandeerd.		
16	f		Indiener wijst op het feit dat zijn woning op een terp ligt. Indiener vraagt waarom niet is voorzien in omdijking van de betreffende kavel.	Er zijn enkele redenen waarom geen omdijking is voorzien: -gekozen is voor een zo oostelijk mogelijke ligging van de Wakkere Dijk, Deze lijn is aangehouden omdat op die manier minder in de Brakelsche Benedenwaarden gegraven hoeft te worden, om zo de nodige waterstandsaling te realiseren. Deze afweging is gemaakt op de reeds eerder besproken gronden. Een gevolg van deze keuze is dat de woning op de terp buitendijks komt te liggen. -bij een meer westelijke ligging van de Wakkere Dijk, zou er meer grondverzet moeten plaatsvinden in de Brakelsche Benedenwaarden of elders in het gebied om de benodigde waterstandsaling te halen. Een meer westelijke ligging zou de meest logische keuze zijn geweest om de woning en terp te omdijken. -het enkel omdijken van de woning en terp in de situatie zoals nu in het bestemmingsplan beschreven, zou tot gevolg hebben dat er een eiland wordt gecreëerd in het buitendijkse gebied. Daarnaast zou de kade om de woning moeten voldoen aan de wettelijk veiligheidseisen. Dit zou een aanzienlijke omvang van de kade betekenen (hoogte en volume). Vanuit hydraulisch oogpunt betekent dat een verruwing die elders in het gebied gecompenseerd moet worden. Ook vanuit landschappelijk, en mogelijk ook woonplezier, zou een dergelijke kade onwenselijk zijn. -de rivierbeheerder, Rijkswaterstaat Oost Nederland, is geen voorstander van dergelijk situaties in haar beheergebied, en zou hoogst waarschijnlijk geen toestemming / vergunning verlenen voor de realisatie van een dergelijke kade en buitendijkse bewoning. Dit mede omdat er dan sprake is van een nieuwe situatie. -tot slot zouden ook vanuit veiligheidsoverwegingen mogelijk aanvullende maatregelen getroffen moeten worden die nadelige gevolgen hebben voor de waterstandsverlaging zoals bijvoorbeeld de aanleg van een verhoogde toegangsweg.		
16	g	NB (EL&I) NB Prv Gld)	Indiener stelt verder dat het evenemententerrein en de extensieve recreatie qua verkeersdrukke een dusdanige druk op het gebied leggen, dat de voorgestane natuurontwikkeling daardoor in onevenredige mate wordt geschaad.	De toename van de recreatiedruk is beoordeeld in de Passende Beoordeling (d.d. 13 mei 2011). Daarbij is tevens ook een beoordeling gemaakt van de effecten t.a.v. verzuring en vermisting. In de Passende Beoordeling wordt geconcludeerd dat er geen significant negatieve effecten van het project Munnikenland op de beschermde Natura 2000 waarden, dus ook niet op het gebied van recreatiedruk of verzuring.	geen	
17	a	BP	Indien de bestemming verandert in natuur en gebruikers van gronden of woningen daardoor onevenredig schade lijden, dan zullen bewoners/gebruikers de gemeente Zaltbommel aansprakelijk stellen en planschade eisen.	Indien de indiener schade meent te lijden als gevolg van het project, dan kan hij een verzoek om schadevergoeding indienen bij het Schadeloket Ruimte voor de Rivier. Dit verzoek zal worden beoordeeld aan de hand van de "Beleidsregel schadevergoeding Ruimte voor de Rivier", welke is vastgesteld op 21 april 2009 (Staatscourant nr. 2009/82, p. 11).	geen	
18	a	BP NB (Prv Gld)	Indieners merken op dat uit de passende beoordeling niet blijkt of de uitbreiding van de bestaande bebouwing van slot Loevestein met 30% daarin ook is meegenomen. Zij zien dit als strijd met goede ruimtelijke ordening, dan wel met het recht.	In het ontwerpbestemmingsplan is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen om de bestaande bebouwing van slot Loevestein (2.681 m2) met ten hoogste 30% te vergroten. Aangezien de Monumentencommissie op 28 juni 2011 en de Rijksdienst Cultureel Erfgoed op 18 augustus 2011 heeft ingestemd met het Masterplan van slot Loevestein, waarin de vergroting ook is opgenomen, is besloten om de verruimde bouw mogelijkheden als directe bouwtitel op te nemen. Aangezien de uitbreidingsmogelijkheden vallen binnen de muren van het slot heeft dit geen gevolgen voor de Passende Beoordeling. Dit deel van het gebied is namelijk uitgesloten van de Natura2000 begrenzing. De voorwaarde dat voor afgifte van de omgevingsvergunning advies moet worden ingewonnen bij de gemeentelijke monumentencommissie, Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is verplaatst van de bestemming 'Cultuur en ontspanning –Museum' naar de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie'. Deze bestemmingen worden derhalve aangepast. Ook in de toelichting op de artikelen wordt dit verwerkt. Zie hiervoor ook ambtshalve wijziging E 51.	Zie ambtshalve wijziging E 51.	

4. Ambtshalve wijzigingen

Op het ontwerp bestemmingsplan is nog een aantal wijzigingen aan het licht gekomen die los staan van de ingediende zienswijzen. Deze worden hier kort besproken.

Nr	Sub	wijziging	wijziging besluit(en)
A	1	In de verbeelding van het bestemmingsplan wordt de dubbelbestemming Cultuurhistorie toegevoegd aan de waarden bij Loevestein en de Buitenpolder het Munnikenland.	Bestemmingsplan
C	7	Aan het artikel Water (was artikel 13 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 12) van de planregels is onder de bouwregels toegevoegd: "Voordat een omgevingsvergunning wordt verleend voor de realisatie van een steiger of laad- en losplaats de gemeente advies inwint bij RWS".	Bestemmingsplan
D	1	Aan het artikel Leiding – Gas (was artikel 15 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 14) van de planregels is onder 4.3. lid d toegevoegd: mits vooraf schriftelijk advies is ingewonnen bij de beheerder van de gasleiding.	Bestemmingsplan
D	2	Aan het artikel Leiding – Gas (was artikel 15 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 14) is de verwijzing naar artikel 16.2 gewijzigd in 14.2.	Bestemmingsplan
E	1	Delen van Artikel 3 Agrarisch zijn verwijderd, te weten: 3.1. c (dienstwoning) 3.2. bouwregels 3.3. afwijken van bouwregels Het verwijderde 3.2. wordt vervangen door de volgende tekst: Uitsluitend de volgende bebouwing is toegestaan: Bouwwerken geen gebouwen zijnde met een bouwhoogte van maximaal 2m	Bestemmingsplan
E	2	De Bestemmingsomschrijving van het artikel Cultuur en ontspanning - Museum (was artikel 9 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 8) van de planregels is geoptimaliseerd (zie de onderstreepte toevoegingen): De voor 'Cultuur en ontspanning - Museum' aangewezen gronden zijn bestemd voor: a. een museum en/of tentoonstellingsruimten; b. het verrichten van sociaal-culturele activiteiten; inclusief de daarbij bijbehorende: c. ondergeschikte horeca-activiteiten, waaronder een bed & breakfast; d. ondergeschikte detailhandelsactiviteiten; e. vergader-, les- en presentatieruimten; f. bedrijfswoningen; g. toegangswegen, -paden en overig verblijfsgebied; h. parkeervoorzieningen; i. groenvoorzieningen; j. waterlopen.	Bestemmingsplan
E	4	In paragraaf 2.1. van het beleidskader ontbrak het Nationaal Waterplan, deze is alsnog opgenomen.	Bestemmingsplan
E	6	Aan de toelichting is tekst over "Scheepvaart" toegevoegd: Munnikenland wordt aan de noordzijde begrensd door de Waal en aan de zuidzijde door de Afgedamde Maas. De Waal is in beheer bij Rijkswaterstaat Oost Nederland en de Afgedamde Maas is in beheer bij Rijkswaterstaat Dienst Zuid-Holland. Het beleidskader wordt gevormd door enerzijds de Richtlijn Vaarwegen 2005 en anderzijds het Binnenvaartpolitiereglement. De vaarwegbeheerders zijn betrokken bij de plannen rondom Ruimte voor de rivier en binnen dit kader zullen eventuele nautische voorzieningen worden geplaatst om de verkeersveiligheid op het water te kunnen garanderen.	Bestemmingsplan
E	11	Onder artikel Water (was artikel 13 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 12) stond op de verkeerde locatie 2 f. een laad- en losplaats, ter plaatse van de aanduiding "laad- en losplaats". Deze behoort te staan onder 1 en is toegevoegd als zijnde 1 e	Bestemmingsplan
E	12	Bij artikel Leiding – Water (was artikel 16 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 15) is onder 3b het woord 'voorafgaand' toegevoegd.	Bestemmingsplan
E	17	Aangepaste Externe Veiligheidsparagraaf Het onderwerp externe veiligheid heeft betrekking op de productie, opslag en transport van gevaarlijke stoffen. Als gevolg van een ongeval op een risicovolle inrichting of tijdens het transport kunnen grote groepen mensen komen te overlijden, indien in de directe nabijheid van de plaats van het ongeval veel mensen aanwezig zijn. Door in de ruimtelijke ordening rekening te houden met het risico op een ongeval, kan voorkomen worden dat grote groepen mensen of kwetsbare objecten zich bevinden in de directe nabijheid van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Daarnaast moet bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen een groter gebied vanaf relevante risicobronnen (het invloedsgebied) een verantwoording plaatsvinden over de aanvaardbaarheid van de risico's. Het risico wordt uitgedrukt in plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risico is de overlijdenskans per jaar als gevolg van het vrijkomen van gevaarlijke stoffen bij een ongeval. Dit kan op een kaart worden weergegeven met behulp van contouren. Het groepsrisico betreft de kans per jaar dat in één keer een groep mensen komt te overlijden bij een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico kan met behulp van een logaritmische grafiek worden weergegeven. De wettelijke normen voor de meest risicovolle bedrijven en de omgeving daarvan is opgenomen in het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi). Daarnaast zijn in het Vuurwerkbesluit en Activiteitenbesluit veiligheidsafstanden genoemd die rond minder risicovolle inrichtingen moeten worden aangehouden. Voor de omgeving van buisleidingen is het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb) van toepassing. Tenslotte is beleid voor de omgeving van transportassen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen opgenomen in de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' (2010). Laatstgenoemde	Bestemmingsplan

Nr	Sub	wijziging	wijziging besluit(en)
		<p>circulaire zal in 2012 worden vervangen door het 'Besluit transport externe veiligheid' (Btev).</p> <p>Overeenkomstig het gestelde in de Externe Veiligheidsvisie (EV-visie) van de gemeente Zaltbommel conformeert de gemeente Zaltbommel zich aan het wettelijke kader voor het omgaan met de externe veiligheidsproblematiek, behandelt de gemeente de circulaire alsof deze wet zijn en anticipeert de gemeente op de beleidsontwikkelingen rond het transport van gevaarlijke stoffen. Verder geeft de EV-visie richtinggevende uitspraken over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de invulling van de beleidsvrije ruimte bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten) rondom de meest risicovolle bedrijven (Bevi-bedrijven), en langs relevante transportassen en buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, - de gebieden waar nieuwe risicorelevante bedrijven wel of niet kunnen worden toegestaan. <p><u>Risicobronnen in het plangebied</u> In het plangebied is een aantal risicobronnen aan te wijzen. Hieronder volgt een korte omschrijving.</p> <p><i>Locatie gaswinning</i> Op de gaswinningslocatie aan de Schouwendijk bevinden zich een enkele risicobronnen, waaronder een bovengrondse gasleiding en een opslagtank voor aardgascondensaat. In geval van een breuk in de gasleiding of een lekkage ontstaat een brandbare plas of een brandende fakkel. Het Bevi zal op termijn van toepassing zijn op (de omgeving van) dit risicobedrijf. De contour, waar het plaatsgebonden risico gelijk is aan 10^{-6} per jaar, ligt op een afstand van 40 tot 60 meter rondom het terrein van de gaswinning. Binnen dit gebied worden geen kwetsbare objecten en nieuwe beperkt kwetsbare objecten toegestaan. Hierdoor wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico. Het invloedsgebied van het groepsrisico strekt zich uit tot ca. 135 meter vanaf de bovengrondse gasleiding op het terrein. Een aantal bedrijfsgebouwen van de nabijgelegen bedrijven aan de Munnikenlandse Maaskade ligt in dit gebied. Uit een groepsrisicoberekening blijkt dat er sprake is van een verwaarloosbaar groepsrisico. Het terrein van veevoederbedrijf Covaco en een nieuwe bestemming voor parkeerterrein is gelegen binnen het invloedsgebied, maar deze objecten worden niet beschouwd als een beperkt kwetsbaar of kwetsbaar object. Het projecteerde dagrecreatieterrein kan wel worden beschouwd als een beperkt kwetsbaar object, maar dit geprojecteerde object ligt buiten het invloedsgebied.</p> <p><i>Buisleiding Gasunie</i> Ten oosten van het plangebied loopt een hogedrukaardgasleiding van de Gasunie. Het betreft een leiding met een diameter van 16 inch en een ontwerpdruk van ca. 80 bar. Het Bevb is van toepassing op (de omgeving van) deze leiding. Binnen het plangebied ligt de contour, waar het plaatsgebonden risico gelijk is aan 10^{-6} per jaar, niet buiten de leiding. Hierdoor wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico. Daarnaast moet een belemmeringenstrook van 5 meter aan weerszijden van de leiding worden aangehouden. Deze belemmeringenstrook is op de verbeelding aangegeven, terwijl in de planregels gebruikbeperkingen zijn aangegeven binnen deze strook. Het invloedsgebied reikt tot ca. 230 meter vanaf de leiding. In het uiterste noorden loopt de leiding door het plangebied. Hier bevindt zich één bestaand kwetsbaar object, te weten een buitendijkse woning aan de Waarddijk. Aangezien de personendichtheid binnen het invloedsgebied van de leiding zeer laag is, wordt verwacht dat er geen groepsrisico vanwege de buisleiding van de Gasunie kan worden berekend. Daarom is het groepsrisico niet nader verantwoord.</p> <p><i>Buisleiding locatie gaswinning</i> De gaswinningslocatie langs de Schouwendijk wordt door middel van een gasleiding aangesloten op de hogedrukaardgasleiding van de Gasunie ten oosten van het plangebied. Deze leiding heeft een diameter van 4 inch en een druk van ca. 80 bar. Het Bevb is van ook toepassing op (de omgeving van) deze leiding. Binnen het plangebied ligt de contour, waar het plaatsgebonden risico gelijk is aan 10^{-6} per jaar, niet buiten de leiding. Hierdoor wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico. Daarnaast moet een belemmeringenstrook van 5 meter aan weerszijden van de leiding worden aangehouden. Deze belemmeringenstrook is op de verbeelding aangegeven, terwijl in de planregels gebruikbeperkingen zijn aangegeven binnen deze strook. Het invloedsgebied reikt tot ca. 60 meter van de leiding. Er liggen geen (beperkt) kwetsbare objecten in dit gebied. Hierdoor is er geen aanleiding om het groepsrisico te verantwoorden.</p> <p><i>Propaantank Loevestein</i> Bij Slot Loevestein staat een propaantank. Het betreft een bovengrondse tank met een inhoud van 18 m^3. Het Bevi is van toepassing op (de omgeving van) deze risicobron. De contour, waar het plaatsgebonden risico gelijk is aan 10^{-6} per jaar, ligt maximaal op 30 meter van de propaantank. Binnen dit gebied zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten gelegen. Hierdoor wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico. Het invloedsgebied reikt tot 200 meter rond de propaantank. In de planregels en verbeelding is erin voorzien dat zolang de propaantank aanwezig is, het evenemententerrein op minimaal 200 m afstand van de tank moet liggen. Via een wijzigingsbevoegdheid kan deze 'veiligheidszone' worden aangepast of geschrapt. Binnen het invloedsgebied liggen geen andere (beperkt) kwetsbare objecten van derden, waardoor er geen aanleiding is om het groepsrisico te verantwoorden.</p> <p><i>Propaantank Cantilana (voorheen Holcim)</i> Bij het bedrijf Cantilana (voorheen Holcim), gelegen op het bedrijventerrein langs de Afgedamde Maas, stond tot voor kort een propaantank met een inhoud van 40 m^3. Aangezien deze tank inmiddels is verwijderd en een omgevingsvergunning is verleend voor deze wijziging, hoeft geen rekening meer gehouden te worden met deze risicobron.</p>	

Nr	Sub	wijziging	wijziging besluit(en)
		<p><i>Tanks met formaldehyde-oplossing bij Covaco (voorheen Schouten Industries)</i> Bij het bedrijf Covaco, gevestigd aan de Munnikenlandse Maaskade 2 te Poederoijen, staan tanks met een 30%-formaldehydeoplossing (een giftige vloeistof). Het Bevi is van toepassing op (de omgeving van) deze activiteit. Uit risicoberekeningen blijkt dat de contour voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} per jaar en de grens van het relevante invloedsgebied (de 1% letaliteitsafstand bij weersklasse D5 die met name overdag voorkomt) niet reiken tot het geprojecteerde dagrecreatieterrein. Andere kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten zijn niet gelegen op een kleinere afstand vanaf de op- en overslag van giftige vloeistoffen. Dit betekent dat aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico wordt voldaan. Aangezien geen (beperkt) kwetsbare objecten zijn gelegen binnen het relevante invloedsgebied, is er geen aanleiding om het groepsrisico te verantwoorden.</p> <p><i>De Waal</i> Over de Waal vindt het vervoer van gevaarlijke stoffen plaats met binnenvaartschepen. Langs de oevers dient daarom rekening gehouden te worden met een eventueel ongeval als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen. De Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen is van toepassing om de omgeving van deze transportroute. De contour, waar het plaatsgebonden risico gelijk is aan 10^{-6} per jaar, ligt niet op de oever van de rivier. Hierdoor wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico. Een deel van het plangebied ligt wel binnen de toetsingszone van 200 meter vanaf de Waal. Deze toetsingszone is met name relevant voor de beoordeling van het groepsrisico. Uit groepsrisicoberekeningen blijkt dat het groepsrisico langs de Waal verwaarloosbaar is. Ook neemt het groepsrisico niet significant toe. Hierdoor hoeft het groepsrisico niet verantwoord te worden.</p> <p>Randvoorwaarden Het toeristisch overstappunt aan de Maas is gelegen ten westen van het bedrijventerrein. Een kiosk of verhuurpunt is slechts toegestaan in het gebied bij de kruin van de dijk en op ruime afstand van het veevoederbedrijf Covaco, om te waarborgen dat voldoende afstand wordt gehouden van de installaties van de gaswinning en tanks met een formaldehyde-oplossing bij het bedrijf Covaco. Het evenemententerrein bij Slot Loevestein wordt ingericht ten oosten van de propaantank. Zolang de propaantank in gebruik is, dient minimaal 200 meter afstand te worden aangehouden tussen het evenemententerrein en de propaantank. Een verantwoording van het groepsrisico kan hiermee achterwege blijven. Overeenkomstig het gestelde in de EV-visie van Zaltbommel is ook geborgd dat binnen bedrijfsbestemmingen geen Bevi-activiteiten zijn toegestaan behoudens bestaande risicovolle activiteiten, in welk geval geldt dat het (bestaande) plaatsgebonden en/of het groepsrisico niet mag worden vergroot.</p>	
E	18	Toelichting: pagina 7 gevolg is gewijzigd in gevolgd.	Bestemmingsplan
E	19	toelichting 8.3.: tekst behorende bij artikel Bedrijf – Bedrijf tot en met categorie 3.1 is verwijderd.	Bestemmingsplan
E	21	toelichting 8.3.: tekst behorende bij artikel Bedrijf - Waterwinning is gewijzigd naar aanleiding van resultaten overleg met Dunea	Bestemmingsplan
E	22	toelichting 8.3.: tekst behorende bij artikel Wonen is verwijderd	Bestemmingsplan
E	23	Toelichting 8.3. artikel Water is aangepast: • De zin "in het plangebied komt gelegen nabij Nederhemert-Noord" verwijderd. • De zin "Ook Schreuders Handel..... als zodanig bestemd" verwijderd. • de oppervlakte van aanlegsteiger 1 is verhoogd van 150 naar 160 m2. : • de oppervlakte van aanlegsteiger 2 is verhoogd van 50 naar 95 m2; • de tekst 'Toegestaan zijn de op het moment van terinzagelegging t/m (zand)zuiginstallaties en kranen van niet meer dan 20 m mag bedragen.' verwijderd.	Bestemmingsplan
E	24	toelichting 8.3.: Er werd gesproken over beide batterijen terwijl maar 1 batterij in plangebied is gelegen. Dit is aangepast in de tekst.	Bestemmingsplan
E	25	toelichting 8.3.: tekst behorende bij artikel Waterstaat - Waterloop is verwijderd	Bestemmingsplan
E	26	toelichting 8.3.: tekst inzake Voorrangsregels is ook in artikelsgewijze toelichting opgenomen. Deze toelichting onbrak in het ontwerpbestemmingsplan.	Bestemmingsplan
E	28	In de verbeelding is de dubbelbestemming Waarde- Archeologie in overeenstemming gebracht met zones 0, 1, 2, 3, 4 en 5 uit de beleidskaart Cultuurhistorische inventarisatie en archeologiebeleid van de gemeente Zaltbommel met uitzondering van de delen waar uit archeologisch veldonderzoek (bv ARC-Rapporten 2009-188) is gebleken dat geen archeologische waarden aanwezig zijn.	Bestemmingsplan
E	29	In artikel Natuur -1 (was artikel 10 in ontwerp, thans artikel 9) van de planregels is onder lid 1 sub a 'Natura 2000-' tussen haakjes gezet, omdat de natuurwaarden / ecologische waarden binnen deze bestemming niet alleen betrekking hebben op het Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied omvat immers een deel van de gronden van deze bestemming en voor de andere gronden is ook sprake van natuurwaarden / ecologische waarden. Onder lid 1, sub c is 'agrarisch natuurbeheer' veranderd in 'agrarisch medegebruik', omdat rondom agrarisch natuurbeheer verschillende definities bestaan, mede naar aanleiding van het voormalige subsidiestelsel voor deze beheersvorm en dit tot onduidelijkheid leidt. De definitiebepaling onder 1.10 van artikel 1 Begrippen is - gelet op de wijziging van de bestemmingsomschrijving - qua naam en inhoud gewijzigd, omdat de definitie zoals eerder opgenomen door de verwijzing naar het Beheer- en onderhoudplan tot onduidelijkheid kon leiden. De definitiebepaling 1.10 is nu als volgt: 1.10 Agrarisch medegebruik: Agrarisch gebruik en/of beheer van gronden met inachtneming van de ontwikkeling, het herstel en het behoud van de ecologische waarden zoals bedoeld in artikel 10.1, sub a.	Bestemmingsplan
E	30	De naam van artikel Waterstaat is gewijzigd in Waterstaat – Waterstaatkundige functie (was artikel 22 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 19). De tekst	Bestemmingsplan

Nr	Sub	wijziging	wijziging besluit(en)
		<p>wordt vervangen door de volgende tekst.</p> <p>19.1 Bestemmingsomschrijving De voor "Waterstaat - Waterstaatkundige functie" aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere dar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:</p> <p>a. open water, ten behoeve van de afvoer en berging van water en ijs; en verder voor</p> <p>b. waterhuishoudkundige voorzieningen;</p> <p>c. verkeersbewegingen te water van beroeps- en recreatievaart.</p> <p>19.2 Bouwregels Ter plaatse van de in deze bestemming bedoelde gronden mogen geen bouwwerken gebouwd worden</p> <p>19.3 Afwijken van de bouwregels Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde in 19.2 teneinde het oprichten van bouwwerken ten behoeven van de op deze gronden liggende hoofdbestemming toe te staan, mits:</p> <p>a. voorafgaand schriftelijk advies is ingewonnen bij de waterbeheerder.</p>	
E	31	<p>Artikel Waterstaat- Waterstaatkundige functie (was artikel 22 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 19) van de planregels geldt voor het beheergebied van Rijkswaterstaat. Dit is op de Verbeelding opgenomen. De dubbelbestemming Waterstaat – Waterbergingsgebied (slechts opgenomen op Verbeelding van ontwerp) en Waterstaat – Waterlopen (artikel 20 in ontwerp) is vervallen.</p>	Bestemmingsplan
E	32	<p>Onder Artikel Natuur - 1 (was artikel 10 in ontwerpbestemmingsplan thans 9) is onder 1, als g toegevoegd "Verkeersvoorzieningen t.b.v. het scheepvaartverkeer (verkeersborden, walverlichting, betonning e.d.), met een hoogte van maximaal 6 meter", overige leden doorgenummerd.</p>	Bestemmingsplan
E	33	<p>Aan Artikel Verkeer (was artikel 12 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 11) van de planregels is als h toegevoegd: Verkeersvoorzieningen t.b.v. het scheepvaartverkeer (verkeersborden, walverlichting, betonning e.d.), met een hoogte van maximaal 6 meter". Tevens toegevoegd onder 2 "alvorens vergunning wordt verleend voor het aanbrengen van straatverlichting wint de gemeente advies in bij Rijkswaterstaat."</p>	Bestemmingsplan
E	34	<p>Aan artikel Water (was artikel 13 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 12) van de planregels is toegevoegd: "e. Scheepvaartverkeer" en "f. Verkeersvoorzieningen t.b.v. het scheepvaartverkeer (verkeersborden, betonning e.d.), met een hoogte van maximaal 6 meter".</p>	Bestemmingsplan
E	37	<p>Voor wat betreft artikel Water (was artikel 13 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 12) van de planregels is onder 1.a "ten behoeven van" vervangen door "ten behoeve van"</p>	Bestemmingsplan
E	39	<p>Bij Artikel Natuur – 2 (was artikel 11 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 10) van de planregels onder lid 2, sub b is het toestaan van gebouwen van 50 m2 buiten bouwvlak verwijderd</p>	Bestemmingsplan
E	40	<p>De Poederrijse hoek is uit het bestemmingsplan gehaald, maar de toelichting is hier onvolledig op aangepast. Alsnog aangepast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6.7 hier wordt gesproken over woningen en agrarische bedrijven langs Maasdijk. dit is verwijderd; • 3.2 op pagina 24 Monumenten 'Ensemble boerderij Maasdijk' is verwijderd. • 4.2. onder landbouw. De zin "aan de Hoekseweg is een grondgebonden agrarisch bedrijf binnen het plangebied gelegen". is verwijderd. • 6.3 Boerderij Maasdijk 104 valt niet in plangebied en paragraafje is dus verwijderd 	Bestemmingsplan
E	50	<p>Artikel Waarde – Archeologie (was artikel 17 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 16) wordt gewijzigd in:</p> <p>16.1 Bestemmingsomschrijving De voor "Waarde – Archeologie" aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud, de bescherming en/of het herstel van de voorkomende archeologische waarden.</p> <p>16.2 Bouwregels</p> <p>a. <i>Categorie 0:</i> Op deze gronden mag niet worden gebouwd. <i>Categorie 1:</i> Op deze gronden mag niet worden gebouwd, indien daarvoor dieper dan 0,30 m (te rekenen vanaf het maaiveld) in de bodem zal worden geroerd en de oppervlakte van het nieuwe bouwwerk of de uitbreiding van het bestaande bouwwerk meer dan 30 m² bedraagt. <i>Categorie 2:</i> Op deze gronden mag niet worden gebouwd, indien daarvoor dieper dan 0,30 m (te rekenen vanaf het maaiveld) in de bodem zal worden geroerd en de oppervlakte van het nieuwe bouwwerk of de uitbreiding van het bestaande bouwwerk meer dan 100 m² bedraagt. <i>Categorie 3:</i> Op deze gronden mag niet worden gebouwd, indien daarvoor dieper dan 0,30 m (te rekenen vanaf het maaiveld) in de bodem zal worden geroerd en de oppervlakte van het nieuwe bouwwerk of de uitbreiding van het bestaande bouwwerk meer dan 2500 m² bedraagt. <i>Categorie 4:</i> Op deze gronden mag niet worden gebouwd, indien daarvoor dieper dan 1,50 m (te rekenen vanaf het maaiveld) in de bodem zal worden geroerd en de oppervlakte van het nieuwe bouwwerk of de uitbreiding van het bestaande bouwwerk meer dan 2500 m² bedraagt. <i>Categorie 5:</i> Op deze gronden mag niet worden gebouwd, indien daarvoor dieper dan 1,50 m (te rekenen vanaf het maaiveld) in de bodem zal worden geroerd en de oppervlakte van het nieuwe bouwwerk of de uitbreiding van het bestaande bouwwerk meer dan 5.000 m² bedraagt.</p> <p>b. In afwijking van artikel 17.2, sub a geldt voor de bestemming "Bedrijf – Bedrijf van categorie 4" een diepte van 2,5 meter (te rekenen vanaf het maaiveld);</p> <p>16.3 Afwijken van de bouwregels Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde in artikel 16.2 ten behoeve van bebouwing zoals is toegestaan op grond van de onderliggende bestemming indien vooraf uit een schriftelijke verklaring van een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg blijkt dat hierdoor geen onevenredige schade wordt of kan worden toegebracht aan de aldaar (vermoedelijk) voorkomende of aanwezige archeologische monumenten. Aan de afwijking kunnen één of meer van de volgende voorwaarden worden verbonden:</p> <p>a. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten de bodem kunnen worden behouden;</p>	Bestemmingsplan

Nr	Sub	wijziging	wijziging besluit(en)
		<p>b. een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek door middel van opgravingen; c. een verplichting de werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.”</p> <p>16.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen gebouw zijnde, of van werkzaamheden.</p> <p>a. Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de op de verbeelding voor Waarde- Archeologie aangewezen gronden te beroeren voorzover sprake is van: categorie 0; dieper dan 0 m (te rekenen vanaf het maaiveld) over een oppervlakte van meer dan 0 m². categorie 1; dieper dan 0,3 m (te rekenen vanaf het maaiveld) over een oppervlakte van meer dan 30 m². categorie 2; dieper dan 0,3 m (te rekenen vanaf het maaiveld) over een oppervlakte van meer dan 100 m². categorie 3; dieper dan 0,3 m (te rekenen vanaf het maaiveld) over een oppervlakte van meer dan 2.500 m². categorie 4; dieper dan 1,5 m (te rekenen vanaf het maaiveld) over een oppervlakte van meer dan 2.500 m². categorie 5; dieper dan 1,5 m (te rekenen vanaf het maaiveld) over een oppervlakte van meer dan 5.000 m².</p> <p>b. Het in artikel 16.4, sub a vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden die: o het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen; o reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.</p> <p>c. In afwijking van artikel 16.4, sub a geldt voor de bestemming “Bedrijf – Bedrijf van categorie 4” een diepte van 2,5 meter (te rekenen vanaf het maaiveld);</p> <p>d. De in artikel 16.4 sub a genoemde vergunning kan slechts worden verleend: o indien is gebleken dat er geen archeologische resten in de bodem die wordt beroerd aanwezig zijn, hetgeen moet blijken uit een door de aanvrager over te leggen rapport van een deskundige instantie op het gebied van de archeologie; o voor zover sprake zou kunnen zijn van een verstoring van archeologische resten, indien aan de vergunning één of meer van de volgende regels worden verbonden: a.i. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden; a.ii. de verplichting tot het doen van opgravingen; a.iii. de verplichting om de werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het gebied van de archeologische monumentenzorg (volgens Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie).</p> <p>16.5 Wijzigingsbevoegdheid Burgemeester en wethouders zijn overeenkomstig artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening bevoegd het plan te wijzigen in de zin dat de verbeelding wordt gewijzigd door een of meerdere bestemmingsvlakken met de dubbelbestemming "Waarde Archeologie" van de verbeelding te verwijderen, indien: a. uit nader onderzoek is gebleken dat ter plaatse geen archeologische waarden aanwezig zijn; b. het niet meer noodzakelijk wordt geacht dat het bestemmingsplan voorziet in bescherming van deze waarden.</p>	
E	51	<p>De artikelen “Cultuur en ontspanning – Museum” (was artikel 9 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 8) en “Waarde – Cultuurhistorie” (was artikel 18 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 17) en de tekst van de artikelsgewijze toelichting wordt als volgt aangepast (mede nav het feit dat de Monumenten commissie en RCE hebben ingestemd met het Masterplan voor Loevestein en zienswijze 18 a):</p> <p>Artikel 8 Cultuur en ontspanning - Museum 8.2 Bouwregels Ter plaatse van de in deze bestemming bedoelde gronden mag uitsluitend worden gebouwd ten behoeve van de bestemming, waarbij uitsluitend de volgende bebouwing is toegestaan: a. bestaande gebouwen, waarvan de goot- en bouwhoogte, oppervlakte en inhoud niet meer mag bedragen dan de bestaande goot- en bouwhoogte, oppervlakte en inhoud ten tijde van terinzagelegging van het ontwerp-bestemmingsplan; b. nieuwe gebouwen, met een maximale goothoogte van 6 m en een maximale bouwhoogte van 10 m. De oppervlakte van deze gebouwen mag maximaal 815 m² bedragen; c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, met een maximale bouwhoogte van: 1. 7 m voor palen en masten; 2. 2 m voor erf- en terreinafscheidingen; 3. 3 m voor overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde.</p> <p>Artikel 17 Waarde - Cultuurhistorie (dubbelbestemming) 17.1 Bestemmingsomschrijving De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud en de versterking van de cultuurhistorische waarden van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Deze waarden komen tot uitdrukking in het historisch karakter van het gebied, de aanwezige rijksmonumenten, de onderlinge samenhang van de verschillende monumenten en andere cultuurhistorische elementen en de ruimtelijke structuur van het gebied.</p>	Bestemmingsplan

Nr	Sub	wijziging	wijziging besluit(en)
		<p>17.2 Bouwregels a. In aanvulling op het bepaalde in lid 3.2 tot en met lid 13.2 geldt dat binnen het bij deze bestemming behorende bouwvlak, zoals opgenomen binnen de bestemming Natuur -2, uitsluitend de historische bouwwerken van Batterij Brakel zijn toegestaan; b. Op de in artikel 8 bedoelde gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.</p> <p>17.3 Afwijken van de bouwregels Burgemeester en wethouders zijn bevoegd een omgevingsvergunning te verlenen voor het afwijken van het bepaalde in lid 18.2, sub b voor het bouwen overeenkomstig de bouwregels van artikel 8, mits vooraf advies wordt ingewonnen van: 1. de gemeentelijke monumentencommissie; 2. Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland; 3. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.</p> <p>17.4 Nadere eisen Burgemeester en wethouders zijn bevoegd nadere eisen te stellen aan de situering en afmeting van bouwwerken ter bescherming en versterking van de in lid 17.1 genoemde cultuurhistorische waarden.</p> <p>17.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van en werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden 17.5.1 Werkzaamheden Ter plaatse van de in deze bestemming bedoelde gronden is het verboden zonder of in afwijking van omgevingsvergunning voor het uitvoeren van en werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden de volgende werken of werkzaamheden uit te voeren: a. het ontginnen, bodem verlagen, afgraven, ophogen en egaliseren van gronden; b. het aanleggen, verbreden en verharden van wegen en paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen; c. het planten, vellen of rooien van houtgewas en bomen; d. het aanleggen van ondergrondse en bovengrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en de daarmee verband houdende constructies, installaties en apparatuur; e. het verlagen of verhogen van het waterpeil; f. het aanleggen, verbreden en dempen van sloten, vijvers en andere wateren; g. alle overige werkzaamheden, die de cultuurhistorische waarden van het gebied kunnen aantasten. h. het aanleggen of aanbrengen van oeverbeschoeiingen, aanlegplaatsen of verhardingen ten behoeve van de watersport i. het permanent opslaan van goederen waaronder ook begrepen het opslaan van afvalstoffen.</p> <p>17.5.2 Voorwaarden Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 17.5.1 mag alleen en moet worden geweigerd: a. indien door de uitvoering van de werken of werkzaamheden of door de daarvan direct of indirect te verwachten gevolgen, blijvend onevenredig afbreuk wordt gedaan aan het cultuurhistorisch waardevolle karakter van het gebied en daaraan door het stellen van voorwaarden niet of onvoldoende tegemoet kan worden gekomen; b. indien is gebleken dat de in lid 17.5.1 genoemde werken of werkzaamheden dan wel de directe of indirecte gevolgen daarvan, zullen leiden tot een inbreuk op het cultuurhistorisch waardevolle karakter van het gebied;</p> <p>17.5.3 Uitzonderingen Geen omgevingsvergunning als bedoeld in lid 17.5.1 is vereist voor: a. werken of werkzaamheden, behorend bij het normale onderhoud, gebruik en beheer; b. werken of werkzaamheden die op het tijdstip van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren of konden worden uitgevoerd krachtens een voor dat tijdstip verleende vergunning, vrijstelling/ontheffing of anderszins, mogen worden uitgevoerd; c. werken of werkzaamheden behorend bij het project Munnikenland (uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en Dijkverlegging Buitenpolder).</p> <p>17.6 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk 17.6.1 Sloopverbod Op of in de in lid 17.1 bedoelde gronden is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk bouwwerken te slopen.</p> <p>17.6.2 Voorwaarde Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 17.6.1 mag alleen en moet worden geweigerd, indien het plan onevenredige afbreuk doet aan de in lid 17.1 genoemde cultuurhistorische waarden.</p> <p>Onder 8.3. "Indeling planregels" de volgende tekst opgenomen:</p> <p><i>Artikel 8 Cultuur en ontspanning - Museum</i> Deze bestemming is toegekend aan het slotterrein van Slot Loevestein. De gronden zijn eerste plaats bestemd voor een museum. Daarnaast zijn hieraan gelieerde functies toegestaan, zoals onderschikte horeca, inclusief bed & breakfast, vergader- en presentatieruimten en expositieruimten. Ook bedrijfswoningen zijn toegestaan. De toegestane bebouwing betreft de bestaande bebouwing. Deze is in samenspraak met de eigenaren geïnventariseerd en bepaald op 2.681 m² (zie bijlage 4). Uitbreiding van de bestaande bebouwing is slechts mogelijk met omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders. Alvorens te beslissen op een omgevingsvergunning vraagt het college van burgemeester en wethouders de instanties van de gemeente, provincie en Rijk die belast zijn met erfgoed en cultuurhistorie om advies. De oppervlakte aan bestaande bebouwing ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan (al dan niet in of onder de grond gebouwd) kan maximaal met 815 m² (circa 30%) worden vergroot. De Monumentencommissie (28</p>	

Nr	Sub	wijziging	wijziging besluit(en)
		juni 2011) en de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (18 augustus 2011) hebben ingestemd met het Masterplan van slot Loevestein, waarin de hiervoor beschreven vergroting ook is opgenomen. Als er bij het bouwen tevens wijzigingen plaatsvinden aan het monument moet de aanvrager er zorg voor dragen dat de omgevingsvergunning ziet op alle activiteiten (bv. bouwen, artikel 2.1 lid 1 aanhef en onder a Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) én wijzigen van een monument, artikel 2.1 lid 1 aanhef en onder f Wabo) die benodigd zijn voor de uitvoering van het project. In dit geval kunnen er geen aparte vergunningen worden aangevraagd (artikel 2.7 Wabo). In de Monumentenwet 1988 staat opgenomen dat de rijksdienst, gedeputeerde staten en de gemeentelijke monumentencommissie bij de verlening van een omgevingsvergunning betrokken moeten worden.	
E	52	Op pagina 71 staat: "Binnen de bestemming 'Natuur - 1' is een gebied "ten oosten" van Slot Loevestein tevens bestemd als evenemententerrein. Dit is gewijzigd in "ten westen"	Bestemmingsplan
E	53	Bij de bestemming "Water" (was artikel 13 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 12) is de zinsnede "aanlegsteigers, ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water – aanlegsteiger – 1', ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water – aanlegsteiger – 2' en ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water – aanlegsteiger 3'" verplaatst van de bouwregels naar de bestemmingsomschrijving.	Bestemmingsplan
E	54	De benaming zoals opgenomen in het artikel Voorrangregels (was artikel 29 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 27) is gecorrigeerd.	Bestemmingsplan
E	55	Bij artikel Waterstaat – Waterkering (was artikel 19 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 18) zijn de gebruiksregels onder 2.3 verwijderd, omdat deze overbodig is.	Bestemmingsplan
E	56	Onder artikel Waarde – Cultuurhistorie (was artikel 19 in ontwerpbestemmingsplan thans artikel 18) is 17.5.2. sub b verwijderd, omdat dit hetzelfde regelde als 17.5.2. sub a	Bestemmingsplan
F	1	De samenvatting en conclusies geohydrologisch onderzoek en maatregelen kwelcompensatie uit het wateradvies van Waterschap Rivierenland zijn in de toelichting, onder 6.9 Grondwater, opgenomen.	Bestemmingsplan
F	2	Conform wateradvies bestemming 'Water' geven aan A-watergang zuidzijde Schouwendijk en A-watergang oostzijde plangebied.	Bestemmingsplan
F	6	De benaming van de dwarsprofielen in het bestemmingsplan en op de analoge bijlagen bij het bestemmingsplan en het dijkverleggingsplan corresponderden niet. Met het opschuiven van de dijk, is een dwarsprofiel gewijzigd. Deze wijziging is terug te vinden in het Dijkverleggingsplan.	Dijkverleggingsplan
G	1	In Projectplan Waterwet, onder Hoofdstuk Uitvoering, is een overzicht opgenomen van bestaande (Wbr) vergunningen. Per vergunning is aangegeven of deze komt te vervallen of aangepast wordt.	Projectplan Waterwet

Bijlage 1:

Kaart behorende bij zienswijze 13 o

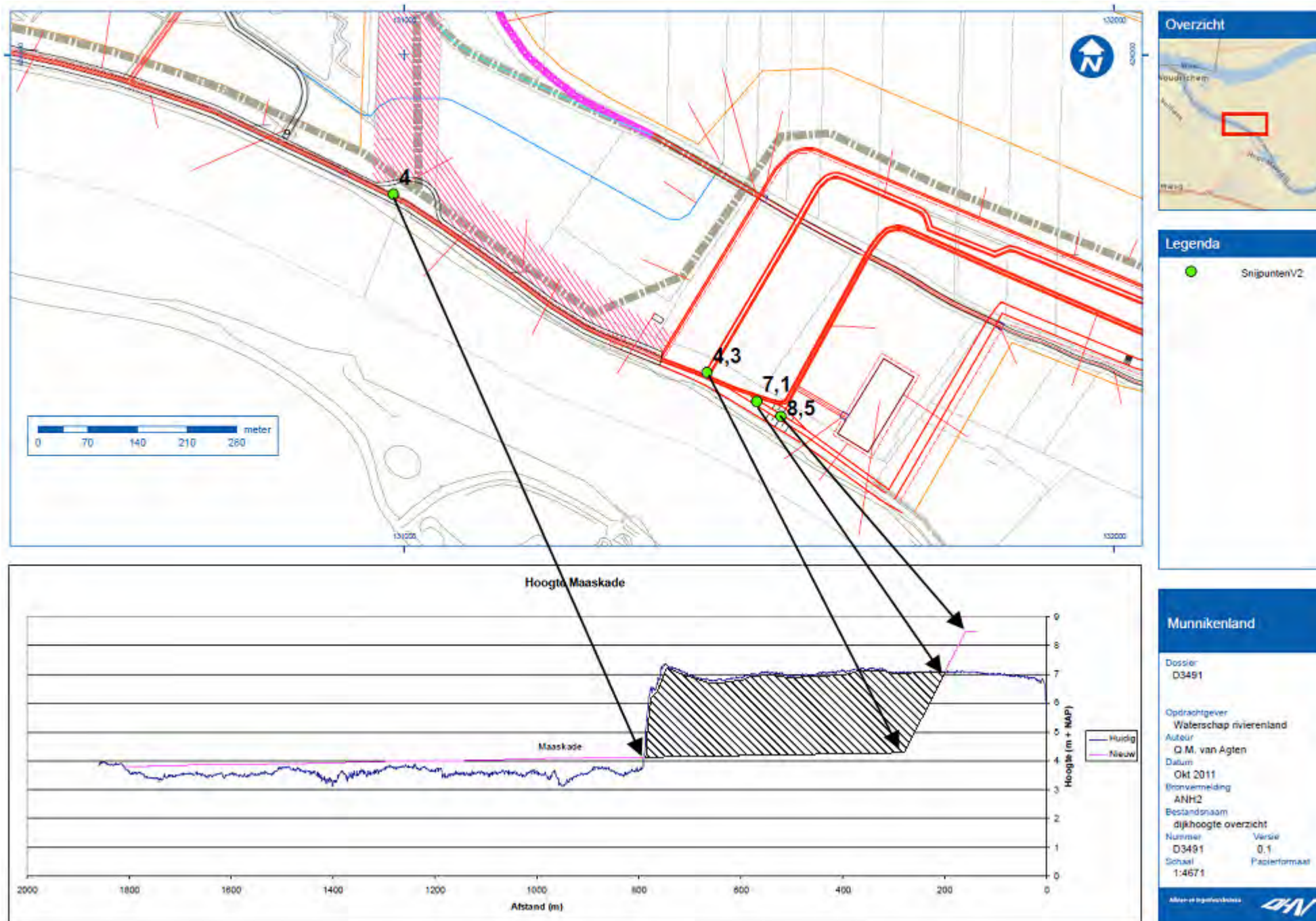
maart 2012

Bijlage 2

Behorende bij zienswijze 13 q

Bijlage 3:
Behorende bij zienswijze 13g.

Het gearceerde deel is het deel van de dijk dat wordt afgegraven.

De blauwe lijn geeft de huidige hoogte van de dijk weer, de roze lijn de nieuwe dijkhoogte.